

NEDELJA, 25. OKTOBRA 2015

št. 249 (21.486) leto LXXI.

1,20 €

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - UL. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - UL. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - UL. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

<http://www.primorski.eu> e-mail: redakcija@primorski.eu

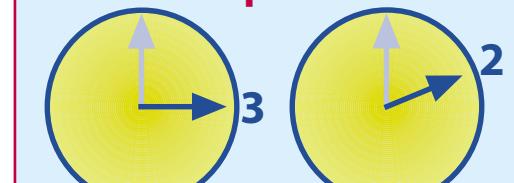
POTOVNINA PLAĆANA

V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione
in Abbonamento Postale - D.L.
353/2003 (convertito in Legge
27/02/2004 n° 46) art. 1,
comma 1, NE/T5

51025
9 771124 666007

Od danes zopet sončna ura

Ponoči je začela ponovno veljati sončna ura.
Ob 3. uri je bilo treba kazalce pomakniti za uro nazaj.

OVČJA VAS - Na 5. strani

Odprli sedež združenja Cernet

Pomembna postojanka slovenstva

TRST - Na 7. strani

Mesečnik Dove o kraških okusih

V reportaži tudi številni Slovenci

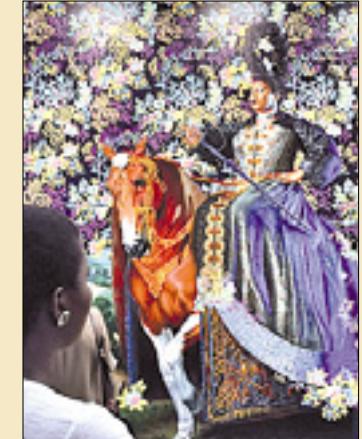
TRŽIČ - Na 16. strani

Trije tatovi ukradli za 1200 evrov hrane

Karabinjerji so jih aretirali

PARIZ - FIAC

Če bi radi kupili Picassa ali Warhola ...

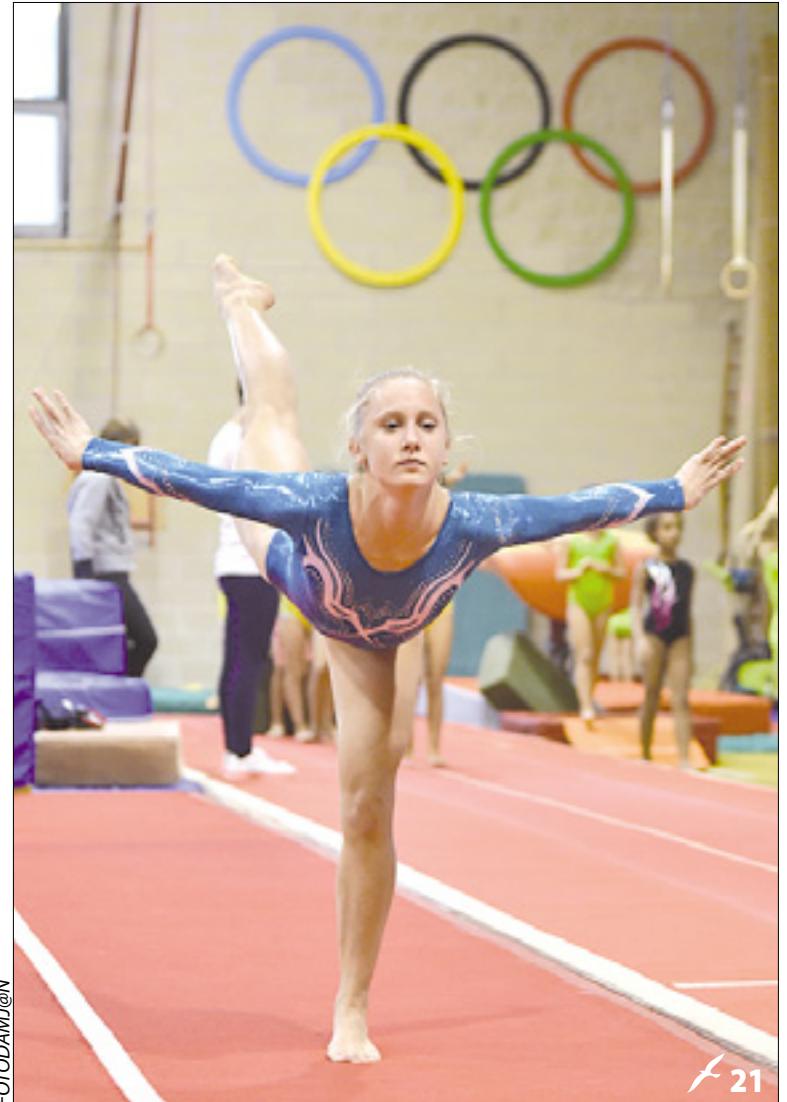

SLOVENIJA - »Če ne bo premika, bomo prisiljeni ukrepati sami,« svari predsednik Pahor

Pričakovanje za vrh v Bruslju

GIMNASTIKA - »Azzurra« Tea Ugrin

Olimpijske igre niso več samo sanje

LJUBLJANA - Begunski val ne poteka, včeraj je v Slovenijo prišlo več kot 8000 migrantov, v osmih dneh že okoli 61.000. Razmere na terenu si je ogledal tudi predsednik republike Borut Pahor in ocenil, da Slovenija dobro obvladuje položaj, vendar takšnega pritiska ne bo več dolgo zdržala.

»Takšnega pritiska, kot ga imamo zdaj, ko prihaja 10.000 ali 13.000 migrantov na dan, ne moremo zdržati, še posebej če bi se kakorkoli spremeni stališče Avstrije, Nemčije ali Švedske,« je povedal državni sekretar Boštjan Šefic. Temu je v izjavi za medije ob obisku na brežiškem območju pritrdiril tudi predsednik republike Borut Pahor. Današnji mini vrh EU-Balkan v Bruslju bo odločilen za Slovenijo. Če bodo sprejeti zanjo neugodni sklepi, bo Slovenija ukrepala sama in ne bo čakala, da to prej storita Nemčija ali pa Avstrija, je poudaril.

Na 3. strani

TRST - Posvet Meloni: Rim mora v vojno proti IS

TRST - Vodja desničarske stranke Fratelli d'Italia Giorgia Meloni se je včeraj Trstu udeležila posveta o vprašanju beguncov z naslovom Branimo evropske meje: FJK, zadnja meja. Povedala je, da mora biti premier Matteo Renzi pogumen in neposredno sodelovati v vojni proti Islamski državi. O tržaških občinskih volitvah pa je dejala, da mora desna sredina nastopiti enotno, pred izbiro županskega kandidata pa bo potreben ugotoviti koalicijo.

Na 6. strani

PARIZ - Številke sejma likovne umetnosti Fiac v Parizu so impresivne: 173 galerij v Grand Palaisu, na začetku Elizejskih poljan, in 69 galerij na periferni lokaciji Les Docks - Cité de la Mode et du Design, prvi v celoti železobetonski pariški stavbi, ki so jo podrtja rešili tako, da so iz nje naredili (še en) muzej in kraj sodobnega ustvarjanja. Prav tako impresivna so imena umetnikov, ki so tu naprodaj Dubuffet, Warhol, Picasso, Calder, Chagall, Léger, Arp, Ernst, Miró, De Staél, Modigliani, Morandi, Giacometti ...

Na 12. strani

BREG - Po lanski katastrofalni letini

Narava se je oddolžila oljkarjem

ZDRUŽENI NARODI
Predjamski grad modro osvetljen ob 70-letnici ZN

POSTOJNA - Predjamski grad so noči obarvali v modro. S tem se je tudi Slovenija pridružila praznovanju dneva OZN in 70 letnice delovanja Združenih narodov.

DRUŠVENA GOSTILNA NA PROSEKU

Slavica Brankovič

DOMAČA KRAŠKA KUHINJA TESTENINE IN MESNE JEDI

SRBSKA KUHINJA MESO NA ŽARU

CVRTI KALAMARI

PROSEK 280
TEL. 040 225039

Z odlokom z dne 31.01.11 je Ministrstvo za Infrastrukture in Promet pooblastilo tudi upokojene zdravnike za izdajo zdravniških potrdil o psihofizični sposobnosti za vožnjo.

Dr. Giuseppe CARAGLIU

torej izdaja
zdravniška potrdila za podaljšanje veljavnosti vozniškega dovoljenja z novim spletnim postopkom,
še vedno v ul. Rossetti 5 z naslednjim urnikom
od pondeljka do četrtek:
10.00 - 12.00 in 16.30 - 18.30
ob petkih: 10.00 - 12.00
ob sobotah: 11.00 - 12.00
Po potrebi, pokličite na tel. št. 339 6931345.

slovensko stalno gledališče
SEZONA 2015/16

abonmajska kampanja do 8. novembra

Večplastnost Jaz-a

Nešteto nepozabnih zgodb v Vašem gledališču

Blagajna je odprta vsak dan od 10.00 do 15.ure
V pondeljek, 26. in v torek, 27. oktobra bo blagajna izjemoma odprta tudi zvečer in sicer od 17.00 do 20.00.
www.teaterssg.com

PRAVNA DRŽAVA

Marko
Marinčič

marko.marincic@primorski.eu

**Tat, morilec
in mrhovinarji**

Krvav dogodek v kraju Vaprio d'Adda pri Milanu, kjer je upokojenec s pištolem ubil 22-letnega albanskega tatiča, razdvaja italijansko javno mnenje. Zadeva še ni povsem jasna. Upokojenec trdi, da je ponoči slišal ropot v kuhinji, se znašel pred tatom in streljal. Ugotovitve policije so drugačne. Truplo so našli na zunanjem stopnišču, nikjer druge sledov krvi ne znakov vlooma. Tat sploh ni prišel do stanovanja, ampak ga je gospodar čakal vrh stopnišča in ga s strehom v srce ubil. Zato ga preiskujejo zaradi namernega umora.

Klub temu je za voditelje in aktiviste Sverne lige in neofašistov, ki poveljujejo pravico do samoobrambe, postal junak. Lovrni poziv k samostojnemu obračunavanju pa so zelo nevarni. Prvi problem je že v tem, da spodbujajo neracionalen strah, kje najbrž bil tudi v ozadju upokojenca strejanja. Še hujše pa je, da spodbujajo eno temeljnega načela omikane družbe. Na razliko od džungle, kjer vlada načelo moči in si vsak naredi pravico sam (če zmore, če ne pa podleže ...), je v pravni državi uporaba sile in kaznovanje za prekrške prepričeno državnim organom, policiji in sodstvu.

Upravljanje pravice usmerjajo načela prava in omike. Kazen mora biti sorazmerna s prekrškom in kolikor je mogoče prevzgojna, da zlikovci v bodoče ne bi več grešili. Smrtna kazan ne pride v poštev. Italijanski razsvetljenc Cesare Beccaria je to razlagal že pred 251 leti, do danes je to načelo osvojila večina držav v svetu. Tudi tam, kjer ga še niso, pa je smrtna kazan predvidena za najhujše zločine. Gotovo ne za poskus kraje.

Ce tega ne počnejo države, zakaj neki naj bi hišni gospodar imel pravico ubijanja? Kam nas to privede? Bomo v družbi, kjer bo vsak upokojenec lahko streljal na vsakogar, ki brez dovoljenja vstopi na njegovo posest, varnejši kot smo danes?

Gotovo ne, prej nasprotno. Toda populistični desnici ni mar za to. Še ustreza jim. Več kot bo nasilja, bolj se bodo ljudje čutili ogroženi in več vode bo pritekal na mlin polkliničnem netilcem mržnje, ki prav iz vse bolj razširjenega neracionalnega občutka ogroženosti črpajo volilni konzenz.

MEHIKA - Poplave in nekaj škode toda brez katastrofalnih posledic

**Orkan Patricia je nad kopnim
oslabel v tropsko nevihto**

CIUDAD DE MEXICO - Orkan Patricia, ki je v petek zvečer po lokalnem času udaril ob obalo redko poseljenega območja mehiške zvezne države Jalisco, je nad Mehiko oslabel v tropsko nevihto. Patricia je bila na morju ocenjena za najmočnejši orkan v zgodovini ameriške celine, a po sedanjih poročilih ni prinesla napovedanih katastrofalnih posledic. Po napovedi mehiških meteorologov se bodo zaradi Patricie nadaljevale močne padavine, predvsem v zveznih državah Michoacan, Guerrero, Colima in Jalisco ob tihomorski obali.

Patricia je sicer na morju dosegala vetrove s hitrostjo do 400 kilometrov na uro. A ob mehiško tihomorsko obalo je v petek zvečer udarila s hitrostjo do 120 kilometrov na uro. Mehiški predsednik Enrique Pena Nieto je v petek zvečer sporočil, da prva poročila o posledicah orkanata govorijo o manjši škodi, kot so jo pričakovali ob orkanu takšne moči. O morebitnih žrtvah še ni poročilo. Več tisoč ljudi so sicer pred uda-

SIRIJA - Po trditvah zunanjega ministra Lavrova zbljanje s stališči ZDA

**Rusija pripravljena
pomagati zmernim
sirskem upornikom**

MOSKVA - Ruske zračne sile v Siriji so pripravljene podpreti Svobodno sirsko vojsko, skupino opozicijskih upornikov, ki se bori proti sirski vladi in jo podpira Zahod, pri njenem boju proti skrajni Islamski državi (IS), je včeraj povedal ruski zunanjji minister Sergej Lavrov. »Pripravljeni smo iz zraka podpreti domoljubno opozicijo, tudi tako imenovano Svobodno sirsko vojsko,« je Lavrov izjavil za rusko televizijo. Poudaril je tudi, da je sedaj pomembno povezovanje z »ljudmi, ki so v celoti odgovorni za predstavljanje teh ali onih skupin, ki se borijo proti terorizmu«. Lavrov je izrazil tudi upanje, da bo v Siriji prišlo do političnega napredka, in se zavzel za čim prejšnjo izvedbo predsedniških in parlamentarnih volitev.

Ruski zunanjji minister je prepričan, da se med zahodnimi politiki razvija "pravilno razumevanje" razmer v Siriji. Po njegovih besedah je k spremembam razmišljanja evropskih politikov priporočila begunška kriza na starci celini. »Prepričan sem, da je večino resnih politikov izučilo in da se glede Sirije razvija pravilno razumevanje razmer kljub nadaljevanju protisadovske retorike 'demokratizacije',« je dejal Lavrov. »To nas navdaja z upanjem, da se bo politični proces v bližnji prihodnosti premaknil naprej in bodo ob pomoci zunanjih igralcev vsi Sirci sedli za pogajalsko mizo,« je dodal.

Lavrov se je v petek z ameriškim kolegom Johnom Kerrijem na Dunaju pogovarjal o novih načinih poskusov doseganja politične rešitve sirske krize. Kerry je po srečanju dejal, da so se pojavile ideje, za katere upa, da bi lahko prinesle spremembo trenutne dinamike. Ruska stališča v zvezi s sirsko državljansko vojno se očitno spreminja, saj Moskva trdi, da je pripravljena vojaško in politično podpreti zmerne opozicijske skupine, ki se borijo proti IS, a istočasno nasprotujejo režimu sirskega predsednika Bašarja al Asada, ki ga podpira Rusija.

V četrtek je Asada v Moskvi gostil ruski predsednik Vladimir Putin, ki je sirskega kolega po lastnih trditvah vprašal za mnenje o tem, da bi Rusija podprla opozicijo v boju proti džihadistom na enak način, kot podpira vladne sile. Asad se je po Putinovih besedah na to odzval pozitivno, ruski predsednik pa je napovedal morebitno iskanje zaveznikov v vrstah sirske opozicije.

MEHIKA - Poplave in nekaj škode toda brez katastrofalnih posledic

**Orkan Patricia je nad kopnim
oslabel v tropsko nevihto**

Evakuacija prebivalcev iz poplavljениh hiš v mehiškem kraju Zoatlan

ANSA

rom na kopno evakuirali. Obrobje orkanskega območja pa je ponagajalo tudi organizatorjem velike na-

VATIKAN - Sinoda o družini

**Za en sam glas sprejeli
odpiranje do razvezancev**

VATIKAN - Škofovska sinoda o družini se je včeraj sklenila z navidez zelo previdnimi znaki odpiranja do novosti, za katere se zavzema papež Frančišek, skupaj z delom cerkevnih dostojanstvenikov, bolj tradicionalistični del pa se jim trdrovratno upira. Skupščina škofov in kardinalov je s potrebnim dvotretjinsko večino sprejela vseh 94 paragrafov zaključnega poročila. Najbolj so se kresala mnenja glede zakramentov razvezanim zakoncem. Skupina nemško govorečih sinodalnih očetov je predlagala kompromis, po katerem naj bi obhajilo za razvezance ne bilo več apriorno izključeno, vendar bodo du-

hovniki odločali o vsakem posamičnem primeru. Kljub tako zmerinem kompromisom je bil ta paragraf sprejet le z enim glasom več od dvotretjinske večine (178), 80 glasov pa je bilo proti.

Nobenega odprtja pa ni bilo do istospolnih. Sinoda ne sprejema nobenе novosti, ki bi kakorkoli istospolne zveze približala tradicionalni družini. V zaključnem poročilu je le priporočilo, da je treba »pomagati« katoliškim družinam, v katerih je kak član istospolno usmerjen. Zaključno poročilo so predali papežu Frančišku, ki bo zdaj ocenil, ali naj na tej osnovi objavi dokument o družini.

ZDRUŽENI NARODI - Jubilej

**Včeraj praznovali
70 let obstoja ZN**

NEW YORK - Včeraj je minilo 70 let od uradne ustanovitve Organizacije združenih narodov (OZN). 24. oktobra 1945 je ustanovno listino ZN ratificirala večina ustanovnih članic na čelu z vsemi petimi stalnimi članicami Varnostnega sveta (ZDA, Sovjetska zveza, Kitajska, Velika Britanija, Francija), zato ta dan velja za rojstni dan ZN. Ustanovno listino ZN so 26. junija 1945 v San Franciscu podpisali predstavniki 50 držav udeleženih Konference ZN o mednarodni organizaciji.

Ustanovna listina ZN je temeljna pogodba, ki danes združuje 190 držav članic ZN in dve opazovalki (Vatikan, Palestina). Ustanovna listina zavezuje vse članice ZN, njen 103. člen pa posebej določa, da so obveznosti, ki izhajajo iz nje, nad vsemi drugimi med-

narodnimi pogodbami.

Po drugi svetovni vojni ustanovljeni ZN so naslednik Društva narodov, podobne organizacije, ki je bila ustanovljena po prvi svetovni vojni z namenom, da ne pride več do spopada tako velikih globalnih razsežnosti. Društvo narodov svoje naloge ni opravilo, ZN pa so pomagali obvarovati svet pred ponovitvijo velike vojne, čeprav je svetovni mir še vedno pobožna želja človeštva.

Ne glede na to pa ZN ostajajo nepogrešljiva organizacija za iskanje soglasja med državami in brez njih bi bil svet veliko slabši, kot je sedaj. Zaradi tega so številne države sprejele pobudo oddelka za javno informiranje ZN, da države svoje velike nacionalne spomenike na obletnico ZN osvetljijo z modro barvo, ki je simbol svetovne organizacije. Tako so včeraj pomordile piramide v Gizi, Empire State Building v New Yorku, Alhambra v Španiji, operna hiša v Sydneju, kip Kristusa Odrešenika v Riu de Janeiru, ruski muzej Ermitaž, jordansko mesto Petra, poševni stolp v Pisiju, palača Westmister v Veliki Britaniji in še 200 spomenikov in drugih znamenitosti, kar je generalni sekretar ZN Ban Ki Moon označil za osvetlitev poti v boljšo prihodnost. Med svetovnimi znamenitstmi, ki so bile izbrane za simbolično obarvanje v soj modre barve, je pri nas bil tudi Predjamski grad pri Postojnski jami.

**ARGENTINA - Volitve
Trije »Italijani«
se potegujejo
za predsedstvo**

BUENOS AIRES - Volivci v Argentini bodo danes na predsedniških volitvah obrnili nov list. Po 12 letih se bo končala vladavina začinkel Kirchner, sedanje predsednica Cristine Kirchner in njenega pokojnega moža Nestorja Kirchnerja, najbolj vplivnega para v državi od Juan in Evite Peron. Favorit je kandidat vladajoče stranke Scioli Kirchnerjeva, ki je na položaju od leta 2007, po ustavi ne more kandidirati za tretji zaporedni mandat in je po prvotni zadržani podprt podprt podprt Scioli, guvernerja največje province v državi Buenos Aires in podpredsednika v času njene soproga Nestorja med letoma 2003 in 2007.

Scioli, kandidat vladajoče peronistične Fronte za zmago (FPV), je bolj sredinski od bolj levo usmerjenih Kirchnerjev, ki sta državo postavila na noge po uničujoči gospodarski krizi leta 2001, okrepila socialno varnost delavskega razreda in revnih ter zločince bivšega vojaškega režima privreda pred roko pravice. 58-letni Scioli, osemkratni svetovni prvak v tekma z motornimi kolinci, ki je v nesreči med tekmo leta 1989 izgubil desno roko, je favorit. V politiku je vstopil konec 90. let na podlagi svojih športnih uspehov. Leta 2007 je postal guverner politično vplivne province Buenos Aires, kjer živi 16 od skupno 43 milijonov prebivalcev Argentine. Klub temu so mnogi vladajoči stranki ostajajo sumičavi do njegove mladne ideologije in se bojo, da bo odstopil od levo usmerjene politike začinkel Kirchner.

Z zmago mora kandidat v prvem krogu volitev dobiti več kot 45 odstotkov glasov ali vsaj več kot 40 odstotkov z vodstvom najmanj desetih odstotnih točk pred najbližnjim tekmečem. Javnomenjske raziskave med šestimi kandidati Scioli, ki napovedujejo skoraj 40-odstotno podporo. S tem postavlja pod vprašaj možnost, da bi župan prestolnice Buenos Aires Mauricio Macri (56), poslovne in kandidat desnosredinske koalicije Spremenimo, dobil več kot 30 odstotkov glasov ter se tako pomeril s Sciolijem v drugem krogu volitev 22. novembra.

43-letni kandidat Sergio Massa, ki ga je Kirchnerjeva leta 2008 imenovala za vodjo svojega kabine in je svoj program utemeljil na delnih spremembah z osredotočenjem na boj proti kriminalu, medtem med vse bolj polarizirano volilno kampanjo izgublja na podpori. Dobil naj bi manj kot 20 odstotkov glasov.

Argentina, tretje največje latinskoameriško gospodarstvo, se sicer za razliko od svoje večje sosedne Brazilije dokaj dobro spopada z globalnim padcem cen surovin. Argentina je globalna kmetijska velesila, ena glavnih izvoznic soje, koruze in pšenice in vodilna proizvajalka govedine. Prihodnji predsednik, ki bo položaj prevzel 10. decembra, se bo moral spopasti z inflacijo in nadzrom nad menjavo domače valute, ki sta privreda do cvetičega črnega trga ameriških dolarjev in prizadel rezerve centralne banke.

Zanimivo je, da vsi trije vodilni kandidati prihajajo iz vplivnih družin italijanskih korenin in po očnah politične analitičarke Mariel Fornoni razlike med njimi niso jasne. Na volitvah kandidirajo še levicarka Margarita Stolbizer, trockist Nicolas del Cano in biški predsednik Adolfo Rodriguez Saa, ki je Argentino vodil samo sedem dni med vrhuncem gospodarske krize leta 2001. (STA)

SLOVENIJA - Položaj še obvladujejo, toda beguncev je vse več

Takšnega pritiska ne bodo dolgo zdržali

Pahor: Če danes v Bruslju ne bo premika, bo Slovenija ukrepala sama

Danes mini vrh EU in Balkana

BRUSELJ - Deset voditeljev držav EU in Zahodnega Balkana se bo danes sestalo v Bruslju v odziv na poziv Slovenije k evropski solidarnosti pri soočanju z begunsko krizo. Namen srečanja je izboljšati medsebojno obveščanje držav na balkanski migracijski poti ter vzpostaviti red, kjer sedaj vlada kaos. Slovenija je članicam in institucijam unije sporočila, da se ne more sama soočati z izjemnim pritokom prebežnikov, ki ga je sprožila odločitev Madžarske za zaprtje zelenih meje s Hrvaško. V enem tednu je v Slovenijo vstopilo več kot 50.000 beguncev, v prihodnjih mesecih pa naj bi jih v Sloveniju prihajalo v povprečju 8000 na dan. Poleg slovenskega premierja Mira Cerarja se bodo vrha udeležili še voditelji devetih držav - Avstrije, Bolgarije, Hrvaške, Grčije, Nemčije, Romunije, Madžarske, Srbije in Makedonije. Na njem bodo sodelovali tudi Juncker, predsednik Evropskega sveta Donald Tusk, predsednik Evropskega parlamenta Martin Schulz, visoki komisar ZN za begunce Antonio Guterres ter vodstvo evropske agencije za zunanjne meje Frontex in azilnega urada EASO.

»Države bi morale ne le govoriti druga o drugi in druga drugi, temveč tudi druga z drugo. Sosedje morajo sodelovati, ne delovati drug proti drugemu,« piše v osnutku Junckerjevega načrta v 16 točkah, ki ga je pripravil kot izhodišče za razpravo. Junckerjev načrt v prvi točki predvideva, da voditelji v 24 urah imenijo kontaktne osebe v svojih kabinetih za olajšanje dnevne izmenjave informacij in nadzorovanega gibanja ljudi na balkanski migracijski poti. Voditelji naj bi se zavezali tudi k povečanju zmogljivosti za zagotavljanje začasnih zavetišč, hrane, vode, zdravstvene in sanitarne oskrbe ter k sprožitvi mehanizma za civilno zaščito v primeru potrebe po dodatni pomoci. Zavezali naj bi se tudi k takojšnji izmenjavi informacij o zmogljivostih za zagotovitev njihove optimalne skupne uporabe v sodelovanju z Uradom visokega komisarja ZN za begunce (UNHCR).

Junckerjev načrt predvideva tudi zavezno voditeljev za registracijo prebežnikov ob njihovem prvem vstopu v unijo, ter takojšnjo izmenjavo informacij o obsegu tokov ter po potrebi o vseh beguncih in migrantih na njihovem ozemlju. Predvidena je tudi zaveza voditeljev, da ne bodo lajšali gibanja beguncev ali migrantov proti mejam druge države v regiji brez predhodnega dogovora s to državo.

Junckerjeva izhodišča predvidevajo tudi namestitev 400 varuhov meje in ključne opreme v Sloveniji do srednje v okviru sprožitve Frontexovih sil za hitro posredovanje na meji (RABIT). Slovenija, ki potrebuje najprej 400, dolgoročneje pa do 2000 policistov za pomoč pri obravnavi prebežnikov na meji, sicer namestitev Frontexovih sil na svoji meji zavrača ter poziva k njeni napotiti na grško-turško in hrvaško-srbsko mejo.

Voditelji naj bi se zavezali tudi h krepiti ukrepanja proti tihotapcem z migrantimi ter dogovorili, da je treba izvajanje teh zavez redno spremljati na tedenski ravni.

Migranti so se na livadi pri Rigoncah za silo greli okrog ognja

ANSA

LJUBLJANA - Begunski val ne pojena, včeraj je v Slovenijo prišlo več kot 8000 migrantov, v osmih dneh že okoli 61.000. Razmere na terenu so si ogledali predsednik republike Borut Pahor, državni sekretar Boštjan Šefic in poslanec Žan Mahnič. Skupna ocena je, da Slovenija dobro obvladuje položaj, vendar takšnega pritiska ne bo več dolgo zdržala.

»Takšnega pritiska, kot ga imamo zdaj, ko prihaja 10.000 ali 13.000 migrantov na dan, ne moremo zdržati, še posebej če bi se kakorkoli spremenilo stališče Avstrije, Nemčije ali Švedske. V tem primeru bi bila Slovenija v neznosnem položaju, tega pa ne smemo dovoliti, ker smo odgovorni, v prvi vrsti za RS,« je dejal Šefic. Po njegovih besedah je predsednik vlade Miro Cerar zelo jasno povedal, da će danes na konferenci v Bruslju ne bo bistvenega premika, bo Slovenija morala sprejemati določene ukrepe.

Temu je v izjavi za medije obisk na brežiškem območju pritrdiril tudi predsednik republike Borut Pahor. Mini vrh EU-Balkan bo odločilen za Slovenijo. Če bodo sprejeti zanjo neugodni sklepi, bo Slovenija ukrepala sama in ne bo čakala, da to prej storita Nemčija ali pa Avstrija, je poudaril.

Če bruseljski vrh ne bi prinesel potrebnih dogovorov, da bi se prihod beguncev ustavil že v Grčiji, bo kot predsednik republike predlagal, da Slovenija sprejme potrebne nove ukrepe. Pahor se je na povabilo brežiškega župana Ivana Molana seznanil z begunsko problematiko na brežiškem območju. S helikopterjem je poletel v Rigačce, nato pa si je ogledal še sprejemni center pri Dobovi, kjer se mu je pridružil tudi državni sekretar Šefic.

Šefic je ob obisku namestitvenega centra v Šentilju, kamor so tudi danes ves dan z avtobusi in vlaki dovozali begunce iz drugih delov Slovenije, ocenil, da Slovenija zaenkrat dobro obvladuje položaj. »Tudi sami migranti priznavajo, da v Sloveniji spodbudno poskrbimo za njihove potrebe,« je dejal.

Na področju prehajanja slovenske meje s Hrvaško ne vidi večjih sprememb. »Danes bomo še tekom dneva dali neke nove predloge, da vendarle vzpostavimo konstruktivno sodelovanje s Hrvaško« po vzoru sodelovanja z Avstrijo. »Z avstrijsko stranjo sproti usklajujemo in urejujemo vse aktivnosti,« je dejal. Šefic je obiskal tudi namestiveni center v Gornji Radgoni, od koder je prav tako odšel z dobrim vtisom.

Predsednik odbora za obrambo in poslanec SDS Žan Mahnič je po obisku brežiške občine opozoril, da bi morali poslanci obseg begunške krize spoznati neposredno na meji in v prebežniških centrih. Za obvladovanje migrantskih tokov pa je predlagal rešitev po madžarskem vzorcu. Mahnič je tudi dejal, da bi morala Slovenija čim prej sprejeti pomoč držav viš-

V osmih dneh prišlo že 61.000 beguncev

LJUBLJANA - V Slovenijo je včeraj do 12. ure vstopilo 5592 beguncev, v osmih dneh skupaj že skoraj 58.000. Do večera se je dnevnih obračunov povzpelo na več kot 8000, skupni pa na 61.000. V sprejemnih in namestitvenih centrih je bilo ob 12. uri še 9013 beguncev, v Avstrijo pa jih je včeraj odšlo 1681. V zadnjih petih dneh je Slovenija predala avstrijskim varnostnim organom 32.598 beguncev. Vse navedene številke so se do večera spremajale, saj se je nadaljeval takoj priliv kot predaja beguncev Avstriji.

Včeraj ob 12. uri je na prehod v Avstrijo v šotoriču na Šentilju čakalo 2083 ljudi. V sprejemnih centrih jih je največ bilo v Brežicah (4500) in Rigačah (1400), preostali pa so bili razporejeni v centrih Gruškovje (286), Petičovci (78), Dobova (500), Središče ob Dravi (150) in Postojna (16).

AVSTRIJA - Kako sprejemajo prebežnike

Naval povzroča veliko preglavic

CELOVEC/DUNAJ - Neprekinjen val prebežnikov iz Sirije in Bližnjega vzhoda v Nemčijo in na sever Evrope, ki se od poletja dalje vali skozi Avstrijo, tudi alpski republiki dela vse več preglavic. Žarišče dogajanja se je sicer iz Nickelsdorfa na avstrijsko-madžarski v zadnjih dneh selilo na avstrijsko-slovensko mejo pri Šentilju, od koder so posiljali skupine prebežnikov tudi v zbirna centra v Celovcu in Beljaku. V noči na petek pa je skozi karavanški predor v Podrožico prispoljalo 609 beguncev - prvič, da so prebežniki prilično direktno na Koroško.

Izredni vlak je prišel z Dobove v organiziranim spremstvu slovenske policije z vednostjo in odobritvijo avstrijskih organov. Prebežnike, med njimi je mnogo družin, so nato z avtobusi avstrijske vojske odpeljali na zbirališča, kjer je koroška policija prvič izvedla tudi množično registracijo prebežnikov. Po poročanju avstrijske policije je pričakovali nove prebežnike v vlaških sele takrat, ko bo v bivališčih v Celovcu in Beljaku spet dovolj prostora. Kot je policija še sporočila, je Koroško na poti proti Nemčiji do zdaj prečkalilo približno 13.400 ljudi, prosilcev za azil na Koroškem pa je bilo vsega 123.

Medtem ko so na Koroškem vsekakor še kos razmeroma preglednemu valu prebežnikov, čeprav predstavnik Rdečega križa na Koroškem že opozarja na skorajšnje pomanjkanje prostorov za prebežnike, se je situacija v zvezni deželi Štajerska v zadnjih dneh dramatično poslabšala. Najbolj obremenjena točka na meji s Slovenijo je slej ko prej Šentilj, kjer je že prišlo tudi do nekaj incidentov. Tako so begunci večkrat prebili ograjo in nenadzorovano prišli v Avstrijo.

Vse bolj živčni so ob neprekiniteni reki prebežnikov po »balkanski poti« avstrijski lokalni, deželni in tudi zvezni politiki. Tako je deželnih glavar Štajerske Hermann Schützenhofer (ljudska stranka - ÖVP) pozval zvezno vlado, naj končno ukrepa. »Ena izmed glavnih nalog države je, da varuje meje za državljanje - to pa ni več tako,« je menil. Dodal je še, da je situacija nevzdržna, zato da morata zvezna vlada in tudi EU hitro ukrepati, če ne želijo, da bo prišlo do »eksplozije« v deželi.

Zivce je očitno izgubila tudi avstrijska ministrica za notranje zadeve Johanna Mikl-Leitner (ÖVP),

ki je sredi tedna ob svojem obisku v Šentilju poudarila, da bo treba graditi »trdnjava Evropo«. Evropska unija da bo moral končno in učinkovito varovati svoje zunanje meje in v najkrajšem času urediti tako imenovane »vroče točke« na zunanjih mejah EU-ja, kjer bodo v unijo pustili le še vojne prebežnike. Vse ostale migrante pa da je treba na licu mesta zavrniti, je dejala avstrijska ministrica za notranje zadeve.

Posebej je Mikl-Leitner pojavila sodelovanje med Avstrijo in Slovenijo v begunški krizi. To je potrdil tudi slovenski državni sekretar na ministrstvu za notranje zadeve Boštjan Šefic, ki je med drugim tudi sporočil, da si Slovenija prizadeva, da se bi z Avstrijo dogovorili o vzpostaviti nadaljnje vstopne točke beguncev - očitno na Jesenicah, kot se je pokazalo v noči na petek.

Na avstrijsko-nemški meji oz. meji z Bavarsko v teh dneh ni večjih težav. Nemčija sicer nadzira mejo, hkrati pa še naprej spušča v državo na tisoče prebežnikov na dan in jih nato razdeli po vsej državi. Znakov, da bi Nemčija v prihodnjih dneh ali tednih zaprla mejo, ni opaziti. Samo v zadnjih treh mesecih je skozi Avstrijo šlo v Nemčijo in na sever Evrope skoraj 400.000 prebežnikov, za azil v Avstriji pa je zaposilo le nekaj tisoč migrantov. Kot v Nemčiji tudi v Avstriji nosijo glavno breme pri obvladanju begunške krize nevladne organizacije kot so Rdeči križ, Caritas, Zdravnikov brez meja ter prostovoljci-posamezniki. Brez njih bi se pomoč prebežnikom že zdavnaj podrla, poudarjajo tudi politiki. Kandler Faymann je s tem v zvezi napovedal, da bo vlada že v naslednjih dneh nevladnim organizacijam za pomoč prebežnikom nakazala prvi finančni obrok v višini okoli 15 milijonov evrov. Ob tem se je zahvalil tudi avstrijskemu prebivalstvu, ki omenjenim organizacijam pomaga s tem, da darujejo zimsko obleko, živila, denar in pomagajo v sprejemnih centrih.

So pa tudi ljudje, ki javno nasplohijo pomoči, ki jo Avstrija nuditi prebežnikom. So sicer v manjšini, toda njihovo število raste iz dneva v dan - tudi po zaslugu v Avstriji tradicionalno močnega desničarskega tabora, ki je - po smrti Jürga Haiderja - dobil novega voditelja v osebi Heinz-Christianu Stracheju, vodje svobodnjaške stranke (FPÖ). Ivan Lukanc

Reka beguncev na Šentilju v spremstvu slovenske policije

ANSA

RIM, MESTO NASPROTIJ

Prometni kaos, Marino in lobiji

RIM - Leta 2005 sem bil v Rimu le nekaj dni po pogrebu Janeza Pavla II. Spominjam se, da sem vprašal taksista, kako je bilo takrat s prometno gnečo.

«Ao*, v Rimu je promet vedno problematičen. Ko umre papež, ko dežuje ali ko sije sonce. Vedno je kaos, » je bil njegov rezek odgovor.

V Rimu sem bil tudi pred tednom dni. V teku nekaj ur sem v centru mesta naletel kar na dve manifestaciji. Obe so nadzorovali številni policisti in orožniki v popolni bojni opremi. Promet je bil zarađen tega popolnoma ohromljen.

Promet je očitno glavni problem italijanske prestolnice. Mesto ima podzemsko železnico, ampak v primerjavi z drugimi evropskimi prestolnicami je le ta malo razvita. Rimski metro ima tri linije in 74 postaj. Skupna dolžina linij je okoli 60 kilometrov. Londonski metro ima 11 linij, ki skupno merijo več kot 460 kilometrov, odprtih pa je 382 postaj. Rimsko podzemsko železnico so odprli leta 1955, londonsko pa leta 1863! Razlog za tako skromen podzemski sistem je enostaven: vsakokrat ko pričnejo izkopavanja za novo traso, pridejo na dan antični ostanki in dela se ustavijo. Tudi obstoječe linije ne delujejo najbolje. Pred tednom dni se je nenadoma pripetila okvara na liniji A. Potniki so morali izstopiti iz vagonov in prehoditi okoli 200 metrov po tunelu. Žal je to bolj stalnica kot izjema.

V teh dneh pa je promet še bolj

ohromljen, saj potekajo izredna dela za Jubilej, ki se bo pričel 8. decembra. Domačini so navajeni cestnih del in zapor, turisti se morajo, hočši nočes, s tem hitro spriznati.

Neliko razočaranje turistov pa obnavljajo tudi najbolj znamenite rimske spomenike. Pred Fontano di Trevi je gradbišče. Stopnišče Trinita dei Monti je zaprto. Obelisk na trgu del Popolo popravlja. Domačini in turisti upajo, da se bodo dela zaključila čim prej oz. pred pričetkom Jubileja.

Prav dela za Jubilej so eden izmed razlogov za padec župana Rima Ignazia Mariona. Več rimskih prijateljev (nekateri niso volili za Marina) mi je povedalo, da je župan vnesel nov, svež zrak v mesto, vendar je stopil na prste marsikateremu lobbyju ali bolje rečeno mafiji. Ne smemo pozabiti, da je prav v obdobju Marinovega vladanja prišla na dan afera »mafia capitale«, ki je razkrila korupcijski sistem v prestolnici.

Marino je skušal prenoviti vrh občinskega prevoznega sistema Atac, toda brez uspeha. Pričel je z rotacijo mestnih redarjev. Posledica je bil pravi upor redarjev med božičnimi prazniki, saj so mnogi ostali doma, ker naj bi bili bolni. Hotel je urediti smetarsko službo Ama, ampak mesto ostaja še vedno umazano. Marino se je zameril poučičnim prodajalcem hrane, ki s svojimi kombiji zasedajo najbolj turistične točke. Odredil je, naj greda iz središča mesta. Uvedel je nov sistem dodeljevanja javnih del za Jubilej. To pa ni bilo po godu nekaterim izvajalcem, ki so bili navajeni pridobiti dela na »lahek« način.

Poleg tega se v Rimu šušlja, da je Vatikan namerno naznani Jubilej le pred nekaj meseci, tako da bi spravil v težave Mariona. V državi na drugi strani Tibere zelo nasprotujejo županovi odprtosti do istospolnih zvez. Zaplet, da Vatikan župana ni povabil na uradni sprejem, zato ni naključen.

Povedati pa je treba, da ni bil Mariono nikoli priljubljen med Rimljani. Očitali so mu, da ni Rimjan. To so mi prijatelji priznali takoj po njegovi izvolitvi pred dve maletoma in pol. Rodil se je namreč v Genovi pred šestdesetimi leti. V Rim pa se je preselil, ko mu je bilo štirinajst let.

Marino, po polkulicu kirug, je več let delal in živel v ZDA. Po vsej verjetnosti je nekaj ameriške mentalitete hotel prenesti tudi v Rim. Ena izmed prvih potez je bilo zaprtje ceste Fori Imperiali, ki od Koloseja pelje do trga Venezia pred spomenikom Altare della Patria. Mnogi so temu nasprotovali. Osebno se mi zdi ideja posre-

čena, vendar bi morali prej bolje preštudirati alternativne poti za avtomobile in mestne avtobuse.

Rim sem boljše spoznal leta 1999, ko sem v njem preživel nekaj mesecev. Odtlej redno zahajam tja vsaj enkrat letno. Praznam, da sem v vseh teh letih opazil več pozitivnih sprememb, tako da lahko zatrdirim, da se stvari v prestolnici spreminjajo, toda zelo, zelo počasi. Naj navedem nekaj primerov, vezanih na prevoze.

Dobro se spominjam, kako sem se leta 1999 vedno pripeljal, ko sem se usedel v avto. Rimski prijatelji so me gledali z velikim začudenjem in vprašali: »Kaj za vraga počneš?«. Pretekli teden sem opazil, da se zdaj pripenjajo tudi taksisti (ne vsi). Trditev, da Rimljani ne plačujejo vo-

zavnice za metro ali avtobus, ni povsem resnična. Vstopiti na metro brez vstopnice je precej težko. Če nekomu vendar uspe na vlak brez potnega dokumenta, mora biti ob izhodu oprezen. Sam sem že nekaj krat trčil v živ zid kontrolorjev, ki niso spustili nikogar brez listka. Na avtobusih nisem do sedaj nikoli opazil nadzora.

Pred leti v metrojih ni bilo mogoče uporabljati mobilnih telefonov. Zdaj je (žal) signal dosegljiv in včasih lahko prisluhnevo celiemu pogovoru glasnih potnikov.

Med raznimi ukrepi, ki jih je Mariono spredel, je tudi ureditev dostopa do vlagov na glavni železniški postaji Termini. Na začetku peronov so bile postavljene zatrepe, tako, da lahko greda do vlakov le tisti z veljavno vozovnico.

Rim +

- Sprehajati se po rimskih ulicah je kot preživeti čas v muzeju.
- Kulinarica ponudba je zelo raznolika in odlična. Vendar »codo alla vaccinara« nisem še poizkusil.
- Po celem Rimu je polno studenčev, ki jim Rimljani pravijo »nasoni«. Voda je povsod pitna.

Rim – (poleg prometa!)

- Zelo visoke cene za zelo majhne hotelske sobe.
- Romanzo criminale in Suburra nista žal sad domišljije, temveč prikazujeta resnično stanje.
- Kogar motijo sirene, hupanje avtomobilov in glasno govorjenje ... je bolje, da si nabavi zamške za ušesa.

**DORČE
SARDOC**
Sklad | Fondazione

Upravni odbor sklada obvešča, da je na spletni strani sklada www.skladsardoc.it objavljen razpis za dodelitev štipendij za šolsko leto 2015/2016. V letošnjem letu je razpisanih pet štipendij v znesku petsto evrov, za učence Državne dvojezične osnovne šole v Špetru, pet štipendij v znesku tisoč štiristo evrov za univerzitetne študente in štipendija v znesku dva tisoč petsto evrov, za podiplomski študij ali specializacijo.

Sklad »D.Sardoč« se zahvaljuje vsem, ki s prispevkom »petih tisočink« omogočate skladu podelitev štipendij.

ZAPADLOST

4.11.2015

START!

REZIONE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA

IDEJNI
RAZPIS
START!

Avtonomna dežela Furlanija Julijnska krajina objavlja nagradni idejni razpis »START!«, s katerim namerava spodbuditi in podpreti ustanavljanje novih, INOVATIVNIH START UP podjetij, širjenje storitev za coworking (delo v skupni pisarni), zagon podjetij mladih in novih oblik razvoja podjetništva.

Razpis je namenjen mladim do 35. leta starosti, kreativne predloge pa je treba vložiti do 4. novembra 2015. Razpisna dokumentacija je na voljo na uradni spletni strani Dežele Furlanije Julijnske krajine www.regionefvg.it pod razdelkom Razpsi in obvestila - Bandi e Avvisi.

OVČJA VAS - Včeraj odprli nov sedež Združenja don Mario Cernet

Pomembna postojanka slovenske prisotnosti

OVČJA VAS - Za Ovčjo vas, naselje, ki je nekoč veljalo za najbolj slovensko v Kanalski dolini in v katerem zdaj pozna slovensko narečje samo še približno šestina prebivalcev, je bil včeraj prazničen dan. V prostorih bivšega župnišča so namreč uradno odprli nov sedež Združenja don Mario Cernet. In čeprav je marsikdo v obdobju, ko so obnavljali in preurejali prostore, dejal, da je prava utopija odpirati sedež slovenskega društva v Ovčji vasi, so predstavniki Združenja Cernet prepričani, da je treba tu ohraniti pomembno slovensko jezikovno in kulturno dediščino v simbiozi z drugimi krajevnimi jezikovnimi skupnostmi in v sodelovanju z njimi ter na podlagi načela italijanske ustave.

Združenje don Mario Cernet je poimenovano po dolgoletnem žabniškemu župniku, ki se je boril za ohranjanje slovenskega jezika v Kanalski dolini in je stalno poučeval nauk v slovenščini. Izredno pomemben je bil njegov doprinos tudi na Višarjah. Februarja naslednje leto bodo slavili stoltnico njegovega rojstva.

Združenje so ustanovili leta 1997, v zadnjih letih pa so spet obudili njegovo delovanje. Kot sta včeraj poudarila predsednik Združenja Anton Sivec in Anna Wedam v pogovoru z Julijanom Čavdkom, bodo lahko zdaj delovanje še okreplili in obogatili, med ambiciozne cilje pa sodi tudi odprtje slovenske knjižnice.

Za nov sedež, ki bo odprt za vse, Slovence in Neslovence, in bo omogočil boljše medsebojno spoznavanje in sodelovanje, gre zahvala župniku Mariu Gariupu, ki je dal na razpolago prostore v župnišču. Skrb Združenja pa bo še naprej to, da predvsem najmlajši spoznajo, kako so nekoč živelii in govorili v teh krajih, zato da se bodo lahko navade in narečje prenasali tudi na naslednje generacije.

Med gosti na slovesnosti ob odprtju društvenega sedeža naj posebej omenimo župana Občine Naborjet-Ovčja vas Borisa Prescherna, funkcionarja Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu Republike Slovenije Rudija Merljaka, podpredsednika deželnega sveta Furlanije-Julijске krajine in deželnega svetnika Ssk Igorja Gabrovec, predsednika Sveta slovenskih organizacij Walterja Bandlja, pokrajinskega predsednika Sso in podpredsednika Združenja don Eugenio Blanchini Riccarda Ruttaria ter predstavnika nemškega društva Kanaltaler Kulturverain Raimonda Domeniga. V svojih pozdravnih nagovorih so izpostavili pomen ohranitve slovenskega življa in sodelovanja med tu živečimi jezikovnimi skupnostmi, ki so s svojimi kulturami in navadami bogastvo tega prostora. Ponovno je bila naglašena tudi potreba po troježnični šoli.

Kulturalni program so sooblikovali Višarski orkester pod vodstvom Anne Marie Missoni, Cerkveni pevski zbor iz Ukev, ki ga vodi Oswald Errath, in deklice iz Ukev, ki so skupaj z Errathom prebrale nekaj odlomkov v ukovškem narečju. Naj še omenimo, da je Združenje Cernet ob koncu otvoritev, ki je bila sad sodelovanja z Združenjem don Eugenio Blanchini iz Čedad in Zvezo slovenske katoliške pravstve iz Gorice, izročilo posebna priznanja Thomasu Della Mei, Osvaldu Schermannu, Valeriu Listerju, Pavlu Pivku, Adolfu Kandutschu in Francu Lorenzetti, ki so pomagali pri urejanju novega sedeža. (T.G./NM)

Predsednik Anton Sivec in župnik Mario Gariup ob odprtju sedeža Združenja don Mario Cernet

TG/NM

KMETIJSTVO - Sestanek na deželi Ukmar s Shaurlijem tudi o vprašanju terana

TRST - Slovenski deželni svetnik Demokratske stranke Stefano Ukmar se je v spremstvu odvetnika in gozdnega tehnika srečal z deželnim odbornikom za kmetijstvo in gozdarstvo Cristianom Shaurlijem. Na srečanju, na katerem so sodelovali tudi drugi deželnni funkcionarji, so vzelni v pretres več odprtih vprašanj s področja kmetijstva, ki povzročajo težave kmetom na kraškem območju.

Ukmar je kot prvega izpostavil pereč problem različnega in zelo restriktivnega tolmačenja deželne zakonodaje s strani tržaške gozdne uprave v primerjavi z ostalim dežel-

nim območjem, kar povzroča precej preglavice in škode tržaškim kmetovalcem in srenjam.

Udeleženci srečanja, piše Ukmar v sporocilu za tisk, so si bili enotnega mnenja, da je zadeva precej žgoča in terja poglobljene in preudarne rešitve. Na srečanju se je Ukmar seznanil tudi z zadnjimi koraki deželne uprave v zvezi zapleteno in preveč časa zamolčano problematiko zaščite terana. Nazadnje je bil govor še o planu za razvoj podeželja (PSR), ki ga bo deželna uprava v kratkem v nizom srečanji predstavila interesentom na teritoriju.

KOBARID - Pri kostnici včeraj tudi slovesnost ob 98. obletnici kobariške bitke

Praznovali 25 letnico muzeja

KOBARID - V Kobariškem muzeju so včeraj ob 25-letnici delovanja muzeja odprli razstavo z naslovom Italijanska vojska v Zgornjem Posočju 25. 5. 1915-23. 10. 1917. Del ponudbe muzeja je sicer tudi italijanska kostnica pri Kobaridu, kjer je včeraj potekala slovesnost ob 98. obletnici kobariške bitke in v spomin na padle med prvo svetovno vojno.

Kobariški muzej se je razvil iz muzejske zbirke, ki so jo leta 1990 uredili domačini. Sprva je deloval v okviru Turističnega društva Kobarid, po petih letih pa so ustanovitelji v soglasju z ministrstvom za kulturo prenesli upravljanje na neprofitno družbo z omenjeno odgovornostjo, ki z muzejem upravlja še danes.

V letu 2011 se je muzej vpisal v razvid slovenskih muzejev. Za svoje delovanje je prejel najvišjo državno priznanje v muzealstvu - Valvasorjevo nagrado. Bil je nominiran za EMYA in prejel nagrado Sveta Evrope. Doslej so ga obiskale številne visoke osebnosti od monarhov, treh predsednikov Evropskega parlamenta, številnih predsednikov držav, vlad, ministrov, cerkva in Nobelovih nagrajenec.

V času svojega delovanja je organiziral več kot 40 razstav doma in v tujini, pri čemer so v muzeju še posebej ponosni na cikel predstavitev evropskih narodov v kobariški bitki, do odmevnih razstav v evropskih prestolnicah v času predsedovanja Slovenije EU. V ciklu muzejskih večerov je pripravil tudi 200 različnih kulturnih dogodkov.

Muzej je odprt vse dni v letu, njegov obisk pa

Italijanska kostnica nad Kobaridom, kjer so se včeraj spomnili znamenite bitke izpred 98 let

ARHIV

dopolnjujejo z obiskom muzejev na prostem. Eden izmed njih je italijanska kostnica, zgrajena na Građici okoli cerkve sv. Antona, ki jo septembra 1938 odprl Benito Mussolini. V njo so bili z okoliških vojaških pokopališč preneseni posmrtni ostanki 7014 znanih in neznanih italijanskih vojakov, padlih v prvi svetovni vojni.

Ravno včeraj je pri kostnici potekala tradicio-

Obzornik o Videmskem in Osimskej sporazumih

TRST - Radio Trst A bo danes ob 12.00 predvajal oddajo Obzornik, v kateri bo govor ob 40-letnici podpisa Videmskega sporazuma in 40-letnici Osimskega sporazuma. Gostje v studiu bodo: upokojeni diplomat in nekdanji generalni konzul RS v Trstu Jože Šušmelj, publicist in politični delavec dr. Rafko Dolhar in profesorica zgodovine na Gimnaziji Bežigrad dr. Viljena Škorjanec, avtorica knjige Osimska pogajanja. Pogovor bo Ivo Jevnikar, uredništvo oddaje Ines Škarbar. Ponovitev Obzornika bo na sporednu jutri ob 14.10.

Videmska listina za raziskovalne dejavnosti

VIDEM - Včeraj so predstavili ti. Videmske listino za promocijo univerzitetnih in raziskovalnih dejavnosti v Italiji. V njej so zbrani predlogi predstavnikov stroke z raznih italijanskih univerz, ki jih nameravajo predložiti vladi za ukrepanje na tem področju, je poudarila senatorka DS Francesca Puglisi, ki je dokument predstavila ob koncu dvočasnega posvetna na Videmski univerzi. Na njem so sodelovali rektorji, profesorji in raziskovalci, študentje in predstavniki javnih institucij. Univerza mora več vlagati v človeški kapital in se tesneje povezovati s podjetji, so med drugim poudarili.

Praznik Civilne zaščite FJK

RIVOLTO - Na letališču, kjer ima sedež akrobatska skupina Frecce Tricolori, so se včeraj zbrali na vsakoletnem praznovanju prostovoljci Civilne zaščite FJK. Predsednica dežele Serracchiani je poudarila, da se klub reformi na državni ravni, ki poudarja pristojnost centralne vlade za civilno zaščito, ni batiti za samostojnost te službe v FJK. Dežele s posebnim statutom bodo namreč ohranile svoje pristojnosti in posebej FJK svojo civilno zaščito, ki je vzor za marsikoga.

Za narečja 40 tisoč evrov

TRST - Deželna uprava FJK je objavila razpis za dodelitev 40 tisoč evrov za promocijo narečij italijanskega in venetskega poroka, ki se govorijo v obalnem pasu in nekaterih drugih področjih dežele. Denar je namenjen za raziskovalne in druge kulturne dejavnosti. Rok za prošnje poteka 25. novembra.

POLITIKA

Aljoša
Gašperlin

aljosa.gasperlin@email.it

Slovenski majhni tanki

Informiranje je eno, politična zloraba človeških tragedij in ceneno zafrkanje so sedne države pa čisto nekaj drugega.

Dotok beguncev na Balkan je pojav, ki bo trajal in zaznamoval prihodnost mnogih ljudi in držav. Predvsem pa bo to preizkušnja za politiko in politike. Rešitve nima seveda nihče v žepu, vendar se načelno vsi trudijo, da bi usklajevali pomoč beguncem in zagotavljanje varnosti. Mnoge evropske države se skušajo držati agende, ki jo je narekoval predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker, vendar pa lahko nacionalni interesi predvadljajo nad skupnimi.

V Italiji je bilo po 20 letih Berlusconijeve vlade že kar običajno, da je v predvolilnem obdobju skoraj vse dovoljeno. Toda časi so se k sreči vseeno malce spremeniли, saj kaže, da je trohica etike vsaj na papirju vendarle pronicala v politiko. Vodja desničarske stranke Fratelli d'Italia Giorgia Meloni, ki je prišla včeraj v Trst pomagat tukajšnjim predstavnikom stranke, da se bolje pripravijo na občinske volitve, je prekaljena političarka, kizna na državni ravni in v državnih TV oddajah prodorno nagovarjati ljudi. A tržaška desnica, ki še kar vztraja pri skrajnih stališčih, je druga stvar.

Giorgia Meloni je bila na tržaškem shodu »zmerna« (francoski veljak stranke Front Nacional Louis Aliot je bil ostrejši); govorila je o mednarodni politiki ter o Renzijevi (ne)vladi, ki da bi moral naposredno delovati v vojni proti IS. Kar zadeva begunce, pa bo treba v primeru napada po njenem zapreti mejo med Slovenijo in Italijo.

Zato čudi, da je organizacijo posvetu prepustila krajevnim aktivistom. Zbrane je na začetku nagovoril novinar Marco Valle: že takoj je bilo jasno, da mu ne-Italijani niso všeč glede »problema« beguncev pa je povedal, da Slovenija »namešča na meji svoje majhne tanke«. Ali je to bila novinarska dezinformacija ali skrajnodesničarska ponizevalna očena soseda, ni bilo dano razumeti. Množica ljudi je bila vsekakor na mah prepričana, da se nekaj kilometrov stran dogaja kaj hudega.

A.G.

ČRNA KRONIKA - V središču Sesljana

Zalotil vlomilca

Policija po zaslugu očividca prijela in ovadila moškega, ki je bil splezal čez ograjo sesljanske hiše

Nek moški je prejšnji večer v središču Sesljana stopol iz parkiranega avtomobila s hrvaško registrsko tablico in se peš napotil v ozko ulico, v kateri je več hiš v vrtom. Pri tem ni opazil, da ga je zagledal mimoidoč pešec. Slednjemu se je neznanec zdel sumljiv, zato ga je začel previdno zasledovati.

Očividec je videl sumljivega moškega splezati čez vrtno ograjo ene od tamkajšnjih hiš: ko je domnevni tat na vrtu izginil v temi, je njegov zasledovalec poklical policijo. Policisti iz sesljanskega komisariata so nepovabljenega gosta pričakali v bližini, ko je spet sedel v avto in skušal odpeljati, pa so ga presenitali iz zasede. Legitimirali so ga, ga odvedli na kvesturo in ob koncu postopka kazensko ovadili. Med preverjanjem njegovih osebnih podatkov so ugotovili, da je imel 58-letni hrvaški državljan V.M. v preteklosti prav zaradi tativ in že opravka s sodstvom.

Naslednjega dne so policisti pri belem dnevu pregledali območje in med listjem v bližini omajnjene ogripe je našli velik izvijač ter ga zasegli, saj je lastnik hiše potrdil, da orodje ni njegovo. Sum poskusa vloma je bil torej

utemeljen, policija in predvsem stanovalec pa se morata v prvi vrsti zahvaliti priselnemu očividcu.

Pijan razgrajal in tepel

V noči na soboto so policisti ovadili mladega moškega, ki je pregloboko pogledal v kozarec in razgrajal v Drevoredu XX. septembra. 27-letni italijanski državljan T.F., doma iz Rima, je pred picerijo poškodoval oglasno desko in zmetal na tla ter razbil nekaj vaz. Mimoidoči ga je hotel ustaviti, T.F. pa ga je poskusil udariti z nogami in s pestmi ter mu pri tem izpulil nekaj las. Pijani moški je zbežal, na tla pa mu je padel mobilni telefon. Ko se je T.F. vrnil po telefon, je spet napadel svojega nasprotnika, a so ga policisti, ki so bili prejeli klic, ustavili. Med postopkom je spet poskusil pobegniti: prijeli so ga in ovadili.

Več ljudi pa je policijo obvestilo, da je na nabrežju Ottaviano Augusto močno pijan mlad moški. Na kraj se je odpravila izvidnica policije, ki je 25-letnemu italijanskemu državljanu A.C. iz Doline napisala globo.

POLITIKA - Vodja stranke Fratelli d'Italia na posvetu o vprašanju beguncev

Giorgia Meloni: Italija mora v vojno proti Islamski državi

Na tržaških občinskih volitvah mora desna sredina nastopiti enotno - Prej koalicija, šele nato kandidat

Louis Aliot, Marco Valle in Giorgia Meloni (z leve, FotoDamj@n) med petjem italijanske himne na Pomorski postaji. Aliot je partner voditeljice Front National Marine Le Pen: zgoraj poljub, ki ga je ona objavila na svojem profilu na Twitterju

LEGA NAZIONALE - Na Griču sv. Justa Nostalgiki proti Furlaniču in Titu

Skrajno desničarske organizacije Lega Nazionale, Pro Patria in Essere italiano so sinoči priredile shod na Griču sv. Justa, s katerim so proslavili 61-letnico vrnitve Trsta Italiji. Udeležilo se ga je kakih sto ljudi, med njimi več obratoglavcev, ki so vzklikali običajna nostalgična gesla. Tokrat pa so tudi vzklikali geslo, s katerim so Iztoka Furlaniča označili kot bandita ter ga enačili z »barabo« Titom (»Furlanič bandito, bastardo come Tito«).

IZTOK FURLANIČ »Štejem si v čast, da me zmerjajo taki ljudje«

Iztoka Furlaniča simečno vznemirjajo. Po njegovih informacijah niti ni prvič, da se to dogaja. »Jemljem na znanje, smo v demokratični državi in vsakdo naj kriči, kakor hoče. Dokler me zmerjajo te osebe, me ne moti, še več: to si štejem v čast,« je komentiral, ko smo mu sporočili novico. Furlanič je prepričan, da je kot predsednik tržaškega občinskega sveta dokazal, da spoštuje vse in da pravično vodi seje, kar so potrdili tudi predstavniki oponicije. Na vprašanje, ali ga taki izpad skrbijo, je odgovoril s »sploh ne«. »Vsekad ima pravico, da izrazi svoje mnenje. Moji pogledi in stališča so znani. Gotovo jih ne bom spremenil zaradi nekaj obratoglavcev, ki tako vpijejo,« je še dejal. (af)

ČRNA KRONIKA - V središču Sesljana

Zalotil vlomilca

Policija po zaslugu očividca prijela in ovadila moškega, ki je bil splezal čez ograjo sesljanske hiše

Nek moški je prejšnji večer v središču Sesljana stopol iz parkiranega avtomobila s hrvaško registrsko tablico in se peš napotil v ozko ulico, v kateri je več hiš v vrtom. Pri tem ni opazil, da ga je zagledal mimoidoč pešec. Slednjemu se je neznanec zdel sumljiv, zato ga je začel previdno zasledovati.

Očividec je videl sumljivega moškega splezati čez vrtno ograjo ene od tamkajšnjih hiš: ko je domnevni tat na vrtu izginil v temi, je njegov zasledovalec poklical policijo. Policisti iz sesljanskega komisariata so nepovabljenega gosta pričakali v bližini, ko je spet sedel v avto in skušal odpeljati, pa so ga presenitali iz zasede. Legitimirali so ga, ga odvedli na kvesturo in ob koncu postopka kazensko ovadili. Med preverjanjem njegovih osebnih podatkov so ugotovili, da je imel 58-letni hrvaški državljan V.M. v preteklosti prav zaradi tativ in že opravka s sodstvom.

Naslednjega dne so policisti pri belem dnevu pregledali območje in med listjem v bližini omajnjene ogripe je našli velik izvijač ter ga zasegli, saj je lastnik hiše potrdil, da orodje ni njegovo. Sum poskusa vloma je bil torej

TRGOVINSKA ZBORNICA - Srečanje zbornic v tujini

»Vloga trgovinskih zbornic ključna za italijansko rast«

Italijanske trgovinske zbornice morajo biti skupaj z italijanskimi trgovinskimi zbornicami v tujini protagonist ponovnega zagona italijanskega gospodarstva, ki bo mogoč samo z osvajanjem novih trgov in poslovanjem na mednarodni ravni.

To je povedal predsednik tržaške Trgovinske zbornice Antonio Paoletti, ki je včeraj na tiskovni konferenci predstavil 24. svetovno srečanje italijanskih trgovinskih zbornic v tujini. Palača s sedežem stanovske organizacije bo do torka, 27. oktobra, postala središče teh zbornic in bo privabilo več sto delegatov iz vsega sveta, točneje iz 54 držav. Ti se bodo še danes sestajali na zasebnih srečanjih v okviru prireditve Assocamerestero, medtem ko bo jutri javno srečanje z naslovom Exportare: nuovi scenari per il Made in Italy. To bo med drugim priložnost za spoznavna in poslovna srečanja med mnogimi podjetji.

V središču pozornosti bo sonaravno pridelovanje hrane, kar bo tudi način za nekakšen »podaljšek« milanske svetovne razstave Expo 2015. Svetovno srečanje prireja tržaška Trgovinska zbornica v sodelovanju posebnim podjetjem TZ Aries, s prispevkom zveze italijanskih trgovinskih zbornic Unioncamere, zveze Infocamere in Fundacije CRTrieste ter pod pokroviteljstvom Dežele Furlanije-Julijanske krajine, Občine Trst in milanskega expa.

Antonio Paoletti

TRGOVINSKA ZBORNICA - Celodnevna razprava o prihodnosti mesta

V Trstu odprli okna, vprašanje pa je, koliko je svežega zraka

»Katerokoli mesto odraža lepoto le, če je uspešno v prepoznavanju identitete posameznih krajev, ki ga sestavljajo. V nasprotnem primeru pa postane žalostno, včasih celo strašno.« S temi besedami je milanski arhitekt Antonio Monestirol uvedel petkov posvet o prihodnosti Trsta, na katerem so se udeleženci vprašali, kakšna je tržaška identiteta, kaj sporoča tržaška kulturno-zgodovinska ponudba ter kakšno identiteto razkrivajo javni prostori in javne površine Trsta.

Vsa vprašanja ponujajo veliko možnosti za poglobitev. Združenje Postaja Rogers je s številnimi izvedenci in javnimi osebnostmi iskalo tržaško mestno identitetu na celodnevnu posvetu Obzorja smisla in prihodnost nekega mesta, ki je potekalo v petek v Veliki dvorani tržaške trgovinske zbornice.

Posvet so sestavljali trije sklopi pogovorov na teme infrastrukture in urbanistike, družbeno-ekonomskega in znanstvenega razvoja ter kulturne proizvodnje. Nastopilo je več kot dvajset osebnosti, med temi tržaška občinska odbornika Paolo Tassinari in Andrea Dapretto, rektor Univerze v Trstu Maurizio Fermeglia, izredni komisar Pristaniške oblasti Zeno D'Agostino in drugi. Posvet je povezoval novinar Pierluigi Sambatti.

Po uvodnih besedah arhitekta Monestirolja je navzočim močan vtis pustil ljubljanski arhitekt Miha Dešman, ki je opisal vse urbanistične spremembe, ki jih je Ljubljana izvedla v sklopu programa Ljubljana 2025. »V Trstu so potrebe trgovcev prehitale pozornost do javnih krajev,« je izjavil tržaški občinski odbornik Dapretto, »danes si prizadevamo za trajnostno ureditev in lepoto mesta,« je zaključil in napovedal preveditev bregov tržaškega kanala.

V drugem sklopu je tekla beseda v glavnem o konfliktnem odnosu med znanstvenimi ustanovami, ki so razprese na obrobju, in mestnim jedrom. Uvodoma je odgovorni urednik Piccola Paolo Possamai navrgel nekaj provokacij: »Na tablah ob vhodu v mesto piše, da je Trst mesto Barcolane in kave: nočem verjeti, da je Trst samo to. V Trstu je trideset nedostojnih muzejev, ki naj bi v skupini podobi sporočali identitetu mesta, pa je ne. Gre za problem civilne zavesti, nepremične mase, ki se ne vključuje. V središču stoji ogromno praznih prostorov, znanstvene ustanove pa so nekje daleč.« Maurizio Fermeglia je bil bolj konstruktiven in je, podobno kot filozof Pier Aldo Rovatti, odklonil svojo pripadnost nepremični masi: »Barcolana poteka enajst dni, mi pa proizvajamo znanost 356 dni na leto.«

Kulturniki so se poglobili v primere dobrih praks. Ravnateljica sklada Pordenonelegge Michela Zin je navzoče očarala z rezultati raziskave o izjemno pozitivnem finančnem in psihološkem učinku knjižnega festivala na Pordenonu. Zadnjo besedo je imel Miloš Budin: »Imamo dovolj izkušenj, da bi v Trstu postavili muzej 20. stoletja.«

Pred zaključki posvetu se je odbornik Dapretto med kratko razpravo dokaj ihtavo zgrozil nad vsemi kritikami nad trenutnim stanjem in pozval prisotne, naj končno spoznajo, koliko se je Trst v zadnjih letih spremenil. Possamai mu je odgovoril neomajno: »Vsem je jasno, da smo odprli okna svojega mesta. O količini svežega zraka, ki je vstopila vanj, pa bi se pogovarjal bolj previdno.«

Na okrogli mizi je sodeloval tudi arhitekt Luciano Semerani, ki je dal podobu za srečanje v obliki multidisciplinarnega dialoga. Semerani je pred tri-

Srečanje je uvedel milanski arhitekt Antonio Monestirol (prvi z desne) FOTODAMJ@N

ARHITEKT
MIHA DEŠMAN
FOTODAMJ@N

desetimi leti uredil tržaško razstavo v Parizu: edinstveni in žal edini primer, ko se je Trst v celoti predstavljal zunaj zaliva. Takrat so bili Tržačani prisiljeni, da razmisijo o podobi svojega mesta. Mogoče bi morali tudi zdaj na izlet v Pariz, da bi iz Ville Lumière preverili in razmislili, ali se Trst je in bo spremenil in da bi se že zlasti odločili, kakšna je njegova duša.

Martin Lissiach

ŠOLSTVO Sindikati protestirali za boljšo šolo

Panožni sindikati Flc-Cgil, Cisl Scuola, Uil Scuola, Snals-Confsal in Gilda-Unams so včeraj tudi v Trstu priredili demonstracijo, s katero so odločno protestirali proti t.i. zakonu o dobršoli (zakon št. 207). Obenem so zahtevali obnovno delovne pogodbe, ki je zapadla pred šestimi leti.

Demonstracije in proteste so v okviru pobude Protesta day priredili v več italijanskih mestih; v Trstu je bil protest na Velikem trgu in so ga priredila delželna tajništva omenjenih sindikatov.

Številne učitelje, profesorje in vzgojitelje so med ostalimi nagovorili sindikalisti Adriano Zonta (Cgil), Donato Lamorte (Cisl), Ugo Previti (Uil), Giovanni Zanuttini (Snals) in Massimo Vascotto (Gilda). Kot so povedali, je potrebno zakon o dobršoli koreniti spremeniti, ker bodo po reformi nastale prvorazredne in drugorazredne šole. Če so po eni strani nujne spremembe zakona o dobršoli, je po drugi potrebno tudi nuditi pravične plače za uslužbence, obenem pa urediti položaj številnih prekarnih ljudi, so podarili sindikati, ki so tudi opozorili, da je nujno zaposliti nove ljudi.

Katedrale kulture

Cappella Underground v sodelovanju z združenjem Postaja Rogers predstavlja danes pobjudo v sklopu dialogov med arhitekturo, kulturo in politiko (in v nizu Cinem@Teatro). Ob 17.30 bo do v gledališču Miela predvajali film Katedrale kulture (Nemčija, 2014, 165 minut). Gre za raziskovanje šestih za človeka izjemno pomembnih objektov po zamisli Wima Wendersa, ki opisuje Berlinsko filharmonijo; Michael Glawogger obiše Rusko narodno knjižnico; Michael Madens predstavi zapor v norveškem Haldnu; Robert Redford si ogleda kalifornijski »samostan znanosti« Salk Institute; Margreth Olin občuduje futuristično Opero v Osli; Karim Aïnouz pa predstavi Centre Pompidou.

KRAS - Članek izpostavlja zlasti okuse

Revija Dove vabi na tržaški in goriški Kras

Oktober je idealen mesec za obisk kraške planote, ki se razprostira med Trstom in Gorico. Tako je prepričana Elena Bianco, ki je v oktobra številki revije Dove objavila reportažo iz naših krajev. Na treh straneh milanskega mesečnika, ki ga izdaja založniška grupa RCS, bralci popelje na pravo popotovanje od Doline Glinščice do Zagraja. Že v prvi vrstici jim pojasni, da ima italijanski »carso« tudi slovensko ime in jih pouči, da gre za »kamnit svet spremenljivih mej, zemljo različnih zgodovinskih spominov in kultur, ki si jo delita Italija in Slovenija.«

Tudi sicer je njena reportaža pozorna do slovenske prisotnosti, imen in njihovega pravilnega zapisovanja. Leta 2015 tega ne bi bilo potrebno posebej izpostavljati, ko ne bi bili vsakodnevno priča opuščanju strešic in »spakederanemu« zapisovanju slovenskih imen. V članku revije Dove pa se hiša piše hiša, kulinarična prireditev Saporì del Carso se imenuje tudi Okusi Krasa, repenski hotel Križman nosi strešico ... Če to zmore milanska revija ostaja skrivnost, zakaj tega niso sposobni krajevni mediji in javni upravitelji.

Članek je osredotočen predvsem na kulinarično in vinarsko ponudbo naših krajev. Bralci dobijo v njem telefonske številke in spletnne strani številnih restavracij, gostiln, turističnih kmetij, od Locande Mario v Dragi in oljčnih proizvodov Starec v Boljuncu (na vzhodu) do vrhovske Lokande Devetak na zahodnem robu Krasa. Med njimi je dovolj prostora tudi za omembo Praprota in njegovih priznanih vinarjev in sirarjev, ki sir, kot znano, hranijo celo v kraških jamah, ter zgoniškega območja, kjer je mogoče obiskati tudi Paola Hrovatinu, obrtnika, ki umešča obdeluje kraški kamen. Tu so še naslovi nekaterih osničarjev in vabilo v kraško podzemlje - na primer v jamo pri Briščikih, do katere se spustimo po 500 stopnicah, a nas na dnu baje pričaka celo brezzična internetna povezava. (pd)

DSI - Jutri okroglia miza v Peterlinovi dvorani

Papež Frančišek: božji človek ali pa populist?

ni sklical sinodo, posvečeno družini ter pozval vse vernike, naj sodelajo s svojimi pogledi in nasveti. Sinoda je pravkar končala svoje delo, kaže da brez tistega soglasja, ki bi ga lahko pričakovali. Odločiti bo verjetno moral sam papež.

Glede na to, da so nekatere kritike, ki so se lani pojavile v italijanski pu-

NAŠI V DRUGIH OKOLIJAH

Po skoraj treh desetletjih se še vedno ima za gosta

ANDREJ BALBI, MOSKVA (RUSIJA)

Nekateri najdejo Ameriko v Rusiji. To je primer Tržačana Andreja Balbija, ki je svojo življensko in poslovno pričo našel v tej siri državi, kjer živi in dela že 27 let, trenutno kot zastopnik italijanske skupine Cogefrin. Andrej prebiva v Moskvi, kjer živi tudi njegova hčerka v vnučkom, tam namerava tudi preživeti svojo preostalo delovno dobo. Kljub temnim vezem, ki so se spletile v teku let in ga vežejo na Rusijo, pa ostaja vsekakor navezan na Trst in Slovenijo, ki mu predstavlja oporno točko, tako da se njegov dan ne začne brez obiska spletnih strani Primorskega dnevnika in Piccola, ravno tako gleda oz. posluša odaje RAI in TV Koper-Capodistria. Andrej se v teh dneh mudi v Trstu (v Rusijo se bo vrnil v začetku novembra) in prav rad je pristal na pogovor za Primorski dnevnik, v katerem je orisal svojo izkušnjo.

Andrejeva ruska zgodba se je začela leta 1987, ko je, potem ko je diplomiral na zavodu Volta, prejel ponudbo za delo v uradih podjetja Olivetti v Moskvi, kjer je zastopal vsa komercialna podjetja skupine De Benedetti. Kot sam pravi, so bili sovjetski sogovorniki profesionalno zelo pripravljeni, poleg tega je bilo plačilo zagotovljeno vse do padca sovjetskega režima in razpada Sovjetske zveze leta 1991. Takrat je Olivetti izgubil monopol na področju prodaje računalnikov in zaprl svoje predstavninstvo, Balbi pa je z ruskim prijateljem ustanovil zadružko, ki je iz Rusije sveže goveje kože izvajala v Italijo, kjer so jih strojili. V nadaljevanju je nastala tudi mešana družba, ki pa ni bila uspešna, zato se je leta 1994 zaposlil kot zastopnik italijanske skupine Cogefrin, ki se ukvarja s transportom in logistikom, podeljevanjem certifikatov in pripravo mednarodnih sejmov. Sprva so skrbeli za dobavo blaga po morski poti med Savono in ukrajinskimi pristaniščem Mariupol, zatem pa so organizirali prevoz z vlakom iz Padove v Moskvo.

Ob prihodu v Rusijo (takrat še Sovjetsko zvezo), se je moral prilagoditi novosti, zlasti sovjetski birokraciji,

Andrej Balbi v našem uredništvu

FOTODAM@N

po drugi strani pa je moral izpolniti zahete delodajalca. To pomeni, da v službi ni bilo urenkov, poleg tega si veliko časa izgubil že za prihod na delovno mesto ter za iskanje ruskih sogovornikov in izpolnjevanje zahtev birokracije. V sovjetskem obdobju so namreč ljudje v službo prihajali okoli 10. ure, potem so si skuhalo tudi čaj in se malo uredili, tako da se je delo začelo okoli 10.30. Okoli 12.-13. ure je bil čas za kosilo, ki je trajalo kar uro ali uro in pol, ob 17.30 oz. 18. uri pa v uradnih že ni bilo več nikogar. Tuji predstavniki so se lahko zadrževali le v Moskvi, stik s Trstom pa je bil možen le preko teleksa. Domäce osebje je nudila pristojna sovjetska ustanova: šlo je za zelo pridne in sposobne osebe z odličnim znanjem italijančine, ki pa so imele tudi naloge te nadzorovati, pravi Balbi. Nadzor je trajal do leta 1991, ko se je sistem s povezavami vred sprostil, nekatere navade pa so ostale. Spremenilo pa se je to, da se zdaj lahko prosti giblješ po celotnem ozemlju Ruske federacije.

Balbijev delovni dan je še vedno precej stresen zaradi dve do triurne vožnje od doma do delovnega mesta, pred katero na posebni spletni strani preveri podatke o prometu (v Moskvo privozitve ali vtipkanja posebne kode. Ob vsto-

dnevno pet milijonov avtomobilov) in se odloči za najbolj primerno pot. V središču Moskve pa prav pride novi sistem parkiranja, ki omogoča tudi plačevanje preko pametnega telefona (najdražja parkirnilna znaša evro na uro).

Drugače se je Moskva zelo spremenila, postala je multično mesto, pravih Moskov-

čanov je malo. Vsi želijo priti v Moskvo, da bi delali in zaslužili, nešteto (pravzaprav preveč) je trgovskih središč, veliko se prodaja tudi preko interneta. V Moskvi pa vsak misli zase, medtem ko je v drugih mestih odnos do tujcev pristnejši. Kot italijanski državljan ni nikoli imel težav, vsekakor se tudi danes, po 27 letih bivanja v Rusiji, še vedno ima za gosta ter skuša ne preveč izstopati, saj Rusi nimajo preveč radi drugačnosti: kdor samega sebe ne pojmuje kot gosta, postane v njihovih očeh nadut.

Za Rusijo so značilne tudi velikanske razdalje: ko je Andrej nekoč potoval z vlakom odonstran Urala, cele štiri ure ni opazil niti kakje osamljene postaje, kaj šele naselij. Evropska Rusija je bolj obljudena, vendar se podeželje prazni, veliko je opuščenih vasi, katerih prebivalci so se odselili v mesta.

Če bi hoteli Andreja Balbija obiskati na njegovem domu, bi vam trda predla. Živi namreč kakih 35 kilometrov zunaj Moskve v ulici brez imena v četrtek oz. »korpusu«, ki je označen s številko, ki velja tudi za hišno številko. Blok ima več vhodov, skozi katere je mogoče iti samo s pomočjo elektronskega ključa ali vtipkanja posebne kode. Ob vsto-

pu v blok greš mimo vratarja in stopiš v dvigalo ter izbereš nadstropje, kjer je tvoje stanovanje, ob izstopu iz dvigala pa se znajdeš pred novimi vrati, kjer sta potrebna nov elektronski ključ oz. koda. Tako končno prispeš do vrat svojega stanovanja, na katerih pa ni imena lastnika, ampak samo številka. Tekoča voda iz pipe ni najbolj kakovostna, stanovanja pa so dobro ogrevana, tako da je v njih celo pretoplo in zelo suho, zato za prezračevanje služi posebno okno, imenovano »fortučka«. Vsekakor slavne ruske zime niso več tako ostre kot nekoč: milejše so, poletja pa so postala skoraj tropska in bolj deževna.

Na vrnitve domov za zdaj Andrej Balbi ne razmišlja, saj skuša čim bolj izkoristiti svoje delovne izkušnje, pri čemer upa, da se politična in gospodarska situacija spremeni, saj predstavljajo sankcije proti Rusiji zaradi ukrajinske krize velik problem, nova hladna vojna pa ne pelje nikam. Kot italijanskega državljanega ga ruski sogovorniki večkrat sprašujejo za mnenje. Na probleme v Evropi gleda na drugačen način, saj ima možnost primerjati dve realnosti, pri čemer ugotavlja, da je v zadnjih letih kakovost informiranja zahodnih medijev upadla, saj ni več resnih in verodostojnih virov, kar je cutiti pri spremeljanju ukrajinske krize in vojne v Siriji, po drugi strani pa je Rus že nekaj generacij vajen interpretirati vesti, ki jih prebira oz. posluša, saj se za deklariranimi večkrat skrivajo drugi razlogi. Če se zaustavimo pri gospodarstvu, pa je treba reči, da Rusija v glavnem uvaža, medtem ko izvaja le survine, prav tako Rus v lastno domovino ne vlagá, ne skuša ustvariti nekaj za lastne otroke, ampak raje služi v tujini. Zelo je razširjena korupcija in politik, ki bi tako stanje spremeni, trenutno ni.

Kljub temu pa Balbi v Rusiji vztraja že 27 let, saj zanj znani tržaški rek »ne se pol« ne obstaja (»če bi ga upošteval, bi bil že mrtev«, pravi). »Dovolj je biti navdušeni in držati skupaj, saj v slogu je moč. Zgleda, da ni tako, a to drži - za vsako stvar,« pravi.

Ivan Žerjal

Godbe na Verdijevem trgu

Italijansko državno združenje godb Ambina vabi danes na Verdijev trgu v Trst, kjer bodo nastopile tri godbe: ob 10. uri bo led prebila godba od Koršcev, ob 11. uri bo sledila proseška, opoldne pa še rimanska godba. Ob 16. uri bo še koncert v cerkvi Marije rožnega vence na Starem trgu s skavtskim pevskim zborom ter zborom Città di Trieste v priredbi glasbenega društva Serenade Ensemble.

Abonmajji SSG tudi zvečer

Abonmajška kampanja Slovenskega stalnega gledališča se bo zaključila 8. novembra z zadnjo ponovitvijo odmedne koprodukcije z Mestnim gledališčem ljubljanskim Peer Gynt Henrika Ibsena v režiji Eduarda Milerja. Za nakup abonmajev in informacije je blagajna SSG odprta vsak delavnik od 10. do 15. ure, izjemoma bo možen nakup abonmajev tudi ob večernih urah jutri in v torek, 27. oktobra, ko bo gledališka blagajna odprta od 17. do 20. ure.

Dobrodelna komedija

Kulturni dom v Ul. Petronio bo danes ob 16. uri gostil komedijo v tržaškem italijanskem narečju *Come liberarse de la moglie e esser felici co un'altra dona*. Režiser je Luciano Volpi, gre za dobrodeleno pobudo za tržaško prostovoljno društvo La strada dell'amore onlus.

Sanjati Schönbrunn

Ob priložnosti jutrišnjega avstrijskega državnega praznika prireja društvo Friedrich Schiller plesni koncert Sognando Schönbrunn (Sanjati Schönbrunn) v sodelovanju s Fundacijo Casali in germanskim dobrodelenim društvom v Trstu. Kocnert v izvedbi društva Trieste ottocento bo danes ob 18. uri v Beethovnovi dvorani (Ul. Coroneo 15, 2. nadstropje) s skladbami Straussa, Walteufela, Ziehrerja, Wagnerja in drugih avtorjev.

Emergency v Cavani

Organizacija Emergency že 21 let ponuja brezplačno zdravstveno nego žrtvam vojn in revščine po vsem svetu. Tržaški prostovoljci bodo danes od 10.30 do 18. ure na Trgu Cavana, kjer bodo delili informativno gradivo, pri njih bo potekalo tudi včlanjevanje. Na voljo bo tudi koledar za leto 2016 in drugi predmeti: izkupiček bo namenjen porodnišnicu v afganistanskemu Anabahu.

DEŽELNO GLEDALIŠČE ROSSETTI - Od torka

V novo sezono z domaćima produkcijama in novim ansamblom

Deželno stalno gledališče Rossetti vstopa v novo sezono z dvema domaćima produkcijama. Obe sta premiere že doživelji na poletnih festivalih, v prihodnjih tednih pa bosta na sporednu tudi na Drevoredu 20. septembra v dvoranah Generali in Bartoli. Včeraj je o njiju tekel pogovor v kavarni San Marco, kjer so tržaškemu občinstvu predstavili tudi člane novega stalnega gledališčega ansambla. Kot je bilo slišati z več strani, je stalni igralski ansambel pravi unikum v italijanskem gledališčem svetu, medtem ko je na primer v slovenskem in nemškem tradicionalna danost. Zato so v Rossettiju nanj posebno ponosni.

Sezono 2015/2016 bo v torek ob 20.30 uvedla uprizoritev Scandalo, ki jo je na podlagi dramatske besedila Arthurja Schnitzlerja režiral direktor gledališča Franco Però. V nosilnih vlogah nastopata Stefania Rocca in Franco Castellano, ob njiju pa člani novega ansambla (med njimi je tudi dosedanja članica Slovenskega stalnega gledališča Lara Komar). Marsikateri od nastopajočih je izpostavil aktualnost zgodbe o buržujski dunajski družini, saj smo podobnim priča tudi 120 let kasneje: soočanje z drugačnim, s tujim elementom, je tako danes kot nekoč problematično ... pa naj bo drugačnost sinonim za nižji družbeni sloj ali za begunce, ki neutrudno trkajo na naša vrat. Ponovitve bo do veliki dvorani na sporednu do nedelje, 1. novembra.

Režiser Igor Pison meni, da si morajo gledališči jučnici v današnjem z besedami pre nasičenem svetu »zslužiti« pravico do dialoga. Predstavo Rosso Venerdì, ki bo v malih dvorani na ogled od 3. do 22. novembra, si je njen avtor Roberto Cavosi zamislil kot »večglasni mo-

V nosilni vlogi nastopa Stefania Rocca (desno)

ROSSETTI

nolog«: v njem nastopajo člani družine, vsak s svojimi težavami, pomisleki in željami - posamezniki, ki med sabo nikoli ne spletejo pravega dialoga. Režiser Pison jih je s pomočjo scenaristke in kostumografinje Petre Veber postavil na smetišče ... To ni avantgardna predstava, ki bi bila namenjena samo ozki skupini gledaliških ljubiteljev, je gledalce »pomiril« Pison, je pa predstava, ki gledalce jemlje zelo resno ... (pd)

JUBILEJ - V sredo zvečer na Trgu Oberdan

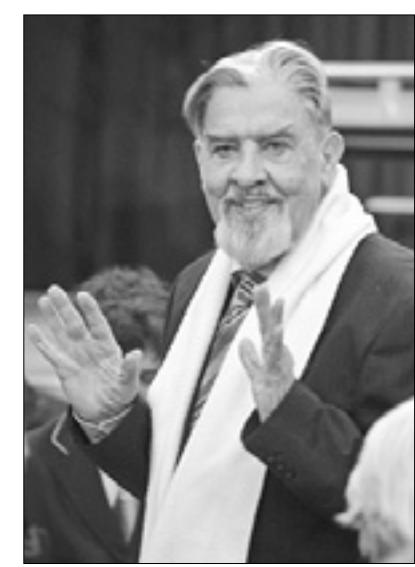
V TKS praznovanje s Cirilom Zlobcem

Danes bo sodeloval na odprtju razstave Partizani druge Evrope

Ciril Zlobec je letos poleti praznoval visok življenski jubilej. Neutrudni pesnik je ob 90. rojstnem dnevu izdal novo knjigo - bogat izbor ljubezenske lirike, ki nedvomno predstavlja enega njegovih zaščitnih znakov. Lepo oblikovana knjiga velikega formata, ki jo krasijo ilustracije Metke Krasovec, je izšla pri založbi Mladinska knjiga z naslovom Ljubezen - čudež duše in srca.

O ljubezni, poeziji in bogatemu življenu Cirila Zlobca (*bil je, med drugim, tudi partizan in v tej vlogi bo danes ob 11.15 sodeloval tudi na odprtju razstave Partizani druge Evrope v palači Gopčević*) bo tekla beseda v sredo, 28. oktobra, v tržaškem knjižnem središču TS360. Založništvo tržaškega tiska, založba Mladika in Slovenski klub so namreč v goste povabili Cirila Zlobca, da bi skupaj proslavili pesnikov okrogli jubilej. V središču pozornosti bo knjiga Ljubezen. Ravno Ljubezen je motiv, ki pesnika spreminja skozi vse njegovo ustvarjanje, tako rekoč skozi vse življenje, ne le kot romantično čustvo, temveč kot tista sila, ki vedno nosi v sebi iskro kreacije.

Sredino pesniško praznovanje s Cirilom Zlobcem se bo v novi knjigarni na Trgu Oberdan pričelo ob 18. uri.

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 25. oktobra 2015

DARIJA

Sonce vzide ob 6.34 in zatone ob 17.04
- Dolžina dneva 10.30 - Luna vzide ob 16.03 in zatone ob 4.57.

Jutri, PONEDELJEK,
26. oktobra 2015

LUCIJAN

VREME VČERAJ: temperatura zraka 19 stopinj C, zračni tlak 1020 mb ustaljen, vлага 43-odstotna, veter 6 km na uro severovzhodnik, nebo jasno, morje rahlo razgiban, temperatura morja 17,5 stopinje C.

OKLICI: Alessandro Antonio Maria Di Benedetto in Luisa De Luca, Antonio D'Alessandro in Giuseppina Pagliaro, Bruno Giudice in Larisa Filimonova, Gabriele Riva in Maura Costa.

Lekarne

Nedelja, 25. oktobra 2015

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Ul. Roma 16, Ul. Stock 9, Trg Garibaldi 6, Milje - Lungomare Venezia 3, Nubrežina.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. Roma 16 - 040 364330, Ul. Stock 9 - 040 414304, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Nubrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Ul. Roma 16, Ul. Stock 9, Trg Garibaldi 6, Milje - Lungomare Venezia 3, Nubrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Garibaldi 6 - 040 368647.

Od ponedeljka, 26. oktobra, do nedelje, 1. novembra 2015:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00
Oširek Sonnino 4 - 040 660438, Ul. Alpi Giulie 2 - 040 828428, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Oširek Sonnino 4, Ul. Alpi Giulie 2, Trg Sv. Ivana 5, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Sv. Ivana 5 - 040 631304.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Obvestila

MLADINSKI TREBENSKI KROŽEK vabi vaščane na čistilno akcijo za postavitev spomenika. Zbirališče bo danes, 25. oktobra, ob 10. uri pred pokopališčem v Trebčah.

SKD SLAVEC Ricmanje - Log organizira kuharski tečaj v Kulturnem domu v Ricmanjih. Potekal bo ob sobotah, 7., 14. in 21. novembra, od 9. do 13. ure in ga bo vodila Vesna Guštin. Vpis do danes, 25. oktobra, na tel. št. 340-2580842 (Martina) ob uri obedov.

AŠD SOKOL iz Nubrežine organizira zumba vadbo ob ponedeljkih, od 20.15 do 21.15. Info na tel. št. 040-200941 ali 333-9482640.

KINERGETIX - vabljeni na tečaj v KD Igo Gruden v Nubrežini v torek, 27. oktobra, ob 19.30. Tokrat se bomo gibali lahko, mehčali bomo naše sklepne, kosti in mišice ter napolnili se bomo z poživljajočo energijo. Po gibanju sledi kratko uvodno predavanje. Nikoli ni prepozno, zdaj je pravi čas! Tel. št.: 00386-40303578 (Mateja).

TELOVADBA SMEHA V KD IVAN GRBEC - Pričetek tečaja v torek, 27. oktobra, ob 20. uri v društvenih prostorih. Telovadbo za sprostitev in dobro voljo bo vodila priznana vaditev.

prej do novice
www.primorski.eu

POGREBNO PODJETJE

San Giusto
Ripa

V trenutku

žalosti...

vrijednost

...in tradicija

**OPĆINE - Proseška Ulica 18
TRST - Ul. Torre Bianca 37/a
TRŽIČ - Ul. San Polo 83, Zelena številka: 800 860 020**

Na razpolago za prevoze pokojnikov iz bivališča ali doma starejših občanov.

ZELENA ŠTEVILKA (800 833 233)

Tel. 345 2355013

Nudimo še pomoč pri dedovanju in pokojninah

PRIDEMO TUDI NA DOM!

Ijica Karmen Pribac iz Kopra. Toplo vabljeni lanski in novi člani!

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 27. oktobra, ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevska vaja.

GLASBENA MATICA vabi na podelitev nagrade »Gomir Demšar« ob njegovi 100-letnici rojstva, ki bo v sredo, 28. oktobra, ob 18.30 na sedežu Glasbenice v Trstu, Ul. Montorsino 2.

OBČINA ZGONIK se bo ob dnevu mrтvih poklonila spominu padlih v odporniškem gibanju in NOB s polaganjem vencev na spomenike in grobove v petek, 30. oktobra: 12.00 Proseška postaja - spomenik; 18.00 Zgonik - zbirališče; 18.15 Repnički - spominska plošča; 18.30 Brščiki - hiša spomenik; 18.45 Gabrovec - vaški spomenik; 19.00 Samatorca - vaški spomenik; 19.15 Salež - vaški spomenik; 19.30 Zgonik - vaški in občinski spomenik.

Pri spomenikih bo v popoldanskih urah nastopil Mopz Rdeča zvezda.

PILATES - Vaditeljica Sandra in Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljuncu sporočata, da bo vadba ob torkih, od 19.30 do 20.30 v telovadnici NŠS S. Gregorčič v Dolini. Vabljeni stare in nove tečajnice.

POBUDE V OKVIRU PRAZNIKA SV. MARTINA na Prosek - Rajonski svet za Zahodni Kras in vaške organizacije prirejajo »The cooking show« z razstavo in pokušnjo fanclov z dušo, ki bo v soboto, 7. novembra, ob 18. uri v Kulturnem domu na Prosek. Vabilo vso vaščane in vaščanke, ki želijo razstavljati njihove dobrote, da se prijavijo v uradu Rajonskega sveta na Prosek št. 159 ali na tel. št. 040-225956 do 30. oktobra.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS prireja fotografski in likovni natečaj »Pričevanja«. Izdelke je treba oddati najkasneje do 30. oktobra na sedežu I. Okraja Občine Trst - Zahodni Kras (Prosek št. 159). Izdelki bodo razstavljeni v okviru praznovanj sv. Martina. Info v tajništvu rajonskega sveta, pravilnik je na: <http://primacircoscrizione.comune.trieste.it/presentazione-del-concorso-testimonianze-pricevanja/>.

SPDT vabi člane in prijatelje, da se udeležijo polaganja vencev v dolini Glinščice. Zbor v petek, 30. oktobra, ob 14.00 pred pokopališčem v Boljuncu.

UČENCI IN UČITELJICE OŠ F. MILČINSKEGA se bomo poklonili padlim pri spomeniku v Lonjerju v petek, 30. oktobra, ob 11. uri. Vabljeni.

UČENCI OŠ A. SIRKA in malčki vrtca J. Koštute iz Kriza sporočajo, da se bodo poklonili spominu padlih v petek, 30. oktobra, ob 10. uri na pokopališču.

»QIGONG - KITAJSKA VADB Z ENERGIJO - DSMO obvešča, da poteka vadba ob petkih, 19.15-20.30 v dvorani ACLI, Ul. Frausin 9, Milje. V tenu je vpis za dodaten urnik ob torkih, 18.00-19.15. Info na tel. št. 340-3010299 (Letizia).

JOGA - SKD F. PREŠEREN iz Boljuncu obvešča, da se tečaji joge vršijo ob sredah v društveni dvorani občinskega gledališča v Boljuncu: začetniki 17.15-18.45, nadaljevalni tečaj 19.00-20.30.

POBUDE V OKVIRU PRAZNIKA SV. MARTINA na Prosek - Rajonski svet za Zahodni Kras vabi proseške in kontovske proizvajalce, da se udeležijo pokušine vin, ki bo 11. novembra na dvorišču rajonskega sveta. Razstavljalci naj se javijo v tajništvu do 31. oktobra ali na tel. št. 040-225956.

SDD JAKA ŠTOKA vabi dijake, da se pridružijo višješolski skupini, ki jo vodi Gregor Geč. Vaje so ob ponedeljkih, od 19.00 do 20.30 v Kulturnem domu na Prosek. Info na tel. št. 338-3277407.

SKAVTI SZSO, voličči in volkuljice (8-11 let) v Bregu in mestu: Džunglo želimo deliti s teboj. Pridruži se nam in lovi skupaj z Akelo, Bagiro, Balujem in Kačo Kaa. Sestanki ob sobotah, od 15.30 do 17.00 v Boljuncu in Škednju. Vpisujemo otroke 3., 4. in 5. razreda OŠ. Tel. št. 331-9716473, kobe.kar-men@gmail.com - Akela (Karmen), 00386-41223410 Baloo (Damjan); tel. 339-4321709 ali purger@libero.it.

TELOVADBA ZA ZDRAVO HRBTENI- CO Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljuncu obvešča, da se vadba za razgibavanje s Sandro vrši ob torkih, od 9. do 10. ure v društveni dvorani. Vabljeni.

TELOVADBA ZA ZDRAVO HRBTENI-

CO Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljuncu obvešča, da se vadba za razgibavanje s Sandro vrši ob torkih, od 9. do 10. ure v društveni dvorani. Vabljeni.

STARŠI SKUPAJ - ponovno začenjam aktivnosti namenjene otrokom s posebnimi težavami: individualno fizioterapijo izvaja fizioterapeutka Majda Grbec, skupinsko in individualno muzikoterapijo pa Sara Hoban. Aktivnosti so odprte vsem osebam s posebnimi potrebami. Info in prijave ob petkih popoldne, od 15. do 19. ure na tel. št. 040-360324.

SVETOIVANČANI se bomo v nedeljo, 1. novembra, ob 11. uri zbrali pred spominsko ploščo na našem Narodnem domu, da počastimo spomin na padle rojake.

UPRAVA OBČINE DEVIN NABREŽI-

NA bo v nedeljo, 1. novembra, položila vence pred spomenike padlim: 8.30 Županstvo, 8.40 Slivno, 8.50 Medja vas, 9.00 Štivan, 9.15 Devin, 9.30 Sesljan, 9.35 Vižovlje, 9.40 Cerovje, 9.45 Mayhini, 9.50 Prečnik, 10.00 Trnovca, 10.10 Praprot, 10.15 Šempolaj, 10.35 Križ, 10.45 Nabrežina.

V BARKOVLIJAH bo po starji navadi blagoslov grobov v nedeljo, 1. novembra, ob 14.30.

AŠD SK BRDINA prireja sejem rabljenje smučarske opreme v domu Brdina na Opčinah od 5. do 8. novembra. Urnik: četrtek, 5. novembra, od 18.00 do 21.00 zbiranje opreme; petek, 6. novembra, od 18.00 do 21.00; sobota, 7. novembra, od 16.00 do 21.00; nedelja, 8. novembra, od 10.00 do 12.00 ter od 16.00 do 20.00. Ob priliki, boste lahko dobili vse informacije glede smučarskih tečajev za zimsko sezono 2016. Info na tel. št. 347-5292058, info@skbrdina.org ali www.skbrdina.org.

BIVŠI DIJAKI 3.A, 3.B IN 3.C RAZRE-

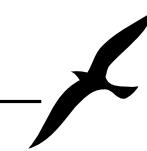
DA, ki so obiskovali N.S. Š. Srečka Kosovel na Opčinah v š.l. 1982/83, pozor! Prišel je čas, da se spet srečamo v soboto, 14. novembra, ob 19. uri v Sežani. Prijave in info do 5. novembra na tel. št.: 346-2197404 (Ivo).

GLASBENA MATICA prireja slovensko otvoritev š.l. 2015/16 z nagrajevanjem najboljših učencev in podelitev spričeval učencem, ki so opravili izpit na podlagi konvencije z videmskim konservatorijem v petek, 6. novembra, ob 18.30 v razstavnici dvorani ZKB na Opčinah. Vljudno vabljeni.

KD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, prireja v četrtek, 12. in 19. novembra, od 18. ure dalje tečaj za predjedi. Vodila bo Nerina Ferfoglia. Info na tel. 040-415797 ali 331-1255035.

40-LETNIKI S TRŽAŠKEGA, združite se! Če na tvojem rojstnem listu je zapisana letnica 1975 in če si pozabil, kdo so tvoji sovrstniki, pridi na večerjo, ki bo v petek, 27. novembra, ob 19.30 v restavranciji v Repnu. Potrditev prisotnosti najkasneje do 20. novembra na 40letniki@gmail.com (napisi svoje ime in tel. št.).

ZAHVALA

Društvo slovenskih izobražencev
vabi jutri v Peterlinovo dvorano,
Donizettijeva 3
na
okroglo mizo na temo
**Papež Frančišek,
Božji mož ali populist?**
Sodelovali bodo
Igor Škamperle, Edvard Kovač,
Aleš Maver in Tomaž Simčič
Začetek ob 20.30

Čestitke

Po novem vinu in pečenih koštanjih diši in naš JOŠKO nov rojstni dan slavi! Zdravja in dobrega razpoloženja mu vsi domači želimo!

Dragi neno JOŠKO! Potrebujemo te, da bomo lažje odraščali v tem svetu. Bod nam čudovita mešanica ljubezni, veselja, skrbnih dej in drobnih nasvetov! Radi te imamo! Tvoji Jozette, Marisol, Kimy in Rassel.

Jaz sem malo Leonardo, ki vošči MAMICI in OČKU za rojstni dan vse najboljše in obljuhljam, da bom vedno bolj priden.

Danes v Dolini se bomo veseli, na zdravje NERINE kozarček dobrega spili. Zdravja in veselja še polno dne, ji vesela družba danes želi.

Danes v Križu bo velika »festa«, ker IVAN praznuje 21. rojstni dan. Vsa ožja žlahta mu želi, da bi ostal odgovoren in delaven kot sedaj.

Predragi moj NEČAK! Danes praznuješ tvoj rojstni dan! Koliko let? Leta in kožarci vina se nikoli ne stejejo, otroški vrtec pa boš letos zadnjic obiskoval. Pripravi se na 1. razred, odkril boš vse skrivnosti življenja. Vse naj naj tvoja teta Luči.

Naša dolgoletna članica ga, OLGA HVALICA FRANZA je pred dnevi praznovala visok življenjski jubilej. Zdravja, dobrega počutja in vetrine ji želimo vsi od Vincencijeve Konference.

Poslovni oglasi

ŠIVALJSTVO ANDREJA - šivanje
po naročilu, razna popravila
v trgovini MANA-SEŽANA
Tel. 00386-41-455157

Mali oglasi

DVOSOBNO STANOVANJE, delno opremljeno, damo v najem v Štivanu. Cena 370,00 evrov mesečno (plus splošni stroški in ogrevanje). Tel. št. 348-4462664.

NA OPĆINAH prodam stanovanje: kuhinja, dnevna soba, dve spalni sobi, dve kopalnici, balkon, pokrito parkirno mesto, klet, 70 kv.m. Tel. št.: 334-3944089.

ODDAJAMO V NAJEM stanovanje na Prosek, 55 kv.m.: dve sobi, kuhinja, kopalnica, balkon, samostojno ogrevanje in parkirišče. Tel. št.: 040-225320 in 333-1129574.

PRODAJAM DVODNEVNO VSTOP-NICO na Expo po polovični ceni. Tel. št. 349-0934409.

PRODAM hišo z vrtom v Prebenegu z razgledom na morje. Tel. št.: 331-7114399.

PRODAM kompresor 2hp komplet z vsemi dodatki in zračni rezervoar. Tel. št. 040-214218.

ZANESLJIV MOŠKI išče katerokoli resno delo, tudi za razne urnike in dneve. Tel. št. 327-7409432.

ZANESLJIVA IN IZKUŠENA gospa išče delo kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel. št. 333-6644567 (v večernih urah).

18.GLEDALIŠKI VRTILJAK

Gledališče Unikat, Ljubljana
**PRAVLJIČNA URICA
BABICE PRA,
KI SPLOH NE
PRIČAKUJE TIGRA**
Dvorana Marijinega doma pri Sv. Ivanu (Ul. Brandesia 27)
Danes ob **16. uri** in ob **17.30**
Sodeluje ŠC Melanie Klein
Animacijo podpira Zadružna kraška banka ZKB

Kino

AMBASCIATORI - 15.45, 17.50, 20.00, 22.10 »Crimson Peak«.

ARISTON - 16.30, 21.00 »Viva la sposa«; 18.30 »The Lobster«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.00, 20.00 »Les Amours Imaginaires«; 18.00, 21.45 »The Wolfpack«.

FELLINI - 16.30, 18.45, 21.00 »Lo stista inaspettato«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.00, 18.05, 20.10, 22.00 »The Walk«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.00, 18.00, 20.00, 22.15 »Woman in Gold«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.00, 18.00, 20.00, 22.15 »Dheepan - Una nuova vita«.

KOPER - PLANETTUŠ - 20.10 »Everest 3D«; 20.30 »Hotel Transilvanija 2«; 12.30, 14.30, 16.30, 18.20 »Hotel Transilvanija 2 (sinhr.)«; 11.30, 13.30, 15.30, 17.30, 19.20 »Hotel Transilvanija 2 (sinhr.) 3D«; 13.00, 18.40 »Jem in Hologrami«; 16.40, 20.20 »Kuhar na robu«; 15.40 »Legenda«; 18.00 »Marsovec«; 20.50 »Marsovec 3D«; 12.00 »Minionii«; 13.40 »Pan: Potovanje v deželo Nije«; 15.50 »Pan: Potovanje v deželo Nije 3D«; 13.00, 14.00, 14.55 »Ribbit«; 16.00 »Utrip ljubeznik«; 17.50, 21.10 »Črna maša«; 18.10, 21.00 »Škrlatni vrh«.

NAZIONALE - 16.15, 20.00, 22.10 »Suburra«; 11.00, 15.30, 17.10, 20.20 »Inside Out«; 11.00, 18.00, 21.45 »Maze Runner - La fuga«; 18.30, 21.00 »Sopravvissuto - The Martian«; 11.00, 15.30, 17.00, 18.30 »Hotel Transylvania 2«; 20.10, 22.00 »Dark Places - Nei luoghi oscuri«; 16.15, 18.00, 19.50, 22.10 »Io che amo solo te«; 11.00, 16.15, 18.45 »Game Therapy«.

SUPER - 16.00, 20.00 »Padri e figlie«; 18.00, 22.00 »Fuck you, Prof«.

THE SPACE CINEMA - 19.20 »Suburra«; 11.05, 13.45, 16.25, 19.05, 21.45 »Maze Runner - La fuga«; 11.10, 13.20, 15.30, 17.30, 19.30, 21.30 »Hotel Transylvania 2«; 11.00, 13.05, 15.10, 17.15 »Inside Out«; 11.20, 13.30, 15.40, 17.50, 20.00, 22.10 »Game Therapy«; 11.20, 13.20, 15.30, 17.40, 19.50, 22.00 »Io che amo solo te«; 11.10, 13.50, 16.30, 19.10, 21.50 »Crimson Peak«; 11.05, 13.40, 16.30, 19.05, 21.40 »The Walk«; 22.00 »Lo stista inaspettato«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.15, 20.00, 22.15 »Crimson Peak«; Dvorana 2: 15.00, 19.50, 22.10 »Lo stista inaspettato«; 17.20 »Maze Runner - La fuga«; Dvorana 3: 15.45 »Inside Out«; 17.30, 22.10 »The Walk«; 19.45 »The Walk 3D«; Dvorana 4: 16.00 »Hotel Transylvania 2«; 17.45, 20.00 »Woman in Gold«; 22.10 »Maze Runner - La fuga«; Dvorana 5: 15.20, 19.45 »Suburra«; 17.50, 22.15 »Game Therapy«.

Šolske vesti

DTZ ŽIGE ZOISA vabi v ponedeljek, 26. oktobra, starše dijakov prvih razredov na srečanje s profesorji ob 17.30, starše dijakov ostalih razredov pa na srečanje z razredniki ob 18.00. Sledijo volitve staršev v razredne svete.

SLOVENSKI VISOKOŠOLSKI SKLAD SERGIJ TONČIČ razpisuje natečaj za dodelitev stipendij in podpor za akademsko l. 2015/16. Prijavijo se lahko študenti in študentke, ki imajo stalno

in DRUŠTOV SLOVENSKIH
UPOKOJENCEV V TRSTU

REGIONE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA

ob sodelovanju

DRUŠTVA SLOVENSKIH UPOKOJENCEV ZA GORIŠKO
ZVEZE DRUŠTEV UPOKOJENCEV SEVERNE PRIMORSKE
ZVEZE DRUŠTEV UPOKOJENCEV MESTNE OBČINE KOPER
SKD FRANCE PREŠEREN

vabita na srečanje

STAROSTA MALI PRINC

koncertna predstava

v gledališču „France Prešeren“ v Boljuncu
danes, 25. oktobra 2015, ob 17. uri

Nastopajo: ŽePZ DSU za Goriško, MoPZ Fran Venturini, MePZ Slavec Solkan, ŽePZ Pristan U3ŽO Koper, Otroški zbor Fran Venturini Domjo

bivaliče ali so rojeni v FJK ter se izobražujejo po dodiplomskih ali podiplomskih visokošolskih programih. Vloge do 20. novembra v Ul. Ginnastica 72. Pogoji razpisa na www.skladtoncic.org.

Izleti

OBČINA DOLINA, za ovrednotenje Naravnega rezervata doline Glinščice, organizira danes, 25. oktobra, 2. brezplačni vodeni izlet ciklusa »Jesen v dolini Glinščice 2015«. Od Doline do razgledišča v Krogljah. Neobičajen izlet, ki se začne v Dolini, se nadaljuje po stezi gorske zveze CAI št. 1 do razgledišča v Krogljah in vrha Malega Krasa. Trajanje pribl. 3 ure. Namenjeno družinam in otrokom starjem do 10 let, zaradi predvidene višinske razlike. Zbirališče ob 9.00 pri pokopališču v Dolini. Info in prijave: info@riservavalrosandra-glinscica.it ali na tel. št. 040-8329237 (pon.-pet. 9.00-13.00).

TABORNIKI RMV sporočajo vsem članom, ki se bodo danes, 25. oktobra, udeležili izleta po Krasu, da je zbirališče v Zgoniku (za telovadnico) ob 9.00. Zaključek izleta bo v Praprotu pri avtobusni postaji (nasproti agriturizma) ob 16.00.

SPDT vabi v nedeljo, 8. novembra, na Martinovanje. Zbirališče ob 9.00 v Gropadi, pred sedežem SKD Skala. Pohod po okolici Gropade sledi prijateljsko druženje. Prijave do ponedeljka, 2. novembra, na tel. št. 040-220155 (Livio), 040-413025 (Marinka) ali pri odbornikih planinskega društva.

MARTINOVANJE - DSMO organizira 8. novembra ogled Goriških Brd. Avtobus odpelje iz avtobusne postaje v Miljah ob 8. uri. Info in vpis na tel. št. 347-3438878 (ga. Marina).

KRU.T - nadaljuje se vpisovanje na izlet od 5. do 8. decembra v predpraznično Prago, mesto, ki obiskovalca vsakič očara in prevzame s svojo razkošno in bogato arhitekturo. Program in prijave v Ul. Cicerone 8 (2. nad.), tel. 040-360072 ali krut.ts@tiscali.it.

KAM NA SILVESTRUOVANJE? SKD Drago Bojan - Gabrovec organizira od 31. decembra do 3. januarja, novoletno potepanje v Lovranu pri Opatiji. Info in vpis na tel. št. 340-2741920 (Mirela).

Prireditve

GLEDALIŠKI VRTILJAK vabi danes, 25. oktobra, na predstavo »Pravljica urica babice Pra, ki sploh ne pričakuje tigra« v izvedbi Gledališča Unikat iz Ljubljane. Prva predstava bo ob 16. uri, druga ob 17.30 v dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27. Obveščamo, da je možno naročanje abonmajev na tel. št. 040-370846.

KRUT in Društvo slovenskih upokojencev v Trstu vabi na koncertno

**70 let
Skd
Rdeča zvezda**

danes ob 17.00
Športno-kulturni center
Zgonik

Nastopili bodo:
MePZ Rdeča zvezda
Folklorna skupina
Otroška plesna skupina
Razširjeni pevski zbor
Red Star Big Band
Slavnostni govornik
Miloš Budin

Pod pokroviteljstvom
in prispevkom Občine Zgonik

ci na ogled razstave starih fotografij o trgovati »B'ndima amb'tk«.

FOTOVIDEO TRST80 vabi na ogled fotografske razstave Nataše Peric v gostilni v Zgoniku »Poezija kontrastov«. Zaprt ob sredah.

FOTOVIDEO TRST80 vabi na ogled fotografske razstave v gostilni pri Ferlughih. Avtor Marko Civardi, tema »Pregovori o hrani«. Zaprt ob torkih.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOFLA
SALEŽ 46
je odprt vsak dan do 25. oktobra.
Tel. 040-229439

Osmice

DRUŽINA CORETTI je odprla osmico v Lonjerju. Toplo vabljeni! Tel. 340-3814906.

DRUŽINA MERLAK je odprla osmico v Ul. San Sabba 6, v bližini Rižarne. Toči belo in črno vino z domačim prigrizkom. Tel. 329-8006516.

OSMICO sta odprla Nini in Stano v Medjeviasi 14. Tel. 040-208632.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkišči odprla osmico. Tel. št. 040-299985.

PRI DAVIDU v Samatorci št. 5 je odprta osmica. Vabljeni! Tel.: 040-229270.

OLJKARSTVO - V nasadih in torkli podjetja Starec delajo s polno paro

»Kar narava vzame, prej ali slej tudi vrne«

Oljčnim muham in drugim nadlogam, ki so lani v zanje ugodnih vremenskih razmerah uničile dober del oljk, je letos trda predla. »Po vnovični mili zimi se je letos marsikdo bal, da se bo ponovila lanska katastrofalna letona, a ni bilo tako. Vroče poletje je na muhe negativno vplivalo, zaradi visokih temperatur se niso razmnoževali in tudi če so v oljko vtaknile črvička, se ta ni razvil. Letošnja letona je odlična,« je potrdil mladi Erik Starec, lastnik istoimenskega podjetja, ki je včeraj s svojo ekipo obiral oljke na Brdu nad Lakotšem. Griču, ki je povezan s Čelom, ponuja lep razgled na Tržaški zaliv, Trst in Breg, tam so tudi naši Parovelci, Ote, Sancina.

Nekateri oljkarji so že nekaj časa na delu, drugi pa še čakajo na pravi trenutek, ko bosta tudi na razpolago torkli pri Parovelu in v Kmetijski zadrugi. Starčevi so začeli obrati že 8. oktobra, potem jih je ustavil dež in zdaj nadaljujejo z delom. Na tleh je bila razgrnjena mreža, na katero so s tridesetletnih dreves včeraj padale crne oljke toskanske sorte leccino. Medtem je bila druga ekipa na delu na nekem drugem zemljišču, kjer obira belico, tretji pa so se ukvarjali s stroji male torkle podjetja Starec v Zaboljuncu. Tam sta nas pričakala Erikov oče in stric, arhitekt Paolino Robi, ki sta se v zadnjih letih 90-odstotno posvetila oljkom in olju, kot pravi Paolo: »Gradbeništvo je v Trstu zaredlo v polno krizo, midva se v glavnem ukvarjava z oljkarstvom.« Svoje kakovostno in cenjeno ekstradeviško oljčno olje najbolj prodajajo v Avstrijo (vsaj 60 odstotkov), pa tudi v Nemčijo in Švicarji, v Italijo vse manj, nekaj malega pa tudi na Japonsko: »Pred leti sem v Veroni spoznal uvoznika in že štiri leta prodajamo manjše količine olja za majhne japonske restavracije.« Poleg olja prodajajo Starčevi tudi kozmetične izdelke, ki vsebu-

več fotografij na www.primorski.eu

jejo njihovo olje, decembra bodo na Gorici v Boljuncu odprli tudi trgovinico.

Paolo Starec je potrdil, da so oljke letos odlične: »Lani smo bili ob 60 odstotkov oljk, marsikdo je izgubil vse. Kar ti narava vzame, prej ali slej tudi vrne.« Delo v mali torkli, v kateri stiskajo le okrog 120 kilogramov oljka na uro (večje stiskalnice premorejo tudi 1700 kilogramov na uro in več), je nadvse zanimivo. Stroji so vsi italijanski, ki so najboljši, saj jih uporabljajo tudi v Španiji in Grčiji. Pri Starčevih dnevno oberejo po 500 kilogramov oljk; prvi stroj odstranjuje liste, mesilnik pa zmesi sadeže in jih pošlje v naslednjo posodo. Separator ima dva cilindra, vsak se vrta v svojo smer in tako ločuje olje od »mase«, ostane pa uporabijo kot odlično (in edino) gno-

jljo v nasadih. Olje zlate barve se počasi preteka, že zdaj ima zelo dober okus. Črpalka ga prečrpa v posode iz nerjavčega jekla, kjer mora olje počivati več tednov. »Usedline odstranimo z večkratnim pretakanjem, stekleničenje pa pride na vrsto nekje konec februarja, da smo pripravljeni na sejem Olio Capitale,« je razložil Paolo Starec.

Narava je oljkarjem lani ponagajala, letos pa jim vrača dobro letino.

Aljoša Fonda

Posnetki iz torkle
in z Brda, spodaj
Erik (levo) in Paolo
Starec

FOTODAMJ@N

slovensko
stalno
gledališče
SEZONA
2015/16

Slovensko stalno gledališče

Sabrina Morena, Martina Kafol,
Martin Lissiach, Daniel Dan Malalan

KAKO POSTATI SLOVENCI V 50 MINUTAH

režiserka: Sabrina Morena
igra: Daniel Dan Malalan
Boštjan Zavnik - harmonika

v četrtek, 29. oktobra, ob 20.30
v Mali dvorani SSG
v sklopu pobude Razseljeni

www.teaterssg.com

Teatro
VerdiTrieste

FONDAZIONE TEATRO LIRICO GIUSEPPE VERDI DI TRIESTE

petek, 30. oktobra 20.30 red A
sobota, 31. oktobra 20.30 red B
sreda, 4. novembra 20.30 red C
četrtek, 5. novembra 20.30 red E
sobota, 7. novembra 16.00 red S
nedelja, 8. novembra 16.00 red D

DON GIOVANNI

DON JUAN KAZNOVANI RAZUDZANEC ALI DON JUAN

Avtor opere
WOLFGANG AMADEUS MOZART

Koncertni mojster in dirigent
GIANLUIGI GELMETTI

Režija **ALLEX AGUILERA**
Scenografija **PHILIPPINE ORDINAIRE**
Kostumi **WILLIAM ORLANDI**
Light design **CLAUDIO SCHMID**
Zborovodja **ALBERTO MACRÌ**

Glavne vloge
Nicola Olivieri / Mattia Olivieri, Raquel Lojendio / Marie Fajtová,
Carlo Lepore / Fabrizio Beggi, Anush Hovhannisyan / Raffaella Lupinacci,
Luis Gomes / Marco Ciaponi, Gianpiero Ruggeri / Enrico Marrucci,
Diletta Rizzo Marin / Ilaria Zanetti, Andrea Comelli

SLEDI NAM

- ⌚ TeatroVerdiITS
- ⌚ Teatro Lirico Giuseppe Verdi-Trieste
- ✉ teatrorverdi

INFO

www.teatrorverdi-trieste.com
brezplačna zelena telefonska številka 800 090373
(pon-sob 9.00-21.00)

REGIONE AUTONOMA
PIEMONTE ITALIA

PROVINCIA
TRIESTE

Fondazione

GENERALI

FC

GLEDALIŠČE - V noči na soboto

Milonga v Verdiju

Ples je spadal v niz dogodkov pred premiero Don Giovannija

Malo dvorano Verdijevega gledališča so v petek zvečer in pozno v noč preplavili plesalci tanga, obvezno oviti v rdeča ali črna oblačila. »Gran milonga« je spadala v niz dogodkov pod skupnim naslovom #dongiovannioproject, s katerim mestno gledališče promovira letošnjo uvodno produkcijo - Mozartovo opero Don Giovanni. Njena prva uprizoritev bo na sporednu v petek ob 20.30.

PARIZ - Sejem sodobne likovne umetnosti FIAC

Likovna tržnica, kjer je vse naprodaj

240 galerij ponuja preko 4000 del - Tudi Picasso, Chagall, Warhol

PARIZ - Številke sejma sodobne likovne umetnosti Fiac v Parizu so impresivne: 173 galerij v Grand Palaisu, na začetku Elizejskih poljan, in 69 galerij na periferni lokaciji Les Docks – Cité de la Mode et du Design, prvi v celoti železobetonski pariški stavbi, ki so jo podrtja resili tako, da so iz nje naredili (še en) muzej in kraj sodobnega ustvarjanja.

Organizatorji so bili letos izbirčnejši in so glede na lansko leto zredčili število soudleženih galerij, v zameno pa so povečali njim namenjene prostore pod stekleno streho megalomanskega Grand Palaisa. Za štiridnevno uporabo (med 22. in 25. oktobrom) 40 kvadratnih metrov

mora vsaka odštetiti do 30 tisoč evrov, kar daje mero denarju, ki se pretaka v žep galeristov. Sejem je vendor tržnica, vse je naprodaj ne glede na okoliščino, da velikanski večini obiskovalcev ni na dosegu žepe niti eno samo delo izmed preko 4000, kolikor jih je razstavljenih. Z eno izjemo: v galeriji Martina Van Zomerena v Les Docks lahko natisnemo na kovanec za 5 centov prstni odtis ustvarjalca Navida Nurria in zanj plačamo »le« en evro. Če se takšna investicija za nakup dela s statusom sodobne umetnosti res izplača, naj vsakdo oceni sam.

Še nekaj števil. V lanskem letu so v svetu našeli 180 mednarodnih sejmov

likovne umetnosti, od teh je 22 najbolj prestižnih zvabilo preko milijon obiskovalcev. Fiac seveda sodi mednje. In očenjujejo, da je na sejmih pod prste galeristov – večinoma iz Pariza, New Yorka, Berlina, Londona, Milana in Bruslja – prišlo astronomskih deset milijard evrov, kar odgovarja 40 odstotkom letne globalne prodaje galerij. Zato je sejmsko nastopanje nuja, »drugače nam ustvarjalci, ki jih zastopamo, očitajo, da jim ne posvečamo zadostne pozornosti, da jih zanemarjam,« je ob robu Fiaca potožil pariški galerist. Da tudi v Parizu obračajo ogromne denarje, je očitno, ko se ozremo po Fiacovih stenah, razpojenih po načrtu, ki spominja na Mondrianovo sliko, na katerih se bohotijo Dubuffet (13 galerij), Warhol (12), Picasso (11), Calder (11) in še Chagall, Léger, Arp, Ernst, Miró, De Staél, Modigliani, Morandi, Giacometti, Tapiés, Tanguy, Fontana, Rauschenberg, Buren, Pistoletto, Schnabel, Sol Le Witt, Baselitz, Arman ... Nesporna prva liga!

Med ostalo ponudbo manj zvezničnih imen pravih tveganj in presenečenj, so pa nekatera imena, ki si jih velja zapomniti in stopiti v galerijo ali muzej, če ponujata ogled njihovih del: Irma Blank, Ernst Caramelle, Philippe Cognée, Tim Etel, Lisa Genzken, Leon Golub, Imi Knoebel, Adam MacEwen, Nalina Malani, Victor Man, Sadamasa Motonaga, Sara Nair, Lisa Oppenheim, Gabriel Orozco, Oliver Osborne, Angel Otero, Claudio Parmiggiani, Gideon Rubin, Wilhelm Sasnal in Cristof Yvoré.

Kaj pa tehnika? V nasprotju s tren-

di na svetovni likovni sceni ostaja pariški sejem zavezan slikarstvu: olja in akrila na platnu ali drugih podlagah je v Grand Palaisu na pretek in marsikaj je kvalitetnega. Fotografija je dobro zastopana – med avtorji izstopa Evi Keller –, ravno tako tiskarske tehnike, ki se poslužujejo elektronskih medijev. Skulptur iz različnih materialov tudi ne bomo pogrešali, sicer pa nas bo še najbolj privlačil kipar, ki ga niso ustvarile kiparje roke: »spocel« ga je računalnik in »rodil« 3D tiskalnik.

Obisk pariškega Fiaca ni za vsak žep: za vstop v Grand Palais in Les Docks je treba iz njega potegniti 40 evrov, 35 evrov, če izberemo le Grand Palais. Ker pa se večina ljudi, ki se v teh oktobrskih dneh potika po Parizu, nima namena za osemdevet ur zapreti v Grand Palais in v železobetonske Les Docks, so organizatorji ponesli del Fiac-a mednje – na Senino nabrežje, v četrter Beaugrenelle, v Mitterrandovo knjižnico v Bercyju, v Louvrov park Tuilleries in še na Trg Vendôme in v Jardin des Plantes. Ogled skulptur je, v tem primeru demokratično, zastonj. Ker so očitno ocenili, da bi bila brez njih okt-

obrška likovna scena preskromna, so svoj po mestu razmeščeni sejem VIP-VIG organizirali tudi pariški galeristi, ki jih je Fiac izključil, 41 galerij od vsepovsod pa si je uredilo alternativen in disidentski sejem Paris Internationale na Aveniji Iéna. (ide)

Med okrog 4000 slikami, kipi in drugimi deli je na ogled tudi Modiglianijeva umetnina (levo)

IDE

Kaj pa tehnika? V nasprotju s tren-

INTERVJU - Italijanski pevec Max Pezzali bo prihodnjo nedeljo nastopil v Trstu

Bolj zrel, ne pa bolj ciničen

TRST - Februarja lani je do zadnjega kotička napolnil tržaško športno palaco. In ravno po zaslugu zelo uspešnega koncerta, se Max Pezzali znova vrača v Trst, kjer bo nastopil v nedeljo, 1. novembra. Pezzalijev koncert bo le prvi izmed treh velikih glasbenih dogodkov, ki jih bo Trst gostil novembra. Za njim bodo nastopili - ravno tako v dvorani PalaTrieste - še skupina Scorpions (13. novembra) in Cesare Cremonini (22. novembra).

Skoraj 48-letni, rojstni dan bo praznoval dva tedna po tržaškem koncertu, italijanski pevec iz Pavie je po zelo uspešni turneji Max 20 Live Tour, na kateri si je 30 koncertov ogledalo 200.000 navdušenih oboževalcev, junija letos izdal nov album Astronave Max s 14 novimi uspešnicami. Slednje bodo seveda v ospredju na koncertih v sklopu letosnje turneje Max Pezzali Live Tour.

Pezzali se je med intervjujem poseten razgovoril, pogovor pa smo začeli z vprašanjem o razlikah, ki so najbolj opazne med obdobjem na začetku njegove glasbene poti in današnjim časom.

»Svet se je popolnoma spremenil, ampak glavnih razlik sta dve. Prva je bolj politične narave. Leta 1992 smo bili v obdobju po padcu berlinskega zidu, kar je sovpadalo z začetkom procesa svetovne globalizacije, ki je vplival na vsakodnevno življenje. Države so postale nekoliko manj omejujočega, meje bolj premostljive. Mladi so danes manj vezani na domače okolje, zlasti na podeželju. Z nizkoenovnimi leti lahko vsakodienko kroži vsaj po Evropi, če ne po celem svetu, medtem ko je bilo takrat že potovanje interrail izjemna dogodivščina.«

Druga velika novost je internet. Lahko bi ga enačili z industrijsko revolucijo, saj je popolnoma spremenil sistem sporočanja, dialoga in komuniciranja med ljudmi. Z internetom so se spremenili viri in informacije. Seveda z vsemi omejitvami in hibami, ki jih svetovni spleti ima pri preverjanju informacij. Po zaslugu koncertov krožim veliko po Italiji. Opazil sem, da so bile v preteklosti veliko večje razlike med mladimi iz velikih mest in tistimi s podeželja. Razlikoval si jih po oblačenju. Zdaj teh razlik ni več. Mladi so si veliko bolj podobni, ker črpajo informacije iz istih virov. Na podeželju si sicer še nekoliko omejen, ker se tu manj dogaja kot v velemetih, a spremembe so očitne; in gre za epohalne spremembe, ki pa so lahko tudi nevarne.«

Kako sta se v teh dveh desetletjih spremenila Max Pezzali in njegova glasba?

Mislim, da je glavna sprememba ta, da sem se postaral. Tega procesa se ne da zaustaviti. A staranje ima tudi pozitivne plati. Po zaslugu izkušenj postaneš bolj zrel. Kar ne pomeni, da postaneš bolj ciničen. Ohranil sem optimizem, ki me je vedno razlikoval. Vendar te določeni dogodki spremenijo. Bolezen ljubljene osebe in podobne stvari ti omogočijo, da spremeniš lestvico življenjskih prioritet. V mladosti si gledal košček sestavljenke in si mislil, da je ta delček bistvenega pomena, zdaj pa veš, da gre le za košček veliko večje celote.

Omenili ste hudo bolno osebo. Kako in kako lahko splošno počutje vpliva na ustvarjalnost?

Pri povezovanju med realnim ži-

vljenjem in artistično ustvarjalnostjo se dogajajo tudi čudne stvari. Meni se na primer večkrat dogaja, da pesem ne nastane v povezavi z določenim dogodkom. Ne gre nikoli za umetno tvorbo pod prisilo. Pesem nastane naravno in ne zato, ker hočem pisati na določeno temo. Nekateri verzi nastanejo kar tako. Morda si jih imel v mislih že nekaj časa, a ni bilo prave priložnosti, da bi jih zapisal črno na belem. Pesem je lahko reakcija na tvoje psihično in čustveno stanje, tako da v najbolj negativnem obdobju življenja pišeš pesmi z veselom in živahnim vsebino, ker ti tudi pesem pomaga iz krize. In seveda se zgodi tudi obratno. Mislim, da vsi odhajate v kino na komedijo, ko ste žalostni. Meni priškoči na pomoč glasbena ustvarjalnost.

Se pri svojem ustvarjanju po kom zgledujete? Komu bi radi ukradli kako pesem?

Mislim, da vsak glasbenik »krade«. Pesmi sem začel pisati, ker dobesedno požiram glasbo, jo stalno poslušam - rock, pop, folk ... Če v nekem določenem obdobju poslušam več bluz glasbe, potem bo tudi v mojih uspešnicah zaznati bolj bluz melodije ali akorde. Pri poslušanju sem popolnoma svoboden, ne postavljam si omejitev. Veliko je pesmi, ki jih nekako zavidam, a če moram navesti eno, bi rekel, da je to *Vita spericolata* Vasca Rossija. Mislim, da gre za enega izmed vrhuncev italijanske popularne glasbe. Mimo besedila, je izjemna sama struktura te pesmi.

V Trstu ste nastopili pred 20 meseci. Katere novosti napovedujete?

Seveda bo tokrat vsaj pet pesmi iz novega albuma Astronave Max. Iz leta in leta postaja težje izbirati pesmi za nastop.

V živo. Preveč jih je. Na poskusnem koncertu smo prepevali kar tri ure, kar je bilo očitno preveč. Začeli smo črtati določene uspešnice, kar je vsekakor boleča izbiara. Med selekcijo izpadajo tudi pesmi, ki so za nekatere oboževalce najlepše. Nekatere pesmi bodo enake kot lani, druge pa smo nekaj premešali tudi z akustičnega vidika. Zagotavljam vam, da se tudi kdor je bil na lanskem koncertu, ne bo dolgočasil.

V videospotu zadnje uspešnice *Niente di grave* nastopate s svojim očetom in sinom. Čemu ta izbira?

Izbira je posledica teksta. Pesem je namreč nastala lani poleti, ko sem bil doma s sinom in očetom. Začel sem premisljati o treh generacijah, o tem, koliko sta bila pomembna starša, ko sem bil star kot moj sin. Posledično, koliko sem jaz zanj pomemben. Zavedal sem se neke vrste predaje štafete. Ko postaneš oče, postaneš tudi ti kapetan ladje; mirna plovba je odvisna od tebe, tako kot je bila tvoja generacija odvisna od tvojega očeta. Menim, da bo omenjeni videospot postal neke vrste družinski album in zapuščina mojemu sinu.

Skupino 883, s katero ste najprej nastopali, ste poimenovali po znamki Harley Davidson. Je na splošno še umeščno govoriti o ameriškem mitu?

Mislim, da je. Verjetno gre za mit Amerike, ki ni nikoli obstajala, ki je gotovo ne obstaja več. Gre za mit o državi ne-skončnih površin v populni svobode. Verjetno gre le za iluzijo brez prave podlage. ZDA sem prepotoval z motorjem in

se zavedal, da te Amerike gotovo ni več. Žal je podobno tudi pri nas. Krožiš in opaziš iste blagovne znamke, iste bencinske črpalk. Na ameriškem podeželju se za trenutek vendarle počutiš v nekem svetu brez meja, brez omejitev. In občutiš tisto Ameriko rock and rolla, bluesa, Boba Dylan-a, ki je veliko prispeval tudi naši glasbeni kulturi.

Pred kratkim ste v domači Pavii odpri pub v ameriškem stilu. Imate v bližnji prihodnosti še kak načrt?

V resnici sem odprl tak lokal, v katerega rad tudi sam zahajam. Ni slučaj, da sem ga odprl zraven svoje trgovine motorjev. November bo še mesec koncertov, nato pa se bom verjetno posvetil pisanku novih uspešnic, saj najraje ustvarjam pozimi.

Vstopnice za Pezzalijev koncert so v predprodaji na spletni strani in v prodajnih točkah TicketOne na voljo po sledenih cenah: stojisko (parter) 40,25 €, spodnja oštevilčena tribuna 46,00 €, zgornja oštevilčena tribuna 40,25 €, zgornja neoštevilčena tribuna 34,50 €. (I.F.)

Poročilo glavnega urednika Roberta Palisce na tržaškem posvetu manjšinskih dnevnikov 19. septembra

Dnevnik La voce del popolo je že 70 let referenčni medij Italijanov v Sloveniji in Hrvaški

Nadaljujemo z objavo posegov na posvetu ob 70-letnici Primorskega dnevnika, ki je bil 19. septembra v sejni dvojni občinskega sveta tržaške občine. Tokrat objavljamo predstavitev dnevnika italijanske manjšine na Hrvaškem La voce del popolo, ki ga je predstavil glavni urednik Roberto Palisca.

La voce del popolo, ki je bila ustanovljena leta 1944, je edini dnevnik v italijanskem jeziku, ki izhaja na Hrvaškem in je razširjen na Hrvaškem in v Sloveniji. Dnevnik neprekiniteno izhaja 71 let in je danes eden izmed šestih italijanskih dnevnikov, ki izhajajo izven Italije. Je obenem tudi dnevnik, ki z istim imenom najdlje izhaja v Istri in na Reki. Izhaja vsak dan in razen ob nedeljah in praznikih in objavlja samo članke v italijanskem jeziku: 32 strani, ob sobotah pa 40 strani v barvni tehniki z informacijami ter s tematskimi prilogami. Lastnik dnevnika je založba EDIT,

ki je kratica za ime Edizioni italiane. Ta založba izdaja tudi knjige, učbenike in druge publikacije v italijanščini ter je v lasti Italijanske unije, skupne organizacije Italijanov na Hrvaškem in v Sloveniji. Dnevnik je namenjen pripadnikom italijanske manjšine v teh dveh državah, od leta 2014 pa je naprodaj tudi v Furlaniji Julijski krajini.

Dnevnik je svoje ime povzel po časniku, ki so ga leta 1889 izdajali avtonomi na Reki. Prva številka iz leta 1944 je bila le skromen listič, velik 22 krat 23 centimetrov; tiskan je bil na ciklostil v okolici Reke v času, ko je v teh krajih še divjala vojna. Od konca vojne pa do danes je to dnevnik, okoli katerega se zgrinjata italijanska skupnost izven meja Italije, najprej v Jugoslaviji, od začetka devetdesetih let pa v Sloveniji in Hrvaški.

Ta dnevnik za italijansko skupnost, ki živi na Hrvaškem in v Sloveniji, ni samo vir informacij. La voce del

popolo je vseskozi bila in je še vedno sredstvo, ki po eni strani bistveno prispeva k ohranjanju italijanskega jezika pri življenju v teh krajih, po drugi strani pa deluje v korist rasti in utrjevanja čuta narodne pripadnosti te manjšine. Od konca druge svetovne vojne dnevnik ni samo informiral na tisoč pripadnikov manjšine, ampak je opravljala pomembno vzgojno vlogo, ker je dobesedno pomagal Italijanom, ki so ostali na Hrvaškem in v Sloveniji, da so ohranili narodno zavest in so se privabilo življenja v novem okolju, v manjšinskem stanju tudi tam, kjer prej Italijani niso bili nikoli manjšina.

V času, ko medijski svet še zdaleč ni bil tako razvit kot danes, je La voce del popolo prenesla italijanski jezik v javnost in ga torej iztrgala iz stroga zaprtih družinskih krogov. Dnevnik je bil sredstvo, ki je povezoval ljudi, ki so živelii raztreseni na velikem ozemlju, in so bili ponosni na svojo italijansko pri-

Na slikah: pod naslovom Roberto Palisca; v sredini naslovica dnevnika La voce del popolo; spodaj sedež Evropskega sodišča za človekove pravice v Strasbourg

padnost. Bil je nekakšno lepilo skupnosti in narodne kulture, h kateremu so uredništvo in vsi novinarji bistveno prispevali ter zastopali in ščitili tudi v težkih in zelo napetih časih zahteve in pravice te skupnosti. Ta naloga je postala še zahtevnejša v demokratičnem ozračju po razglasitvi neodvisnosti Slovenije in Hrvaške.

Temeljne smernice dnevnika vsebujejo določila o svobodni, pluralistični, demokratični, samostojni, odgovorni in popolni informaciji o italijanski narodni skupnosti in njenih dejavnostih, ob upoštevanju širšega družbenega, političnega, gospodarskega in kulturnega okolja v katerem živi in deluje ter s katero je tesno povezana zgodovinska prisotnost italijanske manjšine.

Pred približno desetimi leti smo tvegali, da bi zaradi hude založniške in finančne krize dnevnik ugasnil; uredništvo je se je bilo takrat sposobno odzvati in angaziralo je mlade, ambiciozne in sposobne sodelavce. Uredništvo, ki je bilo takrat zelo pomanjkljivo, šteje danes veliko število univerzitetno izobraženih novinarjev, nekaj tudi z doktoratom, ki počasi prevzemajo odgovornosti in so jamstvo za kontinuiteto v prihodnjih letih. Izvajamo vrsto novinarskih pobud, ki so politično in finančno relevantne. Naša računalniška oprema je med najboljšimi, kar jih je na trgu, trikrat smo spremenili grafično zasnovno časopisa in danes smo pris-

tni na spletu ter na družbenih omrežjih, to je Facebooku in Twitterju, imamo tudi aplikacije za sodobne telefone in tablične računalnike. To je naša prihodnost. To je velika priložnost za manjšine, da se kakovostno predstavijo na javni sceni.

Ob splošni hudi krizi, ki jo vsi preživljamo, se za dnevnik zaostrejo tudi finančni problemi. Manjšinski dnevnik danes praktično z lastnimi silami ne more preživeti na trgu. Odvisni smo od javnih prispevkov in računati na te prispevke je iz leta v leto težje. Kljub temu želimo z optimizmom gledati v prihodnost, kajti želimo ostati referenčni medij za vse državljanje italijanskega jezika, ki živijo na tem ozemlju, v družbi, ki si prizadeva za rušenje miselnih zaprek, ki jih je včasih težje preseči kot bi bilo premostiti fizične ovire.

Z vstopom Hrvaške v Evropsko unijo so za narodne manjšine, tudi za italijansko, začela veljati nove pravila, po katerih je kultura zaščita pomembnejša od zaščitenih pravic. Gre za epohalni premik, ki bo ljudem v teh krajih omogočil, da se med seboj še bolj zblžajo. Manjšine morajo poiskati umirjen način za nadaljevanje opozorjanja na svoje probleme in uspešnega ohranjanja kulturne raznolikosti in zaščite manjšinskih jezikov. Želimo, da bi tudi v prihodnje lahko uspešno medijsko predstavljal manjšine, da to bi bil samo utopističen predlog, ampak resnično dosegljiv cilj.

The advertisement features a banner at the top with logos for the Consulate General of Italy in Trieste and the Italian Community in Istria and the Quarnaro. It also includes a portrait of a man and text about the presentation of a book titled "Il loro non può perdere. La magica stagione 75-76". Below the banner, the newspaper's masthead "la Voce del popolo" is displayed in large letters, along with its website "www.edito.lavocedelpopolo.it". The main headline reads "Emergenza. Prosegue il trasferimento dei profughi verso occidente attraverso la Slovenia Migranti, l'incubo del freddo". A smaller box below the main headline says "Si è spento sabato scorso a Fiume. Aveva 87 anni". The bottom left corner shows a logo for "lunedì SPORT".

Grčija pod drobnogledom Sveta Evrope zaradi neizvajanja razsodb Evropskega sodišča o manjšinah

Grčija je ena izmed devetih držav, ki ne spoštujejo načel Evropske konvencije o človekovih pravicah. Parlamentarna skupščina Svet Evrope je pri nekaterih državah, med katerimi je Grčija, ugotovila »pomanjkanje politične volje«, da bi v celoti in hitro izpolnile razsodbe Evropskega sodišča za človekove pravice in je pozvala Odbor ministrov Svetu Evropi, ki je zadolžen za nadzorovanje, naj sprejme »odločne ukrepe« proti državam, ki ne izvajajo odločitev sodišča.

Parlamentarna skupščina je ugotovila, da kar 80 odstotkov neizpolnjenih razsodb zadeva devet držav članic. V resoluciji, ki jo je skupščina sprejela 30. septembra, je izražena »globoka zaskrbljenost« zaradi visokega števila razsodb sodišča, ki jih zainteresirane države še niso uveljavile; gre namreč za približno 11.000 primerov.

V spremnem poročilu k resolucijski so zapisali, da vse od leta 1996 naraš-

ča število primerov, s katerimi se mora ukvarjati Odbor ministrov, kar seveda oteže delo organov, ki so pristojni za nadzor nad izvajanjem odločitev sodišča. Poročilo vsebuje seznam držav, za katere so ugotovili najvišje število neizpolnjenih odločitev sodišča na osnovi statističnih podatkov do konca leta 2014. Za Grčijo so ugotovili, da država oziroma njeni pristojni organi niso izpolnili 558 odločitev Evropskega sodišča za človekove pravice.

V zvezi s svobodo združevanja je sodišče v primeru Bekir-Ousta in drugi ugotovilo kršitev pravice do svobode združevanja, ker so grške oblasti zavrnile zahtevo po registraciji društev in odredile razpust društev, ki so v svojih ustanovnih listinah omenjala obstoj turške etnične manjšine v Grčiji.

Po razsodbi Evropskega sodišča za človekove pravice so točeje organizacije, ki pripadajo turški manjšini v Zahodni Trakiji, v vseh primerih zahteva-

le razveljavitev odločitev grških sodišč, ki so prepovedala registracijo omenjenih društev, ampak njihove zahteve so

bile zavrnjene iz proceduralnih razlogov. V primerih Bekir-Ousta in drugi ter Emin in drugi so se zainteresirani pri-

tožili na kasacijsko sodišče, ki o teh primerih še ni odločalo. Pač pa je kasacijsko sodišče zavrnilo pritožbo v primeru združenja Tourkiki Enosi Xanthis; kasacijski sodniki so bili namreč mnenja, da razsodba Evropskega sodišča za človekove pravice ne predstavlja »spremembe okoliščin«, ki bi omogočile revizijo oziroma razveljavitev prejšnjih odločitev grških sodišč.

Povsem enako je zadržanje Grčije v odnosu do makedonske manjšine, kateri je Evropsko sodišče za človekove pravice prav tako ugodilo, vendar grške oblasti te odločitve niso upoštevale.

V priporočilu, ki je osnovano na poročilu nizozemskega poslanca Klaasa de Vriesa, je parlamentarna skupščina pozvala Odbor ministrov, naj uveljavi prekrškovni postopek, ki je bil uveden leta 2010. Ta postopek omogoča sodišču, da razsoja o vprašanju, ali je država kršila svojo obveznost, da ravna v skladu s konvencijo.

Učenci 3., 4. in 5. razreda smo o delu in pomenu krušarc poizvedovali v knjigi »Škedenjska krušarca«, ki jo je napisal g. Dušan Jakomin.

Delo krušarc

V Škednju se je vonj po toplem kruhu širil vsako jutro že od 17. stol. dalje. V drugi polovici 19. stol. so bile škedenjske krušarce dvakrat nagrajene in so jih povabili na Dunaj, da bi Dunajčane naučile svoje umetnosti.

Njihovo delo je bilo posebno vsakodnevno opravilo, ki je zahtevalo ljubezen, veliko truda in ustvarjalnosti. Mase so se lotile že ob treh, štirih ponoči.

Pri peki kruha je krušarca posvečala pozornost moki, ki so jo večkrat presejali z židanim sitom dokler ni bila čisto bela; voda je morala biti ... ne premrzla, ne pretopla.

Ko je bila peč razbeljena, je krušarca skrbno zložila pripravljene štruce, karnétče, hlebiče, žièm'lce in isasù na tla peći.

Z železno lopato ga je počasi jemala iz peči in zlagala na mizo, da se je ohladil. Po kuhanjih se je širil odličen vonj.

Do kruha so imele veliko spoštovanje. Če je padel kdaj kos na tla, ga je pobrala in poljubila preden ga je položila spet na mesto.

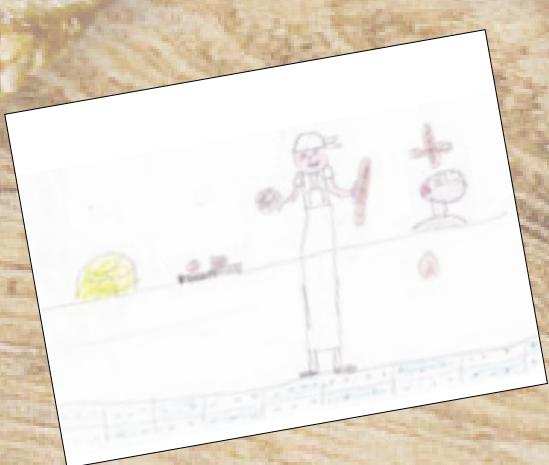
Zgodaj zjutraj so se krušarce s polnim prnjerjem na glavi odpravle v mesto. Če so kruh prodajale na placu v centru so se lahko peljale s tramvajem, ki je zgodaj zjutraj pripeljal delavce v ferjero.

Ostale so šle peš, in to v vsakem vremenu. Nekatere so ga odnesle celo dvakrat na dan. Prodajale so ga tudi gostilničarjem, restavracijam, trgovcem in po hišah bivši gospodi.

ve krušarce

V muzeju in pekarni

V mesecu maju in juniju smo se učenci in učitelji veliko pogovarjali, brali, poslušali, risali in pisali o kruhu in o škedenjskih krušaricah, ki so bile nekoč poznane daleč naokrog. Udeležili smo se revije »Teatrando« in pripravili zaključno prireditev na to temo. Ob tej priliki smo si ogledali tudi škedenjski etnografski muzej in pekarno.

Po škedenjskem muzeju nas je spremljala ga. Hedvika. Povedala nam je, da pobudo za muzej je dal pokojni gospod Dušan Jakomin. Želel je, da bi se staro orodje, ki so ga uporabljale krušarice za peko kruha ohranilo in ostalo za spomin bodočim rodovom.

V muzeju je lepo ohranjeno ognjišče z napo, polno starih posod, krušna peč, v kateri so pekle krušarice kruh. Blizu je gramola, lesen plohec in nečice, v katerih so krušarice pripravljale testo.

Gospa Hedvika nam je povedala, da so morale krušarice zgodaj vstajati, zamesiti kruh, zakuriti peč in ko je kruh vstal, so ga dale peč. Oblikovale so razne vrste kruha: štruce liše, štruce pletene, hlebiče, štumbelce, karnetče, slodče, palentičke, isašu, žemeljce, pare pa starem in druge vrste. Pečen kruh so naložile v velike plenirje in na glavi so ga nesle prodajat v mesto.

Na tleh je škafec za vodo, ki so jo morali ponj v bližnje vodnjake. Gospa nam je pokazala tudi muholovko v obliki steklenice brez dna z vabo za muhe. Navedno so okoli dali sladkor, muhe pa so se utapljale v vodi in kisu.

V muzeju je tudi spalnica, ki je bila nekoč prav preprosta. Lesena postelja je imela žimnicu napolnjeno s koruznim listjem, rekli so ji tudi "pajaric". Začudili smo se, ko je gospa povedala, da so na taki postelji spali v treh: mama, oče in najmlajši otrok.

Obleke so spravljali v lesene, lepo izrezane in okrašene skrinje.

V zgornjem prostoru so razobešene ščedenske narodne noše: poletna, zimska, za fante, za dekleta, za ženo in moža. Zbrani so tudi stari molitveniki, razni dokumenti in slike.

Po ogledu etnografskega muzeja smo pomalicali na dvorišču Doma Jakoba Ukmarja. Nato smo se podali v škedenjsko pekarno. Pek Michele nam je pokazal, kako pripravlja kruh. V mešalec je dal moko, mlačno vodo, sol in kvas s sladkorjem. Testo je stresel v posodo in ga pregnetel. Pustil ga je malo časa počivati, nato je naredil štruce, bige, hlebce, ščopete, žemeljice... Vsak je dobil kos kruha. Z veseljem smo ga pojedli. Kako je bil slasten! V zahvalo smo peku na dvorišču zapeli pesmico o kruhu.

Na ekskurziji po Škedenju smo videli marsikaj zanimivega in poučnega, prav prisrčno se zahvaljujemo g. Hedviki in g. Micheleju, da sta nas vodila po muzeju in pekarni.

SOVODNJE - Sprejeli naj bi ga konec leta ali na začetku prihodnjega

Prostorski načrt končno na obzorju

Sovodenjski svetniki naj bi konec tekočega leta ali v začetku prihodnjega končno le sprejeli nov prostorski načrt Občine Sovodnje. Plan, ki ga je v sodelovanju z uradom izdelala sovodenjska svetniška komisija za urbanizem, bi moral stopiti v veljavno že zdavnaj, v resnici pa je dokument pred približno poldrugim letom obtičal v predelih geološkega urada Furlanije Julijanske krajine. Kaj se je zgodilo?

»Ko je svetniška komisija zaključila svoje delo, smo regulacijski načrt odpollali pristojnim deželnim uradom, ki pa ga niso sprejeli. Ravno v tistem času so namreč stopili v veljavno nekateri predpisi glede poplavnih območij, zato je dejela zahtevala, da regulacijski načrt prilagodimo novi poplavni karti oz. da predložimo dodatno dokumentacijo. Zahtevu žal nismo bili takoj seznanjeni, zato smo izgubili kar nekaj časa, problem pa je bil tudi v tem, da smo prva občina, ki se je morala s temi novimi predpisi spoprijeti in ni bilo najbolj jasno, kaj vse deželni uradi zahtevajo,« pravi sovodenjska županja Alenka Florenin. Na podlagi odgovora deželnih funkcionarjev je vsekakor občina nemudoma imenovala geologa in mu zaupala nalogo, da prostorski načrt prilagodi posodobljeni poplavni karti, nakar je dopolnilno dokumentacijo poslala na dejelo.

Funkcionarji pa se tudi s temi dopolnili niso zadovoljili, zato je občinska uprava zaprosila za srečanje z deželnim odbornico Saro Vito, na katerem bi dokončno razčistili, kaj vse je potrebno za odobritev prostorskega načrta. »Na sestanku smo se podrobno dogovorili o postopku in dopolnilih, ki si jih moramo priskrbiti. Geolog zda) že dela na tej dokumentaciji in računamo, da jo bomo sredi novembra lahko že odpolli. Na pristojnem deželnem uradu so nam napovedali, da bodo naš plan obravnavali prednostno, zato menim, da ga bo občinski svet lahko potrdil že konec tekočega leta ali v začetku prihodnjega,« pojasnjuje Floreninova.

Prostorski načrt občine Sovodnje je bil sprejet pred osmnejstimi leti. Od takrat so ga seveda večkrat prilagodili novim potrebam z manjšimi variantami, po tako dolgem času pa je bil potreben korenitejši ukrep. Z novim prostorskim načrtom bodo ugodili prošnjam občanov po spremembah na membrnosti nekaterih zemljišč, na splošno pa se bo površina razvidljivih zemljišč zmanjšala. »S tehničnimi predpisi smo skušali do datno zaščititi kmetijske površine in spodbuditi občane, da se raje kot za novogradnje odločajo za obnovno obstoječega, prostorski načrt pa smo tudi posodobili. Odpravili smo, kar je bilo zastarelega, ter nakazali možnosti za ovrednotenje našega območja, na primer z ureditvijo pešpoti med vasmi po že obstoječih makadamskih cestah,« je zaključila Floreninova. (Ale)

GORICA - Sprejeli pravilnik o dodelitvi prispevka za vilo Louise

Trije milijoni za obnovo

Fundacija Coronini ima 15 dni za predložitev načrtov - Palača bo sedež start-up podjetij

Deželna uprava je sprejela pravilnik, s katerim bo v prihodnjih desetih letih namenila skupno 3 milijone evrov (300.000 evrov letno) obnovi goriške vile Louise, ki velja za eno izmed najlepših palač v goriškem mestnem središču. Ta naj bi za vsaj petletno obdobje postala sedež kreativnih in kulturnih start-up podjetij ter dom umetnikov.

Lastnica stavbe iz 17. stoletja je fundacija Coronini-Cronberg, ki ima sedaj 15 dni časa za predložitev načrtov za obnovo nekdanje rezidence grofov Coronini. Tako bodo imenitno stavbo končno rešili pred nadaljnjam propadanjem, vdahnili pa jih bodo sodobno vsebino. Denarnim sredstvom, ki jih bo vložila dejela FJK, je treba namreč prijeti še 4.500.000 evrov iz evropskih skladov, saj je bil projekt podjetniškega inkubatorja vključen v operativni program Evropskega skладa za regionalni razvoj. (av)

Vila Louise

BUMBACA

TRŽIČ - Azbest Del denarja od glob bo šel v raziskovanje

Ob 140 tisoč evrih, ki jih je dobila na podlagi dogovora z družbo Fincantieri, bo tržiška občina v razvoju raziskovalnega centra na področju azbestnih bolezni vložila tudi del prihodka od glob - 160 tisoč evrov -, ki so jih redarji naložili voznikom zaradi nedovoljenega vstopanja v območja omejenega prometa.

Za raziskovalni projekt, ki si ga je postavila kot cilj v trenutku, ko je izstopila iz drugega »maksi« procesa o smrilih zaradi izpostavljenosti azbestu in je sklenila dogovor z ladjedelniško družbo, bo torej tržiška županja Silvia Altran imela na voljo 300 tisoč evrov. »Če ne vlagamo v raziskovanje, ne moremo dajati upanja azbestnim bolnikom in njihovim družinam. To je eden izmed vzrokov našega dogovora z družbo Fincantieri; občina ima zdaj na voljo denar, ki ga lahko nameni raziskovalnim projektom. O le-teh smo se že začeli dogovarjati z zdravstvenim podjetjem za Posočje in južno Furlanijo ter s tržaško univerzo,« je povedala Altranova, ki je bila zradi dogovora tarča ostrih kritik.

Preostali denar od glob (na voljo je 227 tisoč evrov) bo tržiška občina vložila v projekte, ki so jih predstavila tržiška združenja. 20 tisoč evrov bo šlo za kulturne, športne in socialne dejavnosti, 10 tisoč za vzgojne in okoljske pobude, 2000 evrov pa bodo porabili za mladinske dejavnosti.

TRŽIČ - Karabinjerji so v petek aretirali tri tatove

Kradli so v petih trgovinah

Ukradeno blago

katerem je sedela ženska. Šlo je za pajdašico dveh Romunov: v zadnjem delu vozila so možje postave odkrili veliko količino živil - največ je bilo kave, tunine in piškotov -, ki so bila skupno vredna okrog 1200 evrov. Trojica ni takoj priznala, da gre za plen petih tatvin. Izgovarjali so se, češ da ne vedo, od kod je prišla tista velikanska količina hrane. Edini račun, ki so ga imeli pri sebi, je bil vreden 0,99 evra: toliko je namreč stala pločevinka piva, ki so jo kupili v enem izmed supermarketov.

Karabinjerji so tatove odpeljali na poveljstvo, kar nekaj ur pa so nato preverjali, katere druge trgovine so obiskali pred marketom v Ulici Foscolo. Nапоследок so prek znamk in etiket ugotovili, da so več polic izpraznili v trgovini Lidl v Ulici Boito, v trgovini Eurospar v Ulici Rossini, v trgovini Conad supermarket v Devinu in v trgovini D+ na tržiškem drevoredu San Marco. Ko so jih karabinjerji poklicali, so bili upraviteli trgovin presenečeni, saj niso ničesar opazili.

52-letnega Constantina Cocisa, 33-letnega Ioana Cheregi in njenega moža, 36-letnega Gheorgheja Adriana Cheregija, so karabinjerji aretirali. V žepu starega suknjiča, ki je bil v prtljažniku furgona, so karabinjerji odkrili tudi 800 evrov gotovine, ki jih je trojica verjetno zasluzila s prodajo ukradenega blaga. Včeraj so moškima in ženski sodili po hitrem postopku: goriški sodnik jih je obsodil na pet mesecev in deset dni pogojne zaporne kazni.

Karabinjerji iz Tržiča so aretirali trojico dolgorstnežev, ki so v enem samem dopoldnevu kradli v petih različnih supermarketih v Tržiču in Devinu. Eden izmed treh je čkal v kombiju, druga dva pa sta s praznim nahrbtnikom vstopala v trgovine in tam spretano kradla s polic konzervirano hrano. Nato sta s polnim nahrtnikom vsakič sproščeno odkorakala ven, ne da bi poravnala računa: v enem primeru se je sicer eden izmed njiju ustavil pri blagajni in plačal pločevinko piva, s tem pa je seveda skušal le olajšati delo drugega pajdaša.

Karabinjerji so bili nekaj minut kasneje že v Ulici Foscolo, nedaleč pa so opazili kombi znamke Mercedes, v

Kulturni center
Lojze Bratuž

Krožek
Anton Gregorčič

SREČANJA POD LIPAMI

Gost večera bo ljubljanski nadškof

MSGR. STANISLAV ZORE

Spregovoril bo o slovenski Cerkvi in vernosti ter o simodi o družini.
Večer bosta vodila zakonca Katja Tomšič in Ivo Cotič.

Četrtek, 29. oktobra 2015, ob 20. uri
Kulturni center Lojze Bratuž - Gorica

ŠTEVERJAN - Razpis gorske skupnosti in načrti uprave

Za hitrejši internet več možnih rešitev

Slaba internetna povezava je v Italiji že leta zelo aktualen in pereč problem, ki postaja vse bolj očiten, predvsem ko je od četrtega tudi na apeninskem polotoku na voljo spletna televizija Netflix. Vse bolj priljubljeni ameriški spletni ponudnik filmskih in televizijskih vsebin namreč načrtuje še večjo širitev na evropskem trgu, ki pa ni mogoča, če posamezne občine ne razpolagajo z vsaj dobrojno internetno povezavo.

Z omenjenim problemom se več let sooča števerjanska občina, znotraj katere je internetno kritje še zelo daleč od tistega, ki bi bilo primerno za leto 2015. Sicer pa se za prihodnja leta oz. meseci tudi v Števerjanu obetajo nekatere spremembe, saj občinska dela na več ravneh, da bi rešila težave z internetom in s slabo pokritostjo mobilnega omrežja nasploh.

Ena možna rešitev je vezana na razpis, ki ga je objavila gorska skupnost Ter, Nadiža in Brda. »Gre za projekt, s katerim želijo nuditi internetno povezavo v nekaterih odročnih vaseh v Karriji, oddajnike pa bi postavili na namisljeni črti, ki bi se raztezala od severnega dela Furlanije Julijanske krajine do Števerjana,« pravi števerjanski občinski svetnik Milko Di Battista. Za omenjen razpis so že na razpolago deželnna dejavnarna sredstva, po svetnikovih besedah pa bi omenjeni načrt ne rešil vseh težav. »V bistvu bi s tem denarjem le postavili infrastrukturo oz. oddajnike in sprejemnike, ki omogočajo hitrost približno pol Mb na sekundo, kar je za današnje

Pogled na Števerjan

BUMBACA

razmere premalo. Zadeva pa bi lahko postala zanimiva, če bi se kaka družba za telefonijo posluževala omenjenih oddajnikov in bi preko njih nudila svoje storitve,« meni Milko Di Battista.

Eden izmed problemov pa je tudi ta, da ponudniki telekomunikacijskih storitev večkrat ne kažejo velikega zanimanja za majhne občine, kot je Števerjan, saj so v takih primerih naložbe redkokdaj dobičekonosne. Sicer v števerjanski občini nekateri zasebniki oz. podjetja že razpolagajo z dobrojno internetno povezavo. »V nekaterih predelih imamo možnost dostopa do širokopasovnega in-

terneta preko tehnologije WiMax. Lastniki hiš, ki so usmerjene proti Krmenski gori ali Vrhu, se lahko poslužujejo storitev podjetja Eolo, ki spada pod okrilje družbe NGI. Podobne usluge nudi tudi podjetje Assomax, a ga je tehnologija konkurenta prehitela,« pravi števerjanski občinski svetnik.

Sicer obstaja tudi neka tretja možna rešitev, t.j. uporaba ključkov raznih operatorjev, katerih delovanje pa je odvisno od signala, ki ni vedno najboljši. Zaradi tega bi lahko postavitev manjše bazne postaje na vrh Števerjana rešila marsikatero težavo.

»Z majhno bazno postajo za mobilno telefonijo in s storitvami telefonskega operaterja bi lahko omogočili mobilno povezavo tretje (3G) ali četrte generacije (4G) v vseh domovih, ki niso usmerjeni proti Krmenski gori ali Vrhu. Taka povezava bi zadostila številnim potrebam. V Števerjanu v bistvu ni podjetij, ki bi potrebovala povezavo s fiksnim IP-naslovom, tako da bi lahko bila ta rešitev tudi zanje primerna. Pri tem pa se pojavi nekatere težave. Območje, na katerem bi bilo treba postaviti bazno postajo, spada pod spomeniško varstvo, poleg tega pa so ljudje večkrat prestrašeni zaradi morebitnega sevanja. Naj povem samo to, da zdravju mnogo bolj škodi sevanje mobilnih telefonov, ki iščejo slab signal. Telefončki so namreč v neposredni bližini možganov, medtem ko je bazna postaja mogoč bolj oddaljena. Poleg tega, ko bi v večernih urah vsi izklopili mobilne telefone, bi postaja za mobilno telefonijo sploh ne delovala in torej ne bi imeli nikakršnega sevanja. Take vrste infrastrukturne bi nam med drugim omogočila, da bi lahko rešili težave s fiksno telefonijo, ki nam v Števerjanu omogoča v bistvu samo prejemanje telefonskih klicev. Ta tehnologija razpolaga z zelo starimi dvojniimi telefonskimi kabli, ki so v slabem stanju in se tržajo, družba Telecom pa sploh nima več materiala, da bi jih pravljala. Nedavno se je zgodilo, da smo bili na občini ves teden brez telefonov, kar je dandanes nesprejemljivo,« zaključuje Milko Di Battista. (av)

SOVODNJE - V nedeljo

50-letnica spomenika

Sovodenjski spomenik

BUMBACA

Ob 70-letnici osvoboditve izpod nacističnega jarja proslavljajo letos v Sovodenjih tudi 50-letnico postavitve spomenika padlim v NOB. Čeprav so se za obeležje ogrevali že prej, je do konkretnega rezultata prišlo v letu 1965, ko je občinski svet na predlog župana Jožeta Češčuta in njegove uprave odobril potreben sklep. Prostor za obeležje je bil urejen tik ob županštvo, svečano pa so ga odkrili 28. novembra istega leta. »Spomenik je preprost, narejen iz večjega kosa kraškega kamna«, je v brošuri ob 50-letnici osvoboditve in 30-letnici spomenika zapisal novinar Marko Waltritsch. Spominska slovesnost ob obeležni bo potekala v nedeljo, 1. novembra, v okviru vsakoletnih obredov v spomin na raje in padle. Program z besedo, pesmijo, glasbo in molitvijo se bo po maši in obredu na pokopališču pričel ob 11.15. Ob tej priložnosti bo Prvomajska ulica med cerkvijo in pošto zaprta predvidoma med 11. in 12. uro.

ŠTANDREŽ - 50-letnica doma Anton Gregorčič in Prosvetnega društva

Danes vrhunec praznovanj

Po predstavitvi publikacije in glasbeno-gledališki predstavi še odkritje plošče in nastop mladinskih skupin

Publikacijo ob 50-letnici je v petek predstavljen avtor Damjan Paulin (desno)

BUMBACA

dinskih skupin, ki delujejo v okviru štandreške župnije.

O zgodovini prosvetnega društva Štandrež in o njegovem delovanju pa je bil govor v petek, ko je kulturni delavec Damjan Paulin predstavil publikacijo ob 50-letnici ustanovitve, ki jo je sam uredil. Pred tem je pozdravil predsednik društva Marjan Brajnik, za glasbeno točko pa je poskrbel Samuel Zavadlav s svojo violino. Paulin je nato predstavil knjigo, v kateri je podrobno zaobjel predvsem zadnjih deset let društvenega delovanja. V njej je mogoče spremljati pestre in raznolike dejavnosti, ki gredo od paradih konjev, kot sta gledališče in zborovsko petje, do bolj družabnih trenutkov; najspomnimo na martinovanja, Praznik spargljev in sodelovanje na goriški

poulični prireditvi Okusi na meji. Sveda pa ni zmanjkal niti kulturnih, kiparskih, likovnih in fotografiskih razstav, v letih pa se je tudi krepilo sodelovanje s sorodnimi kulturnimi ustanovami v Sloveniji. Na vse to opozarja tudi dokumentarna razstava, ki so jo prav tako odprli v petek.

Kulturni program se je v Štandrežu nadaljeval včeraj zvečer. Slavnostni govornik je bil Damjan Paulin, na oder pa so nato stopili igralci dramske skupine in pevci zborov, ki so uprizorili poseben glasbeno-gledališki večer, s katerim so orisali 50-letno društveno delovanje. V ospredju pa so bili tudi mladi domačini, ki naj bi v prihodnosti nadaljevali poslanstvo društva. O tem in o nedeljskem dogajanju bomo poročali v prihodnjih dneh. (av)

V Števerjanu brez vode

Družba Irisacqua sporoča, da bo zradi obnovitvenih del na vodovodnem omrežju jutri, 26. oktobra, prekinjena oskrba s pitno vodo v števerjanski občini. Od 8.30 do zaključka del bodo brez vode v Klancu, na Bukovju, Križišču, Valerišču, Jazbinah in pri Aščevih. V primeru slabega vremena bodo poseg odložili na prvi dan s primernimi razmerami za delo.

Cabaret uvod v sezono

Z muzikalom »Cabaret« se bo jutri, 26. oktobra, ob 20.45 začela nova sezona goriškega gledališča Verdi. Predstavo, ki se naslanja na ameriški istoimenski film iz leta 1972 z Lizo Minnelli v glavni vlogi, bo uprizorila gledališka skupina La Compagnia della Rancia, v glavnih vlogah pa bosta nastopila Giampiero Ingrassia in Giulia Ottolengo, zmagovalca televizijske oddaje »Amici«, ki ju je goriška publike že spoznala zaradi nastopa v gledališki predstavi Frankestein Junior. Za muzikal je na voljo še nekaj vstopnic pri blagajni gledališča (Ul. Garibaldi 2/a; tel. 0481-383601), ki bo jutri odprt med 10. in 13. uro ter med 16. in 20. uro. (av)

Rdeče, zvečer!

V Lokandi Devetak na Vrhu bo v sredo, 28. oktobra, ob 20. uri degustacijsko-glasbeni večer, pri organizaciji katerega sodeluje tudi podjetje Wine & Beer. Po pokusnji piva avstrijske pivovarne »Bevog«, ki jo je ustanovil Vasja Golar, bo mogoče pokušati široko paleto rdečih slovenskih vin, ki jih ponujajo kmetije oz. kleti Guerila družine Petrič, Sv. Martin družine Štegovec, Lisjak, Mlečnik, JNK družine Mervič, Renčel, Klabjan, Dveri Pax, Ronk, Reya in Klinec. Prisotni bodo med drugim vinogradniki, ki bodo razkrili morsikatero zanimivost o svojih vinih. Večer bodo spremljali narezek Stefana Calligarisa, sir Giuseppeja Zofa, poslastice Toma Oberdana, šefa kuhinje restavracije Bak v Pesku, in jedi Lokande Devetak pod vodstvom kuharske mojstrice Gabriele. Večer bo med drugim glasbeno obarvan, saj bo za popevke skupin Deep Purple, Beatles, Rolling Stones in drugih rock skupin poskrbel skupina Mauro&David Musica. Obvezna je rezervacija. (av)

Odprli obnovljeno šolo

Ob prisotnosti deželne odbornice Mariagrazie Santoro, predsednika goriške pokrajine Enrica Gherghette, pokrajinske odbornice Donatelle Gironcoli, tržiške županje Silvie Altran, poslanca Giorgia Brandolini in ravnateljice višje šole ISIS Pertini Anne Russo, so včeraj v Ulici Boito v Tržiču odprli obnovljeno stavbo omenjenega zavoda. Da bi poslopje prilagodila novejšim standardom gradnje in varnosti, je goriška pokrajina vložila 1,4 milijona deželnih in državnih sredstev. (av)

Pozor na goljufe

Na krminskej županstvu bo v torek, 27. oktobra, ob 18. uri srečanje, ki ga prirejajo karabinjerji iz Gradišča v sodelovanju z občino Krmin. Poročnik Marco Quercigh bo spregovoril o tativnih vozil in o vložilih v domove, govor pa bo tudi o zaščiti starejših ljudi pred goljufijami. (av)

Razstava o Habsburžanih

Do 31. januarja prihodnjega leta je na treh nadstropjih Muzeja sv. Klare na Verdijevem korzu v Gorici na ogled razstava Habsburžani - Štiri stoletja vladavine v obmejni grofiji 1500-1918. Njena avtorja sta Marina Bresan in Marino De Grassi, ki vsako nedeljo ob 16.30 nudita brezplačen voden ogled razstave. (av)

GORICA - V državni knjižnici odprli razstavo Jožeta Ceja

Svetloba, tukaj in sedaj

Umetnikove akvarele je predstavila Cristina Feresin - Razstava sta skupaj priredila državna knjižnica in Kulturni dom

V razstavnih prostorih državne knjižnice v Ulici Marmeli v Gorici so v petek odprli razstavo goriškega likovnega ustvarjalca Jožeta Ceja. Srečanja z umetnikom se je udeležilo veliko ljudi, kajti Cej velja za osebnost, ki je svoj pečat pustila na številnih področjih: kulturnem, športnem in družbenopolitičnem, pa tudi strokovnem, saj je po poklicu arhitekt.

Razstavljeni dela (v veliki večini gre za akvarele, pa tudi olje in tuš) in umetniško žlico Jožeta Ceja je podrobno orisala umetnostna kritičarka Cristina Feresin, ki je goriškega umetnika postavila med avtorje, katerih slikarstvo je polno sonca in svetlobe; na gledalca, je dejala Feresinova, deluje pomirjujoče, akvarelna tehnika pa mu omogoča, da v pravšnji meri ujame tista tukaj in sedaj, ki ju izraža z isto spontanostjo in enostavnostjo kot v medsebojnem pogovoru. Cej, ki je svoji razstavi nadel naslov *Ujeta svetloba*, uporablja tople in nezne barve, ki jih vstavlja v prej zarisané, tanke in precizne obrise. Narava, je nadaljevala Feresinova, je zanj vedno vir navdiha. Njegove kraje so včasih polne očarljive lepote in nežnosti, včasih surove in trde, a jih vedno prikaze z večimi potezami in mojstrsko zgoščenimi tonskimi odtenki barv. Prikazuje nam barvitost letnih časov, posmirljajoč svetlobo in mehkobni sijaj narave, je še povedala Cristina Feresin. V slovenščini je kritično nato prebral Robert Cotić.

JAMLJE - V petek Naših 60 let ob Avsenikovih melodijah

Spomin – Naših 60 let ob Avsenikovih melodijah je naslov dokumentarnega filma, ki ga bodo v petek, 30. oktobra, predstavili na sedežu društva AŠKD Kremenjak v Jamljah. Scenarij in režijo film, ki je nastal v produkciji slovenskega TV programa RAI, je podpisal Aleksi Jercog.

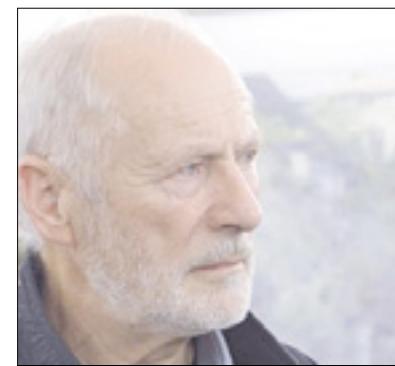
Dokumentarni film je nastal leta 2013, ob 60. obletnici nastanka glasbe bratov Slavka in Vilka Avsenika. S tem poklonom ustvarjalnosti bratov Avsenik je Aleksi Jercog, urednik na slovenskem programu RAI, publicist in glasbenik, nadgradil svoja raziskovanja na tem področju. Potem ko sta v letih 2005 in 2008 izšli dve njegovi knjižni monografiji o zgodovini Avsenikove glasbe (*S pesmijo našo – 50 let ob Avsenikovih glasbi na Tržaškem in Goriškem in S polko v svet – Glasbene poti bratov Avsenik*) se je preizkusil še v scenariju in režiji televizijskega dokumentarca.

Ob tej priložnosti je Aleksi Jercog ujel v kamero pričevanja triintri desetih protagonistov Avsenikovih glasbenih poti od članov družine Avsenik preko glasbenikov in pevcev Ansambla bratov Avsenik do muzikologov, skladateljev, besedilopiscev ter drugih kulturnih in glasbenih delavcev. Na dan prihaja pomen, ki ga je ta glasba imela za Slovence v Italiji, kako se je po zaslugu Avsenikov rodiло desetine ansamblov na Tržaškem in Goriškem, kako navdušujejo že bilo vzdušje, ko so ljudje pričakovali Avsenikove koncerte in plošče.

Večer, ki se bo začel ob 20.30, bodo sooblikovali gostje, ki so pobliže spoznali in doživeli Slavka Avsenika. Pred predvajanjem filma se bo Jercog pogovarjal s častno gostjo večera, Jožico Sveti, znano pevko Ansambla bratov Avsenik, ki bo razkrila zanimive anekdote iz svoje 20-letne izkušnje z Ansambalom. Z vokalnim tercetom Kresnice in ob harmonikarski spremljavi Aleksija Jercoga bo tudi zapela nekaj Avsenikovih pesmi.

Še pred predstavitvijo umetnika je spregovoril ravnatelj knjižnice Marco Menato, ki je izpostavil, da je Cejeva razstava sad sodelovanja z goriškim Kulturnim domom in prizadavanj kulturne delavke Marie Grazie Persolja, ki skrbi za »koledar« razstav v tej prestižni galeriji. V imenu goriške občine je pozdravil občinski svetnik Fabrizio Oreti, ki je čestital goriškemu umetniku ter ga uvrstil med ustvarjalce, ki dostojno predstavljajo posoško mesto. Z dvoježičnim pozdravom se je oglasil tudi predsednik Kulturnega doma, Igor Komel, ki je poddaril, da na taki razstavi goriški kulturni hram ni smel manjkati. Iznesel je tudi žejo, da bi se vezi in sodelovanje med ustanovama še utrdili in nadaljevali tudi na drugih področjih kulture. Zadnji je pozdravil David Peterin, občinski svetnik in predsednik goriške SKGZ, ki je čestital tako Ceju kot tudi obema ustanovama, ker skupaj uveljavljata domače ustvarjalce. Ob zaključku se je umetnik zahvalil navzočim za pozornost, razstavo samo pa je posvetil prijatelju in sosedu Robertu Figlu, lastniku HiC bara, ki je preminil pred nekaj dnevi. Pred kakim letom je Cej postavil odmevno razstavo tudi v tisti kavarni.

Razstava bo odprta do vključno 10. novembra, ogled je možen ob delavnikih od 10.30 do 18.30, ob sobotah pa od 10.30 do 13.30. (vip)

Na odprtju razstave Jožeta Ceja (zgoraj) se je zbral lepo število ljubiteljev umetnosti

BUMBACA

GORICA - Antropologinja Vesna Vuk Godina gostja Dijaškega doma in Slovika

Kar je za otroka »fanj«, ni nujno tudi »prav«

Predavanje Vesne Vuk Godine je v Dijaški dom priklicalo kar nekaj poslušalcev

BUMBACA

Predavanje vzgojno vsebino, ki sta ga v četrtek ponudila Dijaški dom in Slovnik, je za kronista bilo nadaljevanje večera, o katerem je časopis že poročal in je potekal v novogoriškem Kulturnem domu. Vzgojne vrednote in pristopi, odnos staršev do potomcev in obratno, permisivni ali avtoritarni pristop, kaznovanje ali podrejanje otrokom? V goste sta vzgojno izobraževalni ustanovi povabili Vesno Vuk, profesorico socialne in kulturne antropologije, sicer doma tudi na področju psihoanalize in nadetnične identitet. Okrog štiridesetim v glavnem poslušalkam je narančila najprej teoretska izhodišča nadaljnega izvajanja in že takoj na začetku postavila miselnost osnovo: pretirano osredotočenje vseh vrst odraslih na običajna vzgojna vprašanja je brezpredmetno, če ne upoštevamo družbenega pogojevanja, ki prevladuje v sedanjem postkapitalizmu.

Lahko se še tako zavzeto posvečamo poznamen vrednotam, uspeha ne bo, če se otroci vsakodnevno podrejajo mlinskim kamnom velikih družbenih sistemov. V razdobju pol stoletja in morda še več, od-

Da to dosežejo, potrebujejo generacije ljudi z povsem določenimi vedenjskimi navadami/ravzadami, (ne)vrednotami in izbirami. Napovedali so vojno »represivnim« - kako grdo se to sliši! - pristopom, ki peljejo do tega, delamo tisto, kar je prav, in polepšali vse tisto, kar pelje do tega, da delamo, kar je »fajn«. Otroci naj se prosti izražajo, ustvarjajo po svoji volji, s svojimi ritmi, brez omejitev, ker je prosta volja izraz »demokracije«. Mame so sčasoma morale poučarjati izključno svojo naklonjenost in razpoložljivost do malčkov, saj so vendar mamice, očetje pa morajo opustiti ne le velenih kazni, kar je več kot prav, temveč se tudi odpovedati vlogi družinskega »zakonodajalca«, ki poučarja vedenje v smislu »kar je prav«.

Kaj pa je z razlagom, da nasilna vzgoja s kakšno klofuto ali »flosko po ritru« vzgaja v nasilno vedenje bodoče mladine? Ob dejstvu, da smo se glede telesnih kazni že opredelili, je tu odgovor v obliki vprašanja: ali je nasilja v raznih oblikah, vključno z nasilnimi krdeli mladcev, v današnjem času manj ali več ob spoznanju, da je permisi-

vna vzgoja na pohodu že okrog pol stoljetja? Zakaj je torej toliko nasilja na šolskih hodnikih, dvoriščih in celo razredih?

Zaradi tega, ker odraščajo narcizi, egocentrični otroci, ki jim je tuja vsakršna »limita«, ki zacepetajo ob vsaki zaznavi pravila, naročila, kaj šel prepovedi. Na osnovne šole prihajajo, potem ko so nekaj let pogojevali starše, da se ne bodo izselili iz »velike postelje« na svojo v svoji sobi; potem ko smo jim napolnili velike košare igrač, ki jim ne služijo, da bi se igrali, temveč zato, da se ošabno postavljajo pred vrstniki in to dinamiko prenajšajo tudi v razrede; potem ko jim mama ne zna odreči nakupa v veleblagovnici, ker se boji, da bodo drugi mislili, da nima denarja oziroma, da je nečloveška...

Predavanje je potekalo poltretjo uro, zato so napisane postavke le obnova celotnega izvajanja in spodbuda za razmišljanje oziroma za iskanje pogovora z drugimi, na osnovi katerega bi se dokopali do uravnotevne sinteze. Vsekakor pa v okviru spoznanja, da ne more biti vse osnovano na tem, da je otroku vedno vse »cool«. (a.r.)

SOVODNJE - Kulturno društvo praznuje Ob 70-letnici ponujajo pester kulturni program

V letošnjem letu številna slovenska društva in organizacije proslavljajo okroglo obletnico svojega nastanka. Med »jubilanti« je tudi Kulturno društvo Sovodnje, ki praznuje letos 70-letnico ponovne ustanovitve. Pomembno obletnico bo društvo obeležilo z različnimi pobudami, ki jih bo izvedlo v mesecu novembru.

Društvo bo že 1. novembra poskrbelo za kulturni program ob proslavi, ki bo potekala ob 50-letnici postavitve spomenika padlim. Ob tej priložnosti, o kateri podrobnejše poročamo na 17. strani, bosta nastopila otroški pevski zbor KD Sovodnje in recitatorka Sonja Pelicon. V soboto, 7. novembra, ob 20. uri pa bodo ljubitelji petja lahko prisluhnili domaćim zborom, ki se bodo zbrali na 32. prireditvi Sovodenjske poje. Letošnji datum revije, ki je običajno potekala februarja, bo verjetno ostal stalnica v naslednjih letih. Na odru Kulturnega doma Jožef Češčut bodo nastopili zbori Bodeča Neža, Danica, Neokortex, Rupa-Peč in Skala. Letošnji gost bo mladinski zbor Anakrousis iz Bazovice. Glasbenemu dogodku bo sledila umetniška razstava.

V petek, 13. novembra, ob 20. uri bodo v Kulturnem domu odprli razstavo *Beseda barvi*. Razstavljalci bosta umetnici, ki jih povezujeta reki Soča in Vipava: domaćinka Janina Cotič z svojimi deli na olju in z akverelom grafitom ter Loredana Zega iz Lokavca s posebnimi umetninami, ustvarjenimi s kaligrafijo. Večer bo uvedla flautistica Valentina Nanut. V nedeljo, 15. novembra, takoj po maši (od 11. ure da-

je) bo pri Kulturnem domu potekalo tradicionalno praznovanje vaškega zavetnika Sv. Martina. Program bosta uvedla otroška zpora Kulturnega društva Sovodnje pod taktirko Jane Drasich in Valentine Nanut. Pevskemu uvodu bo sledil blagoslov kmečkih predelkov in orodja. Ob lepem vremenu bodo jutro popestrile stojnice okrasnih in raznih izdelkov. Letos bo mogoče ob tej priloki tudi nabaviti koledar, ki ga bo društvo izdalо ravno ob 70-letnici ponovne ustanovitve. Poleg stojnic si bodo udeleženci lahko ogledali tudi razstavo *Beseda barvi*, lovska družina in domaćini pa bodo poskrbeli za prizrek.

Glavni dogodek celotnega praznovanja bo v nedeljo, 22. novembra, ob 18. uri v občinski televodnici v Sovodenju, ko bo nastopil Partizanski pevski zbor Pinko Tomačič iz Trsta. Dogodek, s katerim želijo proslaviti 70. obletnico osvoboditve in ponovne ustanovitve kulturnega društva, prieja društvo v sodelovanju z Občino Sovodnje, sekcijo VZPI-ANPI Sovodnje, Peč, Rupa in Gabrje, Kulturnim domom iz Gorice in Zadružno Maja v sklopu projekta Across the Border. Na ta dan bodo imeli udeleženci še zadnjo možnost za ogled razstave *Beseda barvi* v prostorij doma.

Zadnja pobuda v mesecu pa bo za vas prava novost. V četrtek, 26. novembra, ob 20. uri bo nastopila na odru Kulturnega doma umetnica Loredana Zega z muzikalom *Moj službeni dan*. Muzikal, ki je bil odigran tudi v San Franciscu, predstavlja z video pripomočki in skladbami običajen delovni dan te vsestranske umetnice.

GORICA - Knjiga V Brucku taborišču

V Kulturnem domu v Gorici se nadaljuje tradicionalni niz srečanj avtorji. V četrtek, 29. oktobra, bo gost kulturnega hrama goriški raziskovalec Vili Prinčič, avtor knjige *V Brucku taborišču...*, ki je izšla pri Založništvu tržaškega tiska. Poleg avtorja samega bo o tej zgodovinski tragediji spregovorila še slovenska zgodovinarica dr. Petra Svoljšak, ki je tudi napisala spremno besedo knjige. Za glasbeno kuliso srečanja z avtorjem bo poskrbel pevski zbor Jezero iz Doberdoba.

V avstrijskem mestecu Bruck an der Leitha nedaleč od Dunaja je bilo med 1. svetovno vojno veliko begunsko taborišče, namenjeno izključno slovenskim pregnancem s soške fronte. V dobrih treh letih je skozi to barakarsko naselje šlo od 5.000 do 7.000 ljudi s Posočja. Ob stoletnici dogajanja je o tem taborišču izšla knjiga z naslovom *V Brucku taborišču... 1915-1918*, ki podrobno opisuje tragedijo naših ljudi, ki jih je vojna pognala na negotovo pot begunstva in živottarjenja po begunskih zbirališčih.

Avtor knjige je raziskovalec in publicist Vili Prinčič, ki je gradivo za pisanje knjige črpal iz dunajskih arhivov, iz člankov takratnih slovenskih časopisov in iz osebnih pričevanj ljudi, ki so doživelii vse tiste grozote. Knjiga je bogata tudi s fotografiskim gradivom, poslastica dela pa sta dolga seznama rojenih in umrlih v taborišču Bruck.

Srečanje, ki sodi v sklop projekta »Bunker 2015-18«, prirejata v skupnem sodelovanju Kulturni dom v Gorici in Založništvo tržaškega tiska. Srečanje se bo začelo ob 18. uri.

GORICA-VRH Cecchelinov humor spet na Goriškem

Na Goriškem vlada prejšnje zanimanje za ponoven in nadvse privlačen poklon nepozabnemu tržaškemu humoristu Angelu Cecchelinu. Ljubitelji smeha bodo na svoj račun prišli v nedeljo, 25. oktobra, in v četrtek, 29. oktobra, ko bo v Gorici in na Vrhu nastopil iznajdljivi Alessio Colautti iz Trebče.

»Goriška turneja« se bo pričela v goriškem Kulturnem domu s predstavo *Sull'onda del bel Danubio blu - Na modrih valovih prelep Donave*, nadaljevala pa se bo v sovodenjski občini, in sicer v kleti kmetije Rubijski grad na Vrhu s kabaretnim večerom *Ridendo senza confini - Smeħ brez meja*.

Režiser predstav in glavni igralec Alessio Colautti bo udeležence popeljal nazaj v Cecchelinov svet in v ozračje prve polovice prejšnjega stoletja. Na obeh goriških nastopih ga bo spremjal pianist Livija Cecchelina.

Predstava v Gorici se bo začela ob 16. uri in bo imela solidarnostni predznak. Prieja jo združenje New theater iz Ravenne v sodelovanju z goriškim Kulturnim domom v okviru projekta Bunker 15-18. Pobudnika predstave na Vrhu, ki bo na sporedu ob 20.30, pa sta združenje Terzo teatro iz Gorice in slovensko kulturno društvo Danica v sodelovanju z vinarskim podjetje Rubijski grad Nataše Černic in Kulturnim domom iz Gorice. Srečanje se bo začelo ob 18. uri.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

MARZINI, Korzo Italia 89, tel. 0481-531443.

DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU

LUCIANI, Ul. Dante 41, tel. 0481-99214.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

OBČINSKA 2, Ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

DEŽURNA LEKARNA V KOPRIVNEM

CORAZZA, Ul. Buonarroti 10, tel.

0481-808074.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

Prireditve

AŠKD KREMENJAK organizira v sodelovanju s karabinjerji iz Doberdoba in Tržiča predavanje o tatvinah in golufijah v torek, 27. oktobra, ob 20. uri v večnamenskem centru v Jamljah.

DIJAŠKI DOM GORICA

v sodelovanju s Kinoateljnjem vabi na predstavitev mladiških dokumentarnih filmov »Pridi, gremo na izlet!« v četrtek, 29. oktobra, ob 18. uri v Kinemaxu v Gorici. Filmi, ki so jih posneli učenci Dijskega doma iz Gorice, pripovedujejo o kulturni dediščini Slovencev v tržaški, goriški in videmski pokrajini in so nastali v kontekstu projekta »Skupaj rastemo«, ki ga je finančirala Dežela.

KINOATELJE vabi na predpremiero igrano-dokumentarnega filma »Doberd - Roman upornika« režiserja Martina Turka, ki bo v torek, 27. oktobra, ob 20.30 v goriškem Kinemaxu.

V NOVI GORICI: V knjižnici Franceta Bevka na Trgu Edvarda Kardelja: 26. oktobra bo predavanje Hane Mučič »Porazvezzo starševanje in družinska medijacija«. 27. oktobra ob 17. uri bo predavanje in predstavitev kitajske veščine Qigong s profesorji iz kitajskega združenja za zdravilni Qigong; več na www.ng.sik.si.

V ŠTANDREZU: župnija Sv. Andreja apostola in prosvetno društvo Štandrež prirejata, ob 50-letnici odprtja župnijskega doma Anton Gregorčič v Štandrežu ter ustanovitve prosvetnega društva Štandrež, slavnostni večer »S pogledom nazaj in s ponosom naprej«: danes, 25. oktobra, ob 10. uri bo maša za pokojne kulturne delavce, ob 11. uri bo odkritje plošče in ob 18. uri bo prireditve »Mladina, naše bogastvo in bodočnost«.

V DVORANI GORIŠKE POKRAJINE na Korzu Italia v Gorici bo v ponedeljek, 26. oktobra, ob 18. uri predstavitev knjige »Treni d'archivio. Storia della ferrovia in Friuli«. Na srečanju, ki ga prieja združenje Gruppo di Accoglienza Culturale, bo prisoten avtor, Romano Vecchiet.

V RONKAH: v Občinski knjižnici »Sandro Pertini«, Androna Palmada 1, bo v ponedeljek, 26. oktobra, ob 17.30 prvo srečanje ob knjigi »Il Giardino delle Storie Strampalate«. Srečanja se bodo odvijala ob ponedeljkih namejnjena otrokom do 3. leta in ob sredah za otroke od 4. do 7. leta. Za informacije po tel. 0481-477205.

»ZAVRAČAM VOJNO« je naslov večer s Pierom Purinijem, ki bo v torek, 27. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici. Nastopili bodo Piero Purini (pripovedovalec in saksofonist), Paolo Venier (pevec), Aljoša Starc-Čada (klavir, harmonika, klarinet) in Olivia Scarpa (fagot). Prieja združenje Forum Cultura iz Gorice v sodelovanju z goriškim Kulturnim domom v sklopu projekta »Bunker 15/18«. Predprodaja in rezervacija vstopnic: v Kulturnem domu (tel. 0481-33288).

ZDRUŽENJE ANDOS prieja v »rožnatem mesecu« boja proti raku na dojkah: 28. oktobra ob 17. uri bo v dvorani Della Torre na sedežu Fundacije Goriške hraničnice v Gospoški ul. v Gorici kulturni večer v spomin na Mafaldo Davilla z nastopom skupine Freevoices in predstavljivo knjige o jagodičevju in sadju. V oktobru bodo izvajali tudi brezplačne preglede dojek brez najave in zdravniške napotnice v goriški bolniš-

nici (v kirurški ambulanti v 2. nadstropju) 29. oktobra med 9. in 13. uro in v tržiški bolnišnici (v 2. nadstropju) 26. oktobra med 8.30 in 12.30 ter med 14.30 in 17.30. Na Trgu Falcone e Borrellino v Tržiču bo med 26. oktobrom in 6. novembrom na razpolago kamper, ki bo opravljaj mamografije.

»KNJIGA OB 18.03« v dvorani APT želežniške postaje v Gorici: 29. oktobra bo Carlo Mastelloni predstavil svojo knjigo »Il sintomo« ob pogovoru z Robertom Covazem; več na www.il-librodelle1803.it.

V KULTURNEM DOMU V GORICI: bo v četrtek, 29. oktobra, ob 18. uri predstavitev knjige Vilija Prinčiča »V Brucku taborišču«. O knjigi in begunški problematiki bo spregovorila zgodovinarka dr. Petra Svoljšak, s pesmijo pa bo večer popestril MoPZ Jezero iz Doberdoba. Pobuda v priredi Založništva Tržaškega tiska in Kulturnega domu Gorica.

AVSENIKOVE MELODIJE - AŠKD KREMENJAK vabi v petek, 30. oktobra, ob 20.30 v večnamenski kulturni center v Jamljah na predstavitev in ogled dokumentarnega filma »Spomin - Naših 60 let ob Avsenikovih melodijah«, v produkciji slovenskega TV programa RAI, ob prisotnosti avtorja Aleksija Jercoga. Sodeloval bo vokalni tercet Krešnica. Častna gostja večera bo Jožica Svete dolgoletna pevka Ansambla bratov Avsenik.

VZPI VRH IN KD DANICA prirejata večer z naslovom »Spomini na vojno« v centru Danica na Vrhu ob 20. uri: 5. novembra bosta o prvi svetovni vojni predaval Mario Mantini in David Erik Pipan, ki bosta osvetlila predvsem dogodke, ki so vezani na frontno linijo, ki je tekla skozi Vrh in ki so prizadeli domače prebivalstvo. Večera se bosta zaključila z družabnostjo.

Prispevki

Namesto cvetja na grob, v spomin na pokojno Marinko Batič poročeno Tommasi, daruje Zadružna kraška banka 200 evrov za Center za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje - Vipava.

V spomin na Marinko Batič darujejo Marjan, Stanko in Ljubo Tomšič z družino 150 evrov za Društvo krvodajalcev iz Sovodenj.

Namesto cvetja na grob Marinke daruje družina Andrej Kovac 50 evrov za Društvo krvodajalcev Sovodenje.

V spomin na drago Marinko daruje Lađi z družino 50 evrov za AŠD Sovodnje. Namesto cvetja na grob Dominika Grilja daruje svakinja Milka z družino 100 evrov za CRO v Avianu.

Pogrebi

JUTRI V TRŽIČU: 10.30, Giorgio Zeliznik, civilni obred v bolnišnici, sledila bo upeljitev; 11.50, Rino Comellato iz bolnišnice v cerkev Sv. Nikolaja ob 12. uri in na pokopališče.

Ob izgubi sina Igorja izraža iskreno sožalje mami Sonji in sestri Tamari

Sindikat upokojencev SPI-CGIL - sekcija Doberdob

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki ste počastili spomin naše drage žene, mame in none

Marinke

Posebna zahvala vsem duhovnikom, pevskim zborom, krvodajalcem, zdravniku Cijanu in vsem, ki ste darovali v dobrodelne namene.

Ladi, Štefan in Katia z družinama

Prerano nas je zapustil naš ljubi

Igor Pahor

Žalostno vest sporočata

**mama Sonja
in sestra Tamara z družino**

Pogreb z žaro bo v soboto, 31. oktobra, ob 11.00 na tržiškem pokopališču. Žara bo izpostavljena od 9.00 ure dalje v mrlški vežici.

Namesto cvetja darujete v dobrodelne namene.

Tržič, 25. oktobra 2015

Družini Pahor izreka globoko sožalje ob izgubi predragega Igorja

vsa družina Tomsic

<p

Založništvo in tržaškega tiska

Kulturni dom Gorica

vabita na predstavitev knjige

V Brucku taborišču 1915-1918

gosta večera:
avtor **Vili Prinčič**
in zgodovinarka
dr. Petra Svoljšak

S pesmijo bo večer popestril
MoPZ Jezero iz Doberdoba

Cetrtek, 29. oktobra ob 18. uri

Kulturni dom
ul. Brass 20, Gorica

Razstave

V GORICI: na sedežu kulturnega združenja Prologo v Ascolijski ulici v Gorici poteka niz likovnih dogodkov pod naslovom »Al fine lo spirto fa quello che vuole«. Na ogled je samostojna razstava Ignazia Doliača iz Krmna; do 31. oktobra ob delavnikih 17. 00-19.30.

V ŠTARANCANU: v občinski dvorani Delbianco bo do 5. novembra na ogled razstava ob 100-letnici prve svetovne vojne z naslovom »Marinai nella Grande guerra - I pontoni armati sul basso Isonzo«.

V KRMINU SREČANJE Z LUCIANOM DE GIRONCOLIJEM v muzeju teritorija v palači Locatelli ob zaprtju razstave z naslovom »Il senso circolare dell'arte - Luciano de Gironcoli Oltre 1962/1972-2005/2015« danes, 25. oktobra, ob 18. uri. Razstava bo odprtva v urniku 10.00-13.00, 16.00-19.00, ob 18. uri bo voden ogled razstave z umetnikom.

NA CERJU: v prostorih Pomnika braniteljem Slovenske zemlje je na ogled razstava skulptur Sergia Pacorija »Ko bridko jeklo postane umetnina«; do 31. oktobra, informacije po tel. 00386-53304670 ali www.miren-kostanjevica.si.

RAZSTAVA ROBERTA CANTARUTTI-JA »La mia casa è il fiume« je na ogled v galeriji studiofaganell na Drev. XXIV Maggio in Gorici in v Kinemaxu, v Hiši Filma, na Travniku do 31. oktobra; v galeriji studiofaganell ob torkih in četrtkih 9.30-13.00, 16.00-19.30, ob sredah, petkih in sobotah 10.00-13.00, 16.00-19.30; v Kinemaxu ob odprtju kinodvorane.

V GRADU KROMBERK bo do 1. novembra na ogled razstava z naslovom »Likovne dopisnice Maksa Fabianijskih umetnici Neeri Gatti«.

V GRADIŠČU: v galeriji Spazzapan v palači Torriani, Ul. Ciotti 51, so na ogled dva grafična lista Massima Poldelmenga z naslovom »Quello che resta del tempo« in razstava z naslovom »Carlo Vidoni. Tracce di esistenza«. Danes, 25. oktobra, ob 17. uri bo voden ogled razstav; do 9. novembra od srede do petka 15.00-19.00, ob sobotah in nedeljah 10.00-19.00. Informacije po tel. 0481-960816 ali www.galleriaspazzapan.it.

V DRŽAVNEM ARHIVU v Ul. Ospitale 2 v Gorici je na ogled fotografkska in dokumentarna razstava o obdobju italijanske zasedbe mesta Gorica med letoma 1916 in 1917 med prvo svetovno vojno; do 13. novembra od ponedeljka do petka 10.00-12.00. Za vodene obiske razstave je zaželena predhodna najava po tel. 0481-532105.

V GALERIJI TIR na Mostovni v Solkanu je na ogled razstava Maše Gala »Še gradimo za vas! / We are still building for you!«; do 15. novembra ob četrtkih 17.00-19.00 in v sklopu dogodka na Mostovni; petek in sobota 20.00-22.00 ali po predhodni najavi na tir@mostovna.com.

Čestitke

SIMON TERPIN! Tudi tebe je zadela danes Abrahama strela, kozarec v rokah zdaj že držimo, zdravja in sreče ti želimo. ŠZ Olympia Gorica.

V Čedad so se odpeljale, da bi na tekmovanju sodelvale. Zjutraj so lepo na Corovivo odpele in strogo žirijo si privzete. Z zlatom in priznanjem so se vrnile, da bi v ponos vsem nam bile. ŽPZ Jezero čestita MPZ JEZERO.

Mešanu pevskemu zboru Hrast čestitamo ob uspehu na zborovskem tekmovanju Corovivo. SKRD Jezero

Gledališče

ŠTANDREŽ 2015 - ABONMA LJUBI-

TELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN v župnijski dvorani Anton Gregorič v Štandrežu v organizaciji PD Štandrež: 8. novembra ob 17. uri »Vse zastonj« (Dario Fo), nastopa Koroški Deželniki Teater - Slovenj Gradec. 13. decembra ob 17. uri »Slepinja v kriku« (Ken Ludwig), nastopa KUD Dolomiti - Dobrova. 10. januarja 2016 ob 17. uri »Silvestrska sprava 2000« (Tone Partljič), nastopa KUD Valentin Kokalj - Visoko. 30. januarja 2016 ob 20. uri premiera »Denar z neba (Ray Cooney)«, nastopa dramski odsek PD Štandrež (ponovitev 31. januarja 2016 ob 17. uri). Prodaja vstopnic pri blagajni eno uro pred predstavo.

GLEDALIŠKA REVJAJA »A TEATRO CON L'ARMONIA« ob 16. uru: v gledališču San Nicolò, Ul. 1. Maggio 84, v Tržiču danes, 25. oktobra, »La note de le vedove«, nastopa gledališka skupina Brandl in 8. novembra »Che gropi ara!!!«, nastopa gledališka skupina Quei de Scala Santa. V župnijskem gledališču Pija 10. v Štarancanu, Ul. De Amicis 10, 15. novembra »5 x una«, nastopa gledališka skupina Il teatro rotondo; predprodaja vstopnic v krožku ACLI v Ul. 1. Maggio in Tržiču ob petkih in sobotah 16.00-17.00 ali pri Pro Loco v Ul. Dante 10 v Štarancanu ob petkih in sobotah 10.00-12.00 ter eno uro pred predstavami. Več na www.teatrormonia.it.

GLEDALIŠKI FESTIVAL »CASTELLO DI GORIZIA«. NAGRADA MACE-DONIO: ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici 30. oktobra »L'uomo, la bestia e la virtù (Pirandello)«, nastopa gledališka skupina Teatro Armathan iz Verone; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212).

V GLEDALIŠČU VERDI V GORICI ob 20.45: 26. oktobra bo muzikal »Cabarret«, nastopili bodo Giampiero Ingrassia, Giulia Ottolengo in Mauro Simone. Več na www3.comune.gorizia.it/teatro.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI: 28. oktobra ob 20.15 »Darovi minevanja«, Manca Košir z gosti Ksenijo M. Leban, Jankom Bohakom in Tino K. Mazzi; informacije po tel. 00386-3354013, več na www.kulturdom-ns.si.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V GRADISČU ob 21. ur: 8. novembra »Forbici&Follia«, nastopajo Michela Andreozzi, Roberto Ciufoli, Max Pisu, Barbara Terrinoni, Nino Formicola in Nini Salerno; informacije po tel. 0481-969753 in na www.artistiassociatigorizia.it.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU ob 21. ur: 11. novembra »Wonder Woman. Reading su donne, denaro e super poteri«, igrajo Antonella Questa, Giuliana Musso in Marta Cuscinà; informacije po tel. 0481-532317 ali na info@artistiassociatigorizia.it.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU ob 20.45: 27. oktobra bo koncert kvarteta Prometeo. 3. in 4. novembra bo gledališka predstava »Wonder Woman. Reading su donne, denaro e super poteri«, igrajo Antonella Questa, Giuliana Musso in Marta Cuscinà. Informacije pri blagajni gleda-

lišča v Tržiču (od ponedeljka do sobote 17.00-19.00), tel. 0481-494664; več na www.teatromonfalcone.it.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU v Novi Gorici: 28. in 29. oktobra ob 20. uri »Krvava gora« (Gregor Brazel); informacije po tel. 00386-3352247 ali na blagajna@sng.si.

Koncerti

V TRŽIČU: v lokalil Il Carso in Corso na Korzu del Popolo 11 v Tržiču bo danes, 25. oktobra, ob 11. uri srečanje s pesnico Eleno Fedel ob glasbenim improviziranjem pianista Claudia Cojanina in ob 18. uri koncert kitara Daniela Stachoviaka; vstop prost. Informacije in rezervacije po tel. 0481-46861; več na www.ilcarsoincorso.it.

VEČERNI KONCERTI združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: 6. novembra ob 20.45 koncert »Arie d'opera & Romanze italiane da salotto«, nastopajo sopran Daniela Donaggio, pianist Fabrizio Malaman, recitira Francesco Cevaro; informacije in rezervacije na lipizer@lipizer.it, predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212); več na www.lipizer.it.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 15.15 - 17.30 - 20.00 - 22.15 »Crimson Peak« (prepovedan mladim pod 14. letom). Dvorana 2: 16.30 »Hotel Transylvania 2«; 18.10 - 20.10 - 22.10 »Io che amo solo te«.

Dvorana 3: 15.30 »Inside Out«; 17.30 - 19.50 »Woman in Gold«; 21.45 »Suburra«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 17.15 - 20.00 - 22.15 »Crimson Peak« (prepovedan mladim pod 14. letom).

Dvorana 2: 15.00 - 19.50 - 22.10 »Lo stagista inaspettato«; 17.20 »Maze Runner - La fuga«.

Dvorana 3: 15.45 »Inside Out«; 17.30 - 22.10 »The Walk«; 19.45 »The Walk« (digital 3D).

Dvorana 4: 16.00 »Hotel Transylvania 2«; 17.45 - 20.00 »Woman in Gold«; 22.10 »Maze Runner - La fuga«.

Dvorana 5: 15.20 - 19.45 »Suburra«; 17.50 - 22.15 »Game Therapy«.

JUTRI V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.15 »Crimson Peak« (prepovedan mladim pod 14. letom).

Dvorana 2: 18.10 - 20.10 - 22.10 »Io che amo solo te«.

Dvorana 3: 17.30 - 19.50 »Woman in Gold«; 21.45 »Suburra«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.15 - 20.00 - 22.15 »Crimson Peak« (prepovedan mladim pod 14. letom).

Dvorana 2: 17.30 »Hotel Transylvania 2«; 19.50 - 22.10 »Lo stagista inaspettato«.

Dvorana 3: 17.30 - 22.10 »The Walk«; 19.45 »The Walk« (digital 3D).

Dvorana 4: 17.45 - 20.00 »Woman in Gold«; 22.10 »Maze Runner - La fuga«.

Dvorana 5: 19.45 »Suburra«; 17.50 - 22.15 »Game Therapy«.

JUTRI V KRMINU

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU:

21.00 »Taxi Teheran«.

Obvestila

DRUŠTVO SOŠKA FRONTA 1915-1917

in Turistično društvo Nova Gorica Aktiv mestnih žena in deklet - Goričanke Nova Gorica, pripravlja spominski dogodek ob 1. novembetu: položitev venčkov s kulturnim programom bo v ponedeljek, 26. oktobra, ob 11. uri na vojaških pokopališčih v Solkanu, Ajševici in Ravnici, spominska slovesnost bo ob isti uri pri spomeniku na vrhu Škabrijela.

OBČINA ŠTEVERJAN obvešča, da bo polaganje vencev 1. novembra potekalo pred števerjanskim spomenikom na Trgu Svobode po koncu maše, ki se bo začela ob 9. uri, in ob 11.15 pred spomenikom padlim na Jazbinah.

PODGORSKA SECIJA VZPI-ANPI IN SKRD A. PAGLAVEC iz Podgorje vabita na svečanost polaganja vencev k spomeniku padlim v narodno-osvobodilni borbi v nedeljo, 1. novembra, ob 10. uri s slednjim programom: pozdrav predstavnika VZPI-ANPI, polaganje vencev s strani borčevskih organizacij in krajevnega društva, recitacije ter nastop pevskih zborov iz Šempetra in Podgorje.

OBČINA RONKE obvešča, da bodo v spomin na pokojne v soboto, 31. oktobra, ob 10.30 startali s trga pred občinsko stavbo in polagali vence na spomenikih in spominskih tablah na občinskem teritoriju.

GORIŠKA POKRAJINA je objavila razpis za koriščenje prispevka za sanacijo azbestnih kritin, cevi in talnih oblog.

Namenjen je zasebnikom, ki bodo s prispevkom pokrajine lahko krili do 50 odstotkov stroškov; prispevki bo največ znašal 1500 evrov. Prošnje je treba vložiti do 30. oktobra, računa za opravljeno delo pa do 30. novembra; več na spletni strani pokrajine www.provinciac gorizia.it.

MEDIATEKA UGO CASIRAGHI IN KINEMA MAX GORICA vabita v soboto, 31. oktobra, na brezplačno ustvarjalno dežavno za otroke na temo svetilk ob 15. uri v mediateki, ob 16.15 bo projekcija filma »Hotel Transylvania 2« v Kinemaxu. Rezervacije po tel. 0481-534604 ali segreteria@mediateca.go.it. Udeleženci bodo imeli prijetno presečenje.

TABORNIKI RMV sporočajo članom, ki se bodo danes, 25. oktobra, udeležili izleta po Krasu, da je zbirališče v Zgoniku za telovadnico ob 9. uri. Zaključek izleta bo v Praproto pri avtobusni postaji (nasproti agriturizma Lupinc) ob 16. uri.

PREDSTAVNIKI ZVEZE SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE se bodo ob Dnevu spomina na mrtve, poklonili vojnim žrtvam pri spomenikih v Gonarsu in Visu. Polaganje vencev bo v soboto, 31. oktobra, ob 15. uri v Gonarsu, nato pa v Visu.

OBČINA SOVODNJE bo položila vence k spomeniku padlim ob spominski svečanosti 1. novembra na Vrhu z odhodom izpred sedeža centra Daniča ob 9.30, v Gabrijah ob 10.00, na Peči ob 10.20, v Rupi ob 10.35, v Sovodnjah ob 11.15 pri spomeniku, kjer bo osrednja slovesnost in daljši program ob 50-letnici spomenika.

VZPI - ANPI ŠTANDREŽ vabi na komemoracijo padlim v NOB v nedeljo, 1. novembra, ob 10.45 pri Domu A. Budal nato ob 11.15 pri spomeniku. Nastopala bo Vokalna skupina Sraka, glavni govornik bo Andrea Bellavite.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno martinovanje v soboto, 7. novembra, v Eda centru v Novi Gorici. Odhod ob 1

GIMNASTIKA - Italija s 5. mestom v finale SP in OI

»Rio 2016, prihajamo ...«

SELEKTOR O TEI
»Zdržala je psihološki pritisk«

FIG @gymnastics © 25
 Ite Ugrin the Nastia Liukin of Italy?
 The petite blonde looks and swings
 Bars like the 2008 Olympic champion.
 Great lines and toepoint.

Italijanski selektor Enrico Casella: »Rio 2016, mi smo! Izpolnili smo cilj in smo se uvrstili med prvi osem držav, ki so si tako izborile mesto na prihodnjih olimpijskih igrah. Čestitati moram prav vsem telovadkam. Dale so vse od sebe. Bile so vseskozi zbrane. Ferrarjeva stopnjuje formo in lahko le povem, da je bil njen nastop odličen. Podobno tudi Fasanova, čeprav še ni v stoddotni formi. Bila je namreč poškodovana. Ferlito pa še nikdar ni tekmovala tako solidno. Izjemno solidno je tekmovala tudi Tea Ugrin. Ne smemo pozabiti, da je bilo zarjo prvi nastop na svetovnem prvenstvu. Zdržala je psihološki pritisk in delovala je zelo zrelo. Tudi v najtežjih trenutkih ni popustila. Zelo sem zadovoljen,« je za kanal Ginnasticando.it na spletinem portalu youtube ocenil nastop »azzurre« selektora Casella.

Pa še to ... Tea Ugrin (na levi) so na strani twitter mednarodne gimnastične zveze (FIG gymnastics) prijermali z vrhunsko ameriško telovadko ruskega porekla Nastja Liukin, hčerko nekdaj slavnega telovadca Valerija. Tea in Nastja sta si fizično podobni. Tudi na orodjih.

»Rio, prihajamo ...« so punce glasno kričale po uspešnem nastopu v kvalifikacijah svetovnega prvenstva v športni gimnastiki v Glasgow. Italija si je nastop na olimpijskih igrah dejansko že zagotovila z odličnim nastopom v petek zvečer, ko so »azzurre« (v ekipnem tekmovanju), s katerimi je na vseh orodjih nastopala tudi tržaška Slovenka Tea Ugrin (letos je drugič v svoji karieri osvojila naslov državne prvakinje v mnogoboju), zasedle tretje mesto. Ugrinova in sotekmovalka (Vanessa Ferrari, edina poleg Ugrinove, ki je nastopila na vseh orodjih), Erika Fasana, Carlotta Ferlito, Elisa Meneghini in Lara Mori) so po prvem dnevu kvalifikacij zaostajale le za Rusijo in Veliko Britanijo. Po včerajnjem dnevu, ko je tekmovala še velesila Združene države Amerike, so »azzurre« zdržale na peto, kar pa ni

bistveno vplivalo na končni cilj: na olimpijske igre se je uvrstilo najboljših osem držav. Zelo slabu so se tokrat odrezale Romunke, ki so bile še na 13. mestu. **Tea Ugrin** je za kanal Ginnasticando.it na spletnem portalu youtube izjavila, da je izjemno ponosna, ker so izpolnile cilj. »Veselim se svojega nastopa, saj nisem do konca vedela, ali bom v postavi, ali bom rezerva. Ko mi je selektor zaupal, sem bila vseskozi izjemno zbrana. Hotsela sem dokazati, da se lahko kosam z najboljšimi. Prihodnji cilj je nastop na olimpijskih igrah,« je dejala 17-letna članica tržaškega kluba Artistica '81 (na fotografiji prva od desne). Dodati moramo, da na olimpijskih igrah matematično ne tekmujejo telovadke, ki so si vozovnico izborile v kvalifikacijah. Selektor bo najboljše zbral tik pred odhodom v Brazilijo.

Italija bo nastope v Glasgovu nadaljevala v torek, ko bo v športni dvorani SSE Hydro na sporednu ženski ekipni finale (od 19.35 po Raisport 1).

Vrstni red: 1. ZDA 236.611, 2. Rusija 231.437, 3. Velika Britanija 227.162, 4. Kitajska 225.127, 5. Italija 224.452, 6. Japonska 223.863, 7. Kanada 222.780, 8. Nizozemska 222.354.

Italija, gred: Ferlito 14.233, Ferrari in Ugrin 13.733, Mori 13.733, Meneghini 12.900. **Parter:** Fasana 14.466, Ferlito 13.933, Ferrari 13.933, Meneghini 14.066, Ugrin 13.800. **Dvovišinska bradljiva:** Ferlito 14.233, Ferrari 13.733, Meneghini 12.900, Mori 13.733, Ugrin 13.733. **Preskok:** Fasana 15.058, Ferlito 14.266, Ferrari 14.366, Meneghini 14.600, Ugrin 14.066.

ALPSKO SMUČANJE - Uvodna etapa svetovnega pokala v Söldnu v Avstriji

Prvenec Brignonejeve

25-letna Federica Brignone se je rodila v Milanu, stanuje pa v kraju La Salle v Dolini Aoste. Na njeni spletni strani je Federica napisala, da si je prvič nataknila smuči pri poldrugem leti starosti

ANSA

SÖLDEN - Štiri druga, tri tretja mesta v svetovnem pokalu ter srebrna kolajna na svetovnem prvenstvu. Zelenooka Valdstanka Federica Brignone, hčerka nekoč slavne smučarke Marie Rose Quario, je na ledenu Rettenbach v Söldnu prvič stopila na najvišjo stopničko v svetovnem pokalu. Na prvi tekmi nove sezone, v veleslalomu, je premagala Američanko Mikaela Shiffrin, ki je zaostala 0,85 sekunde. Tretja pa je bila Tina Weirather iz Liechtensteina (+1,25). Edina slovenska finalistka Katarina Lavtar je bila 27. (+4,97). Maruša Ferl je nastop po prvi vožnji končala na 47. mestu. Preostali Slovenki Ana Drev in Tina Robnik sta odstopili.

Federica Brignone (letnik 1990), prva italijanska veleslalomka, zmagovalka po osmih letih (leta 2007 je prvi v Söldnu zmagala Denise Karbon, ki je tudi zadnjič zmagala v tej disciplini spomladni leta 2008), s precejšnjo prednostjo vodila že po prvi vožnji. Mikaela Shiffrin je zaostajala 0,95 sekunde, Tina Weirather na tretjem mestu pa že skoraj sekundo in pol (+1,42). Tak je bil vrstni red tudi po finalni vožnji, najbližji tekmcii pa sta le za malo znižali zaostanek za zmagovalno Italijanko. Ta je po svojem 99. nastopu v pokalu dejala: »Ljudje so že govorili, da sem prekleta, ker še nisem zmagala. Sama sem jim odgovarjala, da pač doslej na posamezni tekmi nisem bila še nikoli dovolj dobra, da bi bila najboljša.«

Tudi Švicarka Lara Gut je obdržala četrto mesto, Francozinja Tessa Worley je predobila dve mesti in napredovala na peto, za njo pa se je uvrstila Nemka Viktoria Rebensburg, ki je veliko izgubila že na prvi proggi, na kateri je bila še 12. Italijanka Irene Curtoni se je uvrstila na 9. mesto, Nadia Fanchini je bila 11., Manuela Moelgg 12., Elena Curtoni 14. in Sofia Goggia 16. Odstopila je Nicole Agnelli. Italijanski selektor tehničnih disciplin Gianluca Rulfi je bil lahko zadovoljen s svojimi varovankami.

Danes bo na vrsti moški veleslalom (prva vožnja ob 9.30, druga ob 12.45).

IZIDI VELESLALOMA: 1. Federica Brignone (Ita) 2:24,27 1:10,11 1:14,16; 2. Mikaela Shiffrin (ZDA) 2:25,12 +0,85 1:11,06 1:14,06; 3. Tina Weirather (Lie) 2:25,52 +1,25 1:11,53 1:13,99; 4. Lara Gut (Šve) 2:25,66 +1,39 1:11,62 1:14,04; 5. Tessa Worley (Fra) 2:25,99 +1,72 1:12,19 1:13,80; 6. Viktoria Rebensburg (Nem) 2:26,55 +2,28 1:13,07 1:13,48; 7. Sara Hector (Šve) 2:26,68 +2,41 1:11,64 1:15,04; 8. Eva-Maria Brem (Avt) 2:27,15 +2,88 1:12,41 1:14,74; 9. Irene Curtoni (Ita) 2:27,17 +2,90 1:12,03 1:15,14; 10. Frida Hansdotter (Šve) 2:27,29 +3,02 1:13,47 1:13,82.

MOTOCIKLIZEM IN FORMULA ENA - VN ZDA in VN Malezije

Prvi »match-point« za Hamiltona in Rossija

AUSTIN - Danes bi lahko bil odločilen dan tako za formulovo 1 kot MotoGP. Prvi »match-point« bosta imela na razpolago Lewis Hamilton (Mercedes) in Valentino Rossi, ki bo na današnji dirki za VN Malezije (ob 8.00 Kanal A) v Sepangu (predzadnja letošnja, zadnja bo 8. novembra v Valenci) nastopil s tretjega mesta. Pred njim bosta Dani Pedrosa in Mark Marquez. Prvi izvalemec vodilnega Rossija (Italijan ima na skupni lestvici 296 točk, Lorenzo 285) Lorenzo bo danes startal z druge vrste (4. mesto).

Formula 1 bo na vrsti drevi ob 20.00 v Austinu v ZDA. Vodilni v skupnem seštevku Lewis Hamilton (na fotografiji ANSA) bi si lahko že tri dirke pred koncem zagotovil naslov, saj ima 66 točk prednosti pred zasedovalcem (Hamilton 302 točki, Vettel 23, Rosberg 229). Zaradi slabega vremena včeraj niso uspeli speljati do konca kvalifikacij. Če ne bo nagajalo vreme, jih bodo danes zjutraj po lokalnem času.

Rossi bo danes postal svetovni prvak, če ... se bo uvrstil na 1. mesto in bo Lorenzo v najboljšem primeru 6; (1)

če ... bo Rossi 2. in Lorenzo 11.; (2) če ... bo Rossi 3. in Lorenzo 15. V nasprotnem primeru bo končni dvoboje premeščen v Valencijo. **Hamilton bo drevi osvojil letošnjo formulo ena, (1)** če ... bo zmagal in bo Vettel 3.; (2) če ... bo 2., Roseberg ne zmagava in Vettel bo največ 6; (3) če ... bo 3., Rosberg ne stopi na zmagovalni oder in Vettel največ 7; (4) če ... bo 4., Rosberg največ 5. in Vettel 9; (5) če ... bo 5., Rosberg 6., Vettel pa 10.

All Blacks spet v finalu

LONDON - Nova Zelandija, ki je v današnjem polfinalu v Twickenhamu z 20:18 po izredno napetem srečanju premagala Južnoafriško republiko, je prvi finalist svetovnega prvenstva. Novozelandci se bodo v velikem finalu prihodnjo soboto pomerili z boljšim iz drugega polfinala med Argentino in Avstralijo. Ta bo na danes ob 17. uri.

KOŠARKA - Liga Aba: Olimpija - Budučnost 63:67, Partizan - Krka 69:70, Igrokea - Sutjeska 75:58. **Liga Telemach:** Portorož - Helios 80:77. **A1-liga:** Brindisi - Trento 71:81, Cantù - Torino 80:70. **A2-liga:** danes 18.00 Pala-canestro TS - Bologna (trener Bonicioli).

ROKOMET - A1-liga: Principe Trst - Forst Brixen 27:30. **Liga prvakinj:** Rostov - Krim 35:25. **1. NLB Leasing liga:** Koper - Sevnica 38:25. Ženske: Jadran - Koper 22:25. Ajdovščina - Krka 23:20.

ODOBJKA - 1. DOL: Žirovniča - ACH Volley 0:3 (Terpin 5 točk), Saloni - Šempeter 3:0.

WATERPOLO - A1-liga: Palla-nuoto TS - Napoli 10:11.

ŽENSKA DEŽELNA C-LIGA - Zalet Sloga praznih rok

Enostavno boljše

Est Volley - Sloga Zalet 3:0 (25:12, 25:18, 25:17)

Sloga Zalet: Babudri 11, Balzano 1, Feri 1, Grgić 3, Gridelli 7, Vattovaz, Barut (L), Bortolin 0, Costantini 2, Kojanec 0, Pertot 2, Zonch 2. Trener: Jasmin Čuturič.

Na svojem drugem gostovanju se je Sloga Zalet pomerila z ekipo, ki bo po vsej verjetnosti krojila vrh letošnje C-lige in je objektivno boljša od naše, kar so domače igralke tudi v vseh treh setih dokazale. Zaletovke sicer niso igrale slabo, vendar so bile v glavnem v podrejenem položaju. Vsi trije seti so bili v bistvu enaki: do desete točke je našim odbokaricam uspelo, da so se povsem enakovredno borile, nakar so prevzelo pobudo domačinke, nanizale nekaj zaporednih točk, ki jih zaletovke niso več mogle nadoknaditi. Pri Slogi Zalet je nekoliko pešal sprejem, tudi zaradi izredno ostrega servisa Est Volleya, to pa je seveda pogojevalo nadaljnji razvoj igre. Domače igralke so bile tudi zelo gibčne v obrambi, ki jo je uspelo prebiti le Tanii Babudri in Fulvii Grgić.

Trener Čuturič je imel v primerjavi s prvim kolom tokrat drugačno postavo: odsotno Giulio Spanio je uspešno nadomestila Anja Grgić, dobro so se odrezale tudi najmlajše igralke, od katerih je krstni nastop opravila Agnese Bortolin.

prej do novice

www.primorski.eu

UNDER 19

Olympia in Sloga Tabor kar gladko

Olympia - C.S. Prata di PN 3:0 (25:15, 25:13, 25:20)

Olympia: Pellis, Manfreda, Franzot, Komjanc, Lupoli, Waschl, Margarito, Bensa, Russian, Pahor, Princi, Hlede, Pahor. Trener: Battisti

Olympini odbokarji so prvenstveno srečanje odigrali zelo solidno, delovala sta zelo dobro sprejem in napad. Battistijevi varovanci so bili vedno v vodstvu. Malenkostno bolj izenačeno je bilo v tretjem setu, ker jim je nekoliko upadla zbranost. Prišlo je do nekaterih naivnih napak, ki pa niso skazile končne zmage.

Est Volley Cividale - Sloga Tabor 0:3 (15:25, 15:25, 21:25)

Sloga Tabor, s katero letos igrajo tudi odbokarji tržaškega kluba Cosegli, je v Čedadu gladko zmagala. Na prvi tekmi so priložnost dobili vsi odbokarji. Največ točk sta zbrala Jerič (12) in Umek (12). Za gladko zmago si poхvalo zaslužijo vsi slogaši.

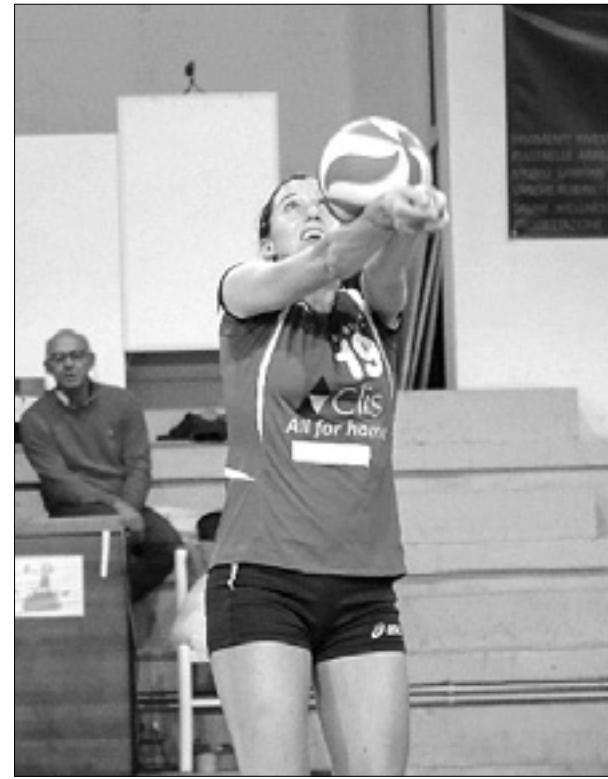
KOŠARKA UNDER 14 ELITE

Poraz Bora v Cordenonsu

Economy Rent Cordenons - Bor 67:42 (17:11, 31:27, 41:33)

Bor: Kovačič, Čok, Simonetti, Maniago, El Baji, Schrott 12, Bremec 6, Fontana 2, Vrtovc 3, Favento 8, Pieri 6. Trener: Meden.

Na prvem prvenstvenem nastopu v deželni ligi under 14 so se košarkarji Bora lepo upirali kakovostnejšemu nasprotniku. Borbeno so igrali v obrambi, pokazali pa so tudi lepo izdelane akcije v napadu. Vsa ekipa se je dobro borila, tako da je bil trener Meden klub porazu zaslavljen s porazom. (av)

Odbojkarica Zaleta
Kontovela Sabrina
Bukavec je sinoči
zbrala 18 točk

FOTODAMJ@N

Zalet Kontovel uspešen v Reani

Rojalkennedy - Zalet Kontovel 1:3 (25:16, 17:25, 22:25, 23:25)

Zalet Kontovel: Bukavec 18, Kalin 1, Ban 1, Kneipp 11, Zavadlal, Antognoli 3, Slavec 1, Crevatin 4, Venudo, Sossi, Micussi 1 (L), Cassanelli n.v.. Trener: Kušar.

Po zmagi v prvem krogu proti Omi so odbokarice Zaleta Kontovela začele dokaj nezbrano in prepustile vodstvo nasprotnicam. V drugem setu so poostrike servis, trener Kušar pa se je odločil tudi za nekatere menjave v postavi. Večji del srečanja so igrale mlajše igralke. Kontovelke so bile stalno v vodstvu v drugem in tretjem nizu. Nekoliko bolj izenačen je bil tretji set, v katerem so odbokarice Rojalkennedy povedle, a le do devete točke, pri kateri so Bukavčeva (18 točk) in soigralke izenačile ter povisale prednost tudi do šest točk. Zmaga je bila naposlед na varnem. (mar)

Končni izid v
Sovodnjah je bil
gladek, 0:3

BUMBACA

MOŠKA D-LIGA

Olympia ohranila mirno kri

Fiume Veneto - Olympia 0:3 (20:25, 15:25, 24:26)

Olympia: Komjanc 5, 11, Manfreda 10, Pahor 10, Waschl 2, Lupoli 1, Pellici 7, Franzot 3, Russian 2, Čavdek (L1), Margarito (L2), Hlede n.v.. Trener: Battisti.

»Fante moram pohvaliti, ker so odigrali zelo disciplinirano in pozitivno. Naši mladi igralci hitro napredujejo.« Tako je trener Luciano Battisti opisal predstavo svojih varovcev, ki so v Fiume Venetu osvojili lepo zmago v gosteh. Gostje so odigrali solidno srečanje, zelo dobro sta delovali tako blok kot obramba, tako da so bili v prvih dveh setih vedno v vodstvu. V tretjem nizu so bili gledalci priča nekoliko bolj razburljivi končnici, saj so domači izenačili pri izidu 24:24. Tedaj pa je Olympia ohranila mirno kri in dosegla dve odločilni točki, s katerimi se je dokopala do prve zmage v letosnji sezoni. (av)

Goriški derbi D-lige je osvojil štandreški Val

BUMBACA

MOŠKA DEŽELNA C-LIGA - Sloga Tabor

Iztrgali točko, lahko bi tudi dve

Sloga Tabor - Pallavolo Buia 2:3 (25:20, 25:20, 21:25, 17:25, 10:15)

Sloga Tabor: Antoni 14, Kante 6, Milič 2, Reggente 3, Taučer 13, Trento 27, Privileggi (L1), Rauber (L2), De Luisa 1, Furlanič 0, Markežič 0, Peterlin 10, Vattovaz 0. Trener: Danilo Berlot.

Sloga Tabor je včeraj začela svojo prvenstveno pot v C-ligi in osvojila tudi prvo točko. Pred samo tekmo bi bili s takim rezultatom prav gotovo vsi zadovoljni, saj je veljala Buia za nesporna favorita, kot so se stvari na igrišču zasukale, pa ostaja prav gotovo nekaj grenkega priokusa, saj so bili slogaši že na pragu veliko boljšega izida. Naši fantje so začeli odlično in v prvih dveh setih povsem nadigrali goste, ki so se jim skušali na vse načine zoperstaviti, vendar brez uspeha. Slogaši so odlično servirali, branili in napadali (najučinkovitejši je bil Jordan Trento in to skozi vso tekmo, saj Buia njegovih močnih napadov nikakor ni mogla ustaviti), dobro je bil postavljen blok, tako da je bilo vodstvo z 2:0 več kot

zasluženo. Tudi tretji niz je bil nekje do sredine izenačen, ko je pri slogaših, ki so v prvih dveh setih dali resnično vse od sebe, začela prihajati na dan utrujenost. Buia si je priigrala nekaj točk prednosti, ki jih Sloga Tabor ni uspela nadoknaditi, in je v končnici set preustila gostrom, ki so naše odbokarje nato v četrtjem povsem nadigrali. Tudi v petem je bila Buia praktično ves čas v prednosti, slogašem je nekajkrat uspelo zastanek znižati, vendar so bili gostje bolj sveži in hladnokrvni, tako da so po celih dveh urah igranja spravili set in s tem zmago pod streho.

KLUB porazu nad nastopom Sloga Tabor sploh ne moremo biti razočarani, nasprotno! Dokazali so, da so se na prvenstvo dobro pripravili, novi igralci (Iztok Furlanič, Matevž Peterlin in Nicholas Privileggi) so se dobro vključili v ekipo, mladi rastejo, tako da gre za res združeno enoto, ki bo, če bo igrala takoj, kot v tem prvem kolu, verjetno še marsikdaj prijetno presenetila.

Blok Sloga Tabor
(Pietro Reggente,
številka 20, in
Mirko Kante,
številka 7) sinoči v
openski telovadnici

FOTODAMJ@N

MOŠKA D-LIGA - Slovenski goriški derbi

Val v 59 minutah

V Sovodnjah je ekipa iz Štandreža zmagala z gladkim 0:3

Soča - Val 0:3 (17:25, 16:25, 15:25)

Soča: Cetto 2, Rutar 3, Černic M. 8, Černic A. 2, Cobello 10, Pellizzari 3, Polezel (L), Fiorelli 0, Hlede D. O. Trener: Kuštrin.

Val: Devetak I. 6, Juren 10, Magajne 14, Persoglia 7, Brandolin 5, Černic J. 4,

Zorgnotti 1, Devetak M. 0, Frandolič (L), Faganel, Devetak R., Nanut n.v.. Trener: Corva.

59 minut. Toliko časa so potrebovali odbokarji Vala, da so stri sičer ne preveč žilav odpor Olympia v uvodnem krogu letošnje odbokarske D-lige. Nostalgiki se bodo nekoliko otožno spominjali časov, ko je bila telovadnica za derbije med Sočo in Valom nabito polna. Tega trenutno ni več, a pri tem imamo tudi zelo pozitivno plat, saj končno nastopajo najboljši goriški odbokarji v dresu združene ekipe v B2-ligaški konkurenči. Ne glede na to, se je za letošnji prvi krog prvenstva D-lige, na katerem sta se pomerila Soča in novinec Val (ki je novinec samo zaradi tega, ker je lani napredoval iz 1. divizije, glede na »staž« večine igralcev pa si zasluži gotovo nekaj več), zbralo zadovoljivo število navijačev. Ti so lahko spremljali zelo izenačen uvod prvega dela, saj po vodstvu gostov z 2:5 je Olympia odreagirala in povedla z 12:9. Teden po se je pri domačih nekaj zataknilo, tako da so gostje ponovno zbrali na 20:16 in zasluženo osvojili prvi set. V drugem nizu so bili gledalci priča padcu kakovosti igre, saj sta obe ekipe zagrešili veliko napak. Bistveno manj pa so grešili igralci Vala, ki so premočno osvojili tudi drugi niz, saj jih je za trenutek spravil v težave le servis Cobella. Po odmoru, ki ga je zahteval trener Corva, pa so se gostje vendarle zbrali in brez težav spravili set pod streho. Zadnji niz je nato bil le formalnost saj je Val takoj povredel s 6:1 in po hitrem postopku osvojil prve tri točke v novi D-ligaški puščini. (av)

NOGOMET - Na derbiju v Bazovici izid ugodnejši za Sovodnje

Točka kisika

Zarja - Sovodnje 1:1 (1:0)

Strelca: Zucchini v 29. in G. Visintin v 93. min. Zarja: Pirra, Franco, Grizonič, Barut, Ferro, Šestič, Zucchini (od 85. Varglien), Aiello (od 67. Roviglio), Marzini, Tarable, Puzzer (od 58. Bernobi). Trener: Vitulič. Sovodnje: Dovier, Clancis, Stergulz (od 51. G. Visintin), Flocchio, Galliussi, Bernardis, Markovič (od 70. N. Tomšič), S. Tomšič, J. Visintin, Černe (od 14. Čavdek), Hriberšek. Trener: Sambo. Rdeč karton: S. Tomšič v 57. min.

Izenačen izid v Bazovici je razveselil predvsem Sovodnje, ki je kljub nogometu manj zadelo v izdihljajih srečanja in si po treh zaporednih porazih le priborilo točko. Boljšo igro je nedvomno pokazala Zarja, ampak so bili Vituličevi varovanci v ključnih trenutkih srečanja premalo prisebni, da bi z drugim golom spravili tri točke na varno.

Prve minute so takoj prikazale pravo podobo dveh tekmecev: boljšo urejenost domače Zarje in premalo prepričan napad so-

vodenjskih nogometnika. Gostje so prvo menjavo izvedli že v 14. minutu, saj je zaradi poškodbe moral z igrišča Rok Černe. Zamenjal ga je Simon Čavdek. Drugi napadalec Sovodenj Hriberšek je v 22. minutu neposredno iz kota kmalu presenetil Pirro. Napisled je do izraza prišla igra domačih, ki so v prvem polčasu zbrali kar šest nevarnih napadov, med temi strel Zucchinija iz sredine roba kazenskega prostora v 29. minutu, ki je mehko premagal Doviera.

Po golu se je v 39. minutu lepo izkazal branilec Zarje Ferro, ki je zadnji trenutek z nogo zaustavljal izredno nevaren poskus Jana Visintina iz približno dvanaest metrov.

Sovodnje je kljub zaostanku drugi polčas začelo bojevitvo. Nevaren je bil Čavdek po podaji Giovannija Visintina. Odličen trenutek gostov je prekinil izključitev kapetana Saše Tomšiča zaradi ugovarjanj sodniku.

Z nogometarskim več je Zarja zvodila Sovodenjsko obrambo v 19. minutu s rahlom previsokim poskusom Marzinija. Kmalu zatem je Flocchio iz neposredne bližine bazovskih vrat zgrešil enostaven dotik. Številčna prevlada domačih je prisla do izraza v zadnjem delu srečanja, ki pa ni obrodila sadov v napadu. Deloma zaradi slabe natančnosti poskusov. V nekaterih primerih je dobro branil vratar Dovier.

V štirih minutah dolgem sodnikovem dodatku sta moštvi slabno upravljali žogo. Dolge odbite žoge obeh obrambnih vrst so napisled nagradile nogometnike Sovodenj, ki so si priborili kazenski strel na levi polovici igrišča Zarje. Hriberšek ga je odlično unovčil, saj je njegov predložek v kazenski prostor bazovske ekipe v 93. minutu z glavo potisnil v mrežo Giovanni Visintin za končni 1:1. (mar)

Domači šport

DANES

Nedelja, 25. oktobra 2015

NOGOMET

ELITNA LIGA - 14.30 v Križu: Vesna - Virtus Corno; 14.30 v Carlinu: Cjarlins Muzane - Kras Repen

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Štandrežu: Juventina - Ol3; 14.30 v Trstu, Sv. Ivan: San Giovanni - Primorec

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Doberdobu: Mladost - Aquileia; 14.30 v Slovencu: Isontina - Breg

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 na Padričah: Gaja - Primorje

DEŽELNI NARAČAJNIKI - 10.30 v Gorici: Pro Gorizia - Kras

NARAČAJNIKI - 10.30 v Torviscosi: Torviscosa - Juventus

NAJMLAJŠI - 10.30 na Padričah: Kras Repen - Cometazzurra (deželnici); 10.30 v Trstu, Sv. Ivan: San Giovanni - Kras (postkuso prvenstvo): 8.45 v Trstu, Uli. Petracco: Cgs - Zarja (pokrajinski); 10.30 v Starancanu: Staranzano - Juventus (pokrajinski)

KOŠARKA

C-LIGA GOLD - 18.00 na Opčinah: Jadran - Falconstar

ODOBJOKA

UNDER 17 MOŠKI - 11.00 v Gorici, telovadnica Špacapan: Olympia - Fincantieri

UNDER 16 ŽENSKE - 11.00 v Sovodnjah: Soča Olympia - Mavrica

ORIENTACIJSKI TEK

DEŽELNO PRVENSTVO (sprint) - Od 10.30 pri Bazovici (turistična kmetija Vidali), organizator ŽŠG Gaja

JUTRI

Ponedeljek, 26. oktobra 2015

NOGOMET

POKRAJINSKI MLADINCI - 19.00 v Sovodnjah: Sovodnje - Pro Romans Medea

KOŠARKA

UNDER 20 ELITE - 20.30 v Trstu, PalaCalvola: San Vito - Jadran; 21.00 v Pordenonu: Intermek - Breg

več fotografij na naši facebook strani

primorskid

Luca Tarable (v rdečem dresu Zarje) in Gabriele Clancis Sovodnje

FOTODAMJ@N

HOCKEY IN LINE

Visok poraz kwinsov v Piemontu

Sportleale Monleale - Polet ZKB Kwins 7:1 (3:0)

Strelec za Polet: Grusovin

Polet ZKB Kwins: Biason, Monteleone, Mariotto, Grusovin, Dakskobler, Pezzetta, Cavalieri, Fumagalli, Fabetti, Battisti. Trener: Rusanov.

Poletovi hokejisti se iz gostovanja v Monlealeju v piemontski pokrajini Alessandria v A1-ligi vračajo z visokim porazom. Domači hokejisti so povedli že po petnajstih sekundah, prvi polčas pa se je zaključil pri delnemu 3:0. Nove tri gole je Monleale dosegel v power playu, enega pa po kazni.

Poletov vratar Biason je med srečanjem ubranil 36 poskusov domačih, ki so pet minut pred koncem srečanja utrpeli tudi zadetek po zaslugu Martina Grusovina.

Obvestila

ZSŠDI obvešča, da bo v torek, 27. oktobra, ob 20. uri na sedežu ZSŠDI v Trstu seja nogometne komisije za Tržaško.

KOŠARKARSKI KLUB BOR vabi na redni občni zbor ki bo v petek, 30. oktobra, na Stadionu 1. maja v Trstu v prvem sklicanju ob 20.00 in v drugem sklicanju ob 20.45.

SK DEVIN prireja Smučarski sejem od 4. do 17. novembra 2015 v prostorih trgovine Conad superstore v Devinu. Zbiranje rabljene opreme 4. in 5. 11 od 10. do 19.30. Prodaja 7. in 8. ter 14. in 15. 11 od 10. do 19.30, 9., 10., 11., 12. in 13. 11 od 16. do 19.30.

AŠD SK BRDINA organizira sejem rabljene smučarske opreme v domu Brdina na Opčinah od 5. do 8. novembra. Urnik: četrtek, 5. novembra, od 18.00 do 21.00 zbiranje opreme; petek, 6. novembra, od 18.00 do 21.00; sobota, 7. novembra, od 16.00 do 21.00; nedelja, 8. novembra, od 10.00 do 12.00 ter od 16.00 do 20.00. Ob prilikih, boste lahko dobili vse informacije glede smučarskih tečajev za zimsko sezono 2016. Info na tel. št. 3475292058, info@skbrdina.org ali www.skbrdina.org.

AŠD SOKOL iz Nabrežine organizira zumba vadbo po ponedeljkih od 20.15 do 21.15. Informacije na tel. št. 040200941 ali 3339482640.

SK DEVIN organizira jesenske tečaje smučanja na plastični progi v Nabrežini ob sobotah popoldne. Druga izmena: 31. oktobra ter 7., 14. in 21. novembra. Informacije in vpisovanja: info@skdevin.it ali na 3358180449 (Erika), 3298012528 (Marinka) 3358416657 (Dario).

KOŠARKA - Deželna C-liga silver

Bor kot valjar

Bor Radenska - DGM 80:77 (32:30, 52:46, 63:60)

Bor Radenska: Bole 5 (1:1, 2:6, 0:2), Basile 19 (9:12, 5:10, 0:1), Crevatin 5 (0:2, 1:2, 1:6), Scocchi 18 (3:4, 3:3, 3:6), Marchesan 19 (4:4, 3:6, 3:7), Devčič (-, 0:1, -), Danev T. Marušč 4 (2:2, 1:4, -), Mozina 2 (-, 1:2, -), Albanese (-, 0:1, 0:1), Doz 8 (2:4, 3:4, 0:1), Kocijančič, nv, T. Daneu nv. Trener: Dean Oberdan. SON: 24; Skoki: 31 (20 v obrambi, 11 v napadu).

Bor Radenska je na domačem parketu dosegel četrto zaporedno zmago. Srečanje je bilo zelo izenačeno. Igralci Borja si v prvih treh četrtinah niso uspeli nabrali odločilne prednosti. Borovcem je največ težav povzročal Andrea Zuliani, ki je po prvih dveh četrtinah zbral kar 20 točk, na koncu pa je bil s 30 točkami tudi najboljši strelec srečanja. V tretji četrtini, po uvednem košu Scocchija, je prislo do pravega »black-outa« v vrstah gostiteljev, saj Bor celih 5 minut ni dosegel koša, kar so seveda takoj izkoristili gostje, ki so se najprej nevarno približalo z delnimi izidom 6:0 in na to celo povedli 57:58. Vnel se je boj za vsako točko, a na srečo so Crevatin in soigralci hitro zbrali in s košem Scocchija 30 sekund pred zvokom sirene znova prešli v vodstvo za 3 točke. Tekma se je dejansko odločila v zadnjem četrtini. Začela se je s trojko Scocchija, potem pa celih 5 minut Radenska znova ni več našla poti do koša, tako kot v 3 četrtini. Preveč so silili z metom iz razdalje in trikrat zaporedoma zapravili protinapad. Na srečo so bili varovanci trenerja Oberdana tokrat pozorni v obrambi. Kljub nepremišljeni igri v napadu je gostiteljem uspelo obdržati 5 točk prednosti. Po minutah odmora so se plavi na srečo znova zbrali v napadu in s koši Marchesanija in Basileja so uspeli priigrati 9 točk prednosti (3 minute pred koncem), ki so jih lepo upravljali do zvoka sirene. (RAS)

»Top scorer«
Kontovela Tadjan Škerl (4:4 v metu za tri točke)

FOTODAMJ@N

gent, ki ni stopil več na igrišče. To se je v boju pod košema še kako poznalo. V drugem polčasu so gostitelji po zaslugu Tadjana Škerla, ki je dosegel kar 25 točk, povedli za nekaj točk. Gostje pa so z agresivno obrambo zaostanek nadoknadiли in ohranili tesno vodstvo do konca srečanja. (lako)

Sokol - Goriziana 64:80 (16:25, 16:20, 16:14, 16:21)

Sokol: Coloni (-, 0:2, -), Seno 9 (2:5, 2:4, 1:3), Ferfoglia (-, 0:1, -), Doljak 6 (2:4, 2:6, 0:1), Babich (-, 0:2, 0:1), Peric 3 (-, 1:2), Gallocchio 15 (2:4, 2:4, 3:9), Pizziga 9 (-, 3:4, 1:3), Hmeljak 4 (2:2, 1:7, 0:3), Terčon 3 (1:2, 1:3, -), Ušaj 15 (-, 3:7, 4:4), trener Vatovec.

Goriziana: Abrami 5, Læzza 7, Žigon 7, Bello 4, Marin 16, Močnik 28, Rosso 12, Bernetič 7, Tomadin, Ventin.

SON: 19; met za dve točki 14:40, za tri točki

Jutrišnji Športel v znamenju jadralcev

Ponedeljkov Športel, ki bo na sporedu v živo jutri ob 18.00 na TV Koper-Capodistria, bo tokrat zajadral v »nemirne vode«, kjer se s težavami srečujeta najboljša zamejska jadralca Jaš Farneti in Simon Sivitz Košuta (oba Čupa). Koliko možnosti imata še, da bi se uvrstila na olimpijske igre v Riu 2016? Kdaj bo Simon saniral poškodbo? V studiu bo tudi predsednik TPK Sirena Peter Sterni. Sodelavci bodo pripravili prispevke s tekmem Zarja - Sovodnje in Gaja - Primorje (nogomet) ter Soča - Val in Sloge Tabor v moški deželni C-ligi (odbojka). Na sporedu bo tudi rubrika V 60-sekundah.

Skupaj zmoremo o smučanju

Jutrišnja oddaja na Radio Trst A (ob 9.00) Skupaj zmoremo bo namejena zimskim športom oziroma alpskemu smučanju. Voditelj oddaje Ivan Peterlin bo novi prihajajoči sezoni spraševal predsednike naših smučarskih klubov: Marka Piccinija (SK Brdina), Daria Štolfo (SK Devin), Erika Tenceja (ŠD Mladina) in Sabino Slavec, novo načelnico smučarske komisije ZSŠDI.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče La Contrada

Dvorana Orazio Bobbio

Danes, v nedeljo 25. oktobra ob 16.30 / Cancun / Jordi Galceran, igrajo Marianela D'Abbraccio, Blas Roca Rey, Giancarlo Ratti, Nicoletta Della Corte, režija Marco Mattolini / Ponovitev: do 1. novembra ob 20.30, ob nedeljah ob 16.30.

Stalno gledališče FJK - Il Rossetti

Dvorana Generali

V torek, 27. oktobra, ob 20.30 / Arthur Schnitzler: »Scandal« / Ponovitev: od srede, 28. do sobote, 31. oktobra, ob 20.30 in v nedeljo, 1. novembra, ob 16.00.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

SNG Nova Gorica

V sredo, 28. oktobra, ob 20.00 / Greger Brazel: »Krvava gora« / Ponovitev v četrtek, 29. oktobra, ob 20.00.

V torek, 3. novembra, ob 11.00 / Jean Baptiste Poquelin Molière: »Tartuffe«.

V petek, 6. novembra, ob 20.00 / Njena Mitrović: »Srečanje«.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Linhartova dvorana

V sredo, 28. oktobra, ob 20.00 / Eduard De Filippo: »Filumena Marturano« / Poročna melodrama po napolitansko / Režija: Katja Pegan; igrajo: Saša Pavček, Bine Matoh, Ivo Barišič, Teja Glaž.

SNG Drama

Veliki oder

V četrtek, 29. oktobra, ob 19.30 / Johann Wolfgang Goethe: »Faust« / Ponovitev: v petek, 30. oktobra, ob 20.00, v nedeljk, 2. novembra, v petek, 6., v soboto, 7. novembra, in od nedeljka, 9. do sobote, 14. novembra, ob 19.30.

Mala drama

V ponedeljek, 26. oktobra, ob 20.00 / Yasmina Reza: »Art«.

V torek, 27. oktobra, ob 20.00 / Vinko Möderndorfer: »Nežka se moži«.

Slovensko Mladinsko Gledališče

Zgornja dvorana

V torek, 3. novembra, ob 13.00 / Drama Potočnjak: »Srce na dlani« / Ponovitev: v sredo, 4., v petek, 5., ob 13.00, v ponedeljek, 9. ob 18.00 in v torek, 10. novembra, ob 17.00.

MGL

Veliki oder

V ponedeljek, 26. oktobra, ob 19.30 / Drama / Henrik Ibsen: »Peer Gynt« / Ponovitev v torek, 27. oktobra ob 19.30.

Mala scena MGL

V ponedeljek, 26. oktobra, ob 16.00 / Učna predstava / Jasen Boko: »Gledališka ura«.

V torek, 27. oktobra, ob 20.00 / Komedija / Daniel Glattauer: »Čudežna terapija«.

V sredo, 28. oktobra, ob 20.00 / Komična drama / Nejc Gazvoda: »Menjava straže«.

GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

V petek, 30. oktobra ob 20.30 / Don Giovanni / Wolfgang Amadeus Mozart (opera), dirigent Gianluigi Gelmetti, režija Allex Aguilera, izvajalca orkester in zbor Gledališča Giuseppe Verdi. Ponovitev: 31. oktobra, 4. in 5. novembra ob 20.30 ter 7. in 8. novembra ob 16.00

Palatrieste

V nedeljo 1. novembra ob 21.00 / Max Pezzali.

V petek 13. novembra ob 21.00 / Scorpions.

ZGONIK

Sportno-kulturni center

Danes, v nedeljo ob 17.00 / Osrednja proslava ob 70-letnici KD Rdeča zvezda, nastopili bodo MePZ Rdeča zvezda, folklorna skupina, otroška plesna skupina, razširjeni pevski zbor in Red Star Big Band (pod taktirko maestra Aleksandra Vodopivca).

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V torek, 27. oktobra, ob 20.45 / koncert / Quartetto Prometeo / Giulio Rovighi - violino; Aldo Campagnari - violino; Massimo Piva - viola; Francesco Dillon - violoncello.

V petek, 6. novembra, 20.45

/ koncert / Nastopata: Francesca Dego - violina in Francesca Leonardi - klavir. / Program: Beethoven / Schiavo.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Gallusova dvorana

V nedeljo, 25. oktobra, ob 20.00 / Vocal Xtravaganza / »2015 PERPETUUM JAZZILE & THE SWINGLE SINGERS« / Ponovitev: V ponedeljek, 26., in v torek, 27. oktobra, ob 20.00.

SNG Opera in balet

V četrtek, 29. oktobra, ob 19.30 / balet / »Meso srca / Kaktusi«. / Ponovitev: v petek, 30. oktobra ob 18.00.

Kino Šiška

V ponedeljek, 26. oktobra, ob 20.30 / Folk metal spektakl / Nastopata: Korpičkani (Fin) in Arkona (Rus).

RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Palača Gopčevič: na ogled je razstava furlanskega fotografa Danila De Marca

»Partizani neke druge Evrope«. Otvoreni razstave bo danes ob 11.15, razstava pa bo odprta od torka, 27. oktobra, do 8. decembra in sicer dopoldne od 10. do 13., popoldne pa od 16. do 19. ure (ob ponedeljkih bo, z izjemo 7. decembra, zaprt). V okviru razstave pa bo stekla še vrsta pobud: prva bo prihodnji petek, 30. oktobra, ko bo srečanje z zgodovinarjem Jožetom Pirjevcem na temo »Osvobodilni boj na meji med Italijo in Jugoslavijo«.

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapi-

darij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeevropskih časov in po egiptanskih, grških, rimljanskih in antičnih predmetih z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprt.

Rižarna pri Sv. Soboti:

nacisticno koncentrično uničevalno taborišče, fotografija razstava in knjižnica. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Železniški muzej na Marsovem polju

(Camp Marzio, Ul. Giulio Cesare, 1): Stalna razstava železniške postaje.

Urnik: od 9.00 do 13.00. / Za več informacij: tel.: 040-3794185; fax: 040312756.

GORICA

Državna knjižnica (Ul. Mameli): do 10. novembra je na ogled razstava goriškega likovnega ustvarjalca Jožeta Čeja »Ujeta svetloba«, ogled je možen ob delavnikih od 10.30 do 18.30, ob sobotah pa od 10.30 do 13.30.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprt vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obi-

skom multimediji centru. Vstopna točka je na Seči.

LIPICA

Muzej Lipicanca: z zgodbo o nastanku in lastnostih konja kot živalske vrste in tesni povezanosti s človekom, ki se kaže tudi skozi upodobitve konja v mitologiji in umetnosti od pradavnine dalej. Osrednji del je namenjen predstavitvi zgodbe o ustanovitvi lipiške kobilarnice, njenih vzponih in padcih skozi stoletno zgodovino do današnjih dni.

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprt. / Na ogled je tudi stalna razstava »Podobe Krasa« / Info: gradstanjel@guest.arnes.si

TIC Štanjel:

stalna razstava o življenu in delu arhitekta in urbanista Maksa Fabianija.

CERJE

V prostorih Pomnika braniteljem Slovenske zemlje je na ogled do 30. oktobra razstava skulptur Sergia Pacorija »Ko bridko jeklo postane umetnina«.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: na gradu Kromberk je na ogled razstava iz zbirke podarjenih del Vladimirja Mačkuca z naslovom »Risbe in kipi«; Sv. Gora - zaprt do nadaljnega zaradi poopravila prostorov; Grad Dobrovo ob ponedeljkih zaprt, od torka do petka od 8.00 do 16.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13.00 do 17.00; Koldovor od poneljka do petka po petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12.00 do 19.00, ob nedeljah pa od 10.00 do 19.00. Najavljeni skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

LOKAVEC

Kovački muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

SLIKOVNA KRIŽANKA - Filmske zvezde

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI
NA STRANI RADIO IN TV SPOREDOV

SESTAVIL LAKO	FRANCOSKI CESAR IZ ROBINE BONAPARTE	AMERIŠKI PEVEC (FRANKIE)	FRANCOSKA SLAŠČICA	NAŠA RADNIKA NOVINARKA (PERTOT)	BERI PRIMORSKI DNEVNICK	KRAVJI GLAS	DOLGOREPA PAPIGA	KRAJ V BOSNI IN HERCEGOVINI	VPLIV NA ODLOČITEV, UPÖSTEVANJE	VELIKA GMOTA IZ SNEGA	TRŽAŠKO ŠPORTNO DRUŠTVO
AMERIŠKA AGENCIJA ZA RAZISKAVO VESOLJA					NAŠ GLASBENIK (HUMBERT) KANON						
PUSTOLOVSTVO											
NAŠ UMRLI GORIŠKI NOG. DELAVEC (BRUNO)					IT. IGRALEKA VALLI ACE MERMOLJA						
ŠVEDSKI PISATELJ IN PESNIK HANSSON				STROKOVNO MNENJE SKLADATELJ HAČATURJAN	ZMAGA VŠAHU LESENI PLUGI						AJOIZ REBULA
ŽELEZNIŠKI VAGON											
ZAGREBŠKI TEDNIK											
PODOPFICIRSKI ČIN											
AM. IGRALEC TAMIROFF											
					</						

Kostanj, jesenski dar narave

BESEDILO IN Slike TONI GOMIŠČEK

Kostanj sodi me drevesa, ki rastejo izredno hitro. Običajnih dvajset do trideset metrov višine doseže že pri dvajsetih, pri čemer je primerljiv s človeškim rodom, vendar je njegova dolgoživost neprimerno večja. Če ga ne uničijo vojne vihre, napade rak ali zbrane strela, doseže zlahka tudi okroglih tisoč let. Za mlad les, uporaben za tramove, sode in v pohištveni industriji, so najprimernejši stoltni kostanji. Za jesenske kulinarične užitke pa je najprimernejši kostanjev plod, prav tako imenovan kostanj, ki je za mnoge nenačemnostiv spremljevalec tako mošta kot mladega in kuhanega vina. In prav zdaj je čas za to dobroto, ob kateri kar pozabimo, da so dnevi vsak dan krajši.

Kašta ali Casta Nea

Čeprav se jezikoslovci še vedno prerekajo o izvoru imena, je vseeno čudno, da v skoraj vseh indoevropskih jezikih kostanju pravimo – kostanj. No ja, castagno v italijansčini, kestane po turško, kastanet po arabsko, kesten na Balkanu, châtaigne po francosko, kastanjat po finsko, kastanien po nemško, kazstan po poljsko, gesztenye po madžarsko in tako naprej, vsakdo morda nekoliko drugače, toda dovolj podobno, da je vsem jasno, da gre za skupno korenino. Toda katero?

Nekateri vidijo izvor imena v sirske besedi kastana, ki naj bi izhajala iz sanskrtske kašte, ki pa je splošni označevalc za drevo, v perzijsčini pa kaštah pomeni suho sadje. Je bilo nekoč v Mali Aziji toliko kostanjev, da zanje niso niti potrebovali druge besede kot zgolj – drevo?

Tisti, ki so jim bolj všeč mitološke razlage, tolmačijo latinsko ime drevesa *Castanea sativa* z zgodbo o nimfi Nei iz Dianinega spremstva, ki se je raje ubila, kot da bi se predala pohotnemu Jupitru. Razjarjeni bog jo je spremenil v drevo, ki so ga poimenovali *Casta Nea* (Krepotna Nea), plovide pa je skril v ježice, ob odpiranju katerih se lahko še marsikdo zbole (»opeče«), kot se je bog vseh bogov sam.

Hrana revežev za prefinjene okuse

Kostanj je v prehrani ljudi in živali igral tako pomembno vlogo, da so drevo ponekod ljubkovalno preimenovali v kruhovec, v drugih pa so se mu klanjali kot drevesu, na katerem rastejo – klobase. Kostanjev plod so

namreč z enako vnemo in veseljem jedli tako ljudje kot prašiči, ki so se v preteklosti vedno pasli po gozdovih. Tem so svinjski pastirji namenili predvsem tisti kostanj, ki je prvi padel z drevesa, saj zanj velja, da je večkrat piškar kot zdrav, pa tudi zadnjega.

Pasquale de Paoli (1725-1807), eden od očetov korziške samostojne politične identitete, je rad rekel, da dokler imamo dovolj kostanja, imamo dovolj kruha. Oziroma nadomestka za kruh, kot je zapisal že Plinij starejši (23-79), ki se ni mogel načuditi, zakaj je narava tako skrbno skrila sad, ki ni ma posebne vrednosti! V njegovem času naj bi bil kostanjev kruh hrana pripadnic raznih ženskih kultov, ki v postnih dneh niso smele jesti žita. Sicer pa je Plinij ločil več vrst (kultivarjev) kostanja in opisal dobre lastnosti vsaj šestih, za vse ostale pa prisidal, da so dobra prašičja krma.

V srednjem veku, zlasti v letih porasta števila prebivalcev, pa tudi dolgoletnih vojn, je kostanj postal vse pomembnejši vir prehrane. Upravniki fevdov so »pozabili« obdavčiti kostanjevo moko, katere cena je bila neprimerično nižja od cene drugih žit, kulinarično vrednost kostanja pa so poleg revnih slojev odkrivali tudi prefijeni aristokrati in meščani. Parižani so, na primer, najbolj cenili tistega, ki je prihajal iz Lombardije. Sloves italijanskega kostanja se je ohranil tudi skozi vsa naslednje stoletja, dokler se ni – kmalu po vrhuncu sredi dvajsetega stoletja – začel njegov zaton. Sodobno kmetijstvo je ponujalo dovolj žita, da so tudi reveži začeli jesti (bel) kruh, z upadanjem števila prebivalcev gorskih vasi je ostajal pridelek nepobran, drevesa je zdesetkal kostanjev rak, nosilci starih veščin so pomrili preden so uspeli znanje prenesti na nove rodove.

Sušenje kostanja

Kostanj je najboljši svež, toda primočri pripravljen zdrži dolgo v zimo in še dlje. Zlasti v srednjem veku so kupe kostanja pokrivali s slamo in jo vlažili, tako da je začel škrob ob rahlo povisani temperaturi fermentirati; tak kostanj naj bi potem stal zdrav vse do pomlad.

Najbolj trajno oblika hranjenja predstavlja sušenje, ki je zlasti značilno za severni del Apeninov (od Toskane preko Emile-Romanje do Ligurije), pa tudi za Kalabrijo, Korzikou in francoski Centralni masiv. Večje domačije so imele vsaka svojo enonadstropno sušilnico, ponekod pa so bile

sušilnice kar v gozdovih, prislonjene na pobočje, kar je olajšalo dostop v zgornji prostor, kjer je bila na podu s centimetrskimi režami med ozkimi deščicami ali trsjem do polmetrska plast kostanjev. V pritličju je stalno tlelo ogenj, za katerega so uporabljali suh kostanjev les, kostanjev oglje in tudij ježice, kostanje v sušilnici pa so vsak dan premetalni, vse dokler se niso v treh do šestih tednih tako posušili, da so jih brez težav olupili. Tak sušen kostanj je imel izrazit priokus dinje in je botroval številnim tradicionalnim jedem: pogači castagnaccio v Toskani, kremni juhi bajana v Franciji ali korziški kostanjevi pulendi, na primer.

Stare sušilnice, ki so zahtevala ogromno znanja in ročnega dela, so nadomestile sodobne, v katerih poteka sušenje s toplim zrakom, ki ga ogrevata metan, tako da sušen kostanj in kostanjeva moka nimata več dimnih not. Nekdanje clède (Francija) in metate (Toskana) so opuščene sli spremenjene v počitniške hišice in turistične objekte, v nekaterih pa občasno v spomin na stare čase še posušijo kako manjšo količino kostanja.

V Franciji je baje zgolj še ena takaka starinska sušilnica: kdor jo hoče videti, se mora odpraviti v Saint-Martin-de-Boubaux, kraj z manj kot 200 prebivalci na francoskem jugu, v katerem je bilo sredi devetnajstega stoletja več kot tisoč duš. Takrat, pravijo, ni v gozdu ostal niti en nepobran plod...

Kostanj ne sme plavati

Ko kupimo merico pečenega kostanja in ga začnemo polni pričakovani lupiti, nas nemalokrat razočara kak piškar plod. Eden je smola, če jih je več, pa smo že upravičeno jezni na kostanjarja, ki nam je prodal tako slab kostanj. Ko sem v Istanbulu jedel pečen kostanj pri turških pouličnih prodajalcih, ni bilo črvivega niti enega. Kako je to možno, sem vprašal prijaznega Ahmeta, ki mi je bil nemudoma pripravljen razkriti skrivnost.

»Kostanj,« je dejal, »moramo pobrati takoj, ko je padel z drevesa, in ga nemudoma potopiti v vodo. Če ostane dalj časa na tleh, ga napadejo glive in zajedavci in tak ni dober. V vodi pomrejo ličinke parazitov, istočasno pa postane kožica odpornejša na plesni. Vse plodove, ki se ne potopijo, ali ki v naslednjih dneh priplavajo na površje, odstranimo, saj niso dobri. Kostanj moramo imeti v vodi devet dni, vodo pa vsak dan menjamo in kostanje v njej premešamo. Nato jih vzamemo iz vode in razgrnemo na lese-

ne deske, da se osušijo. Izbrati moramo dobro zračen prostor. Ko po kakem tednu ali dveh opazimo, da zjutraj na kostanju ni več znakov nočnega kondenza, so pravilno posušeni. Na hladnem in zračnem prostoru nam bodo ostali še dolgo časa v tako dobrem stanju, da jih bomo lahko pekli celo zimo, saj smo odbrali samo zdrave plodove, z namakanjem pa zagotovili, da se ne bodo prehitro izsušili,« je kimal. Res: boljših kostanjev nisem jedel nikjer, le malo premašo pečeni so bili, vsaj za moj okus. Sicer pa je kostanj užiten tudi surov, toda toplotno obdelan je pač – boljši.

Spomini na mladost

»Pojni pogledat, če je Možina že začel peči kostanj,« me je, še mulca, nono vsako leto sredi oktobra napotil v bližino novogoriške železniške postaje, kjer se je običajno ravno v tem času pojaval ulični prodajalec pečenega kostanja. Bil je tako priljubljen, da smo po njem poimenovali tudi lik možakarja iz Jaslic, ki peče kostanj, čeprav je naš sezonski kostanj do božiča običajno prodal že vso zalogu.

Ko je prišel v mesto, je porabil nekaj dni, da si je zložil skromno barako iz pločevine in lesa in jo založil z vrečami še surovih plodov in suhih drv, potem pa je pred njo postavil peč in prijetno sladkoben izdajalski vonj pečenega kostanja se je širil gor in dol po ulici in nas privabljal kot muhe med. Baraka je imela tako vrata kot okno, za katerim je bil pult, na pultu pa vlažna krpa, v katero je zavijal kostanje takoj po tistem, ko jih je vzel z vroče plošče. Preluknjane, kot veleva kostanjarski bonton, tako da zublji božajo plod. Prvi dan še bel prtiček je postal iz peke v peko bolj črn, dokler se ni zdelo, da ga je izgubil kak dimnikar. »Počakajte še deset minut, potem bodo dobrì,« je miril našo strast, ko smo se nemirno prestopali in pozirali sline med čakanjem, da se kostanj omedji.

Za zdravje na burnjak ali v gozd?

Po več slabih letinah je letos kostanj dobro obrodil, zato se kostanjevi prazniki, ki jim na zahodu slovenskih etničnih meja, torej v Beneški Sloveniji, pravijo burnjaki, kar vrstijo. »Napadi šiškarice, zaradi katerih smo v zadnjih letih imeli kostanja le za vzorec, so kot po čudežu izginili. Upamo, da je tudi v naslednjih letih ne bo, da se nas je naveličala in šla drugam,« je v šali pripovedoval kostanj na prazniku v Vitovljah, kjer so kostanj pekli na dveh velikih vročih ploščah, gretih z bukovim lesom.

Poznavalci pravijo, da je uničujoči pohod glive, ki je povzročala kostanjev rak, upočasnen, če že ne ustavljen. Če so šiškarici poše-

či, potem bomo imeli še mnogo priložnosti za burnjake in kostanjeve praznike, kjer se lahko do sitega napokamo pečenega kostanja, ki ima podobno kalorično vrednost kot sladek krompir, le da je mnogo bolj zdrav. Z razliko od drugih semen ima malo maščob, zato pa je dober vir mineralov, vitaminov, beljakovin, vlaknin, celo folne kisline, mononenasilenih maščob in kaj vem še vsega, kar koristi prebavilom in ožilju, lepi politi in bistri glavi.

Nekoliko moteči pa so že skoraj običajni vsakoletni jesenski nagovori spodbujevalcev sprehodov v naravo, ki izlet konec tedna združujejo z nabiranjem kostanja. To je, vsaj v Sloveniji, načelno in do dveh kilogramov dovoljeno povsod tam, kjer ni jasno videti, da gospodar gozda namerava sam spraviti pridelek. »Dober gospodar mora držati okolico drevesa očiščeno,« ve povedati vsak, ki ima vsaj eno kostanjevovo drevo, toda prav tako drevesa najraje izbirajo rekreativci, saj komu se ljubi stikati po visoki podrstasti za bodikavimi ježicami? V Benečiji so bili pred leti pogosti spori, celo fizični obračuni med lastniki in nepovabljenimi gosti kostanjevih nasadov. Danes je, žal, vse več hiš praznih in kostanjev nepobarvanih, toda vseeno je spodbujanje nabiralskega izletništva nekoliko čudno sporocilo. Osebno sem mnogo bolj za burnjake, čeprav na praznih kostanja pogrešam večjo ponudbo jedi, ki jih lahko pripravimo iz svežega ali sušenega kostanja.

Pestra kulinarična uporaba kostanja

Pečen kostanj sodi med najbolj razširjene oblike uličnega prehranjevanja. Prodajalci postavijo svoje utice na mestnih trgih in privabljamajo mimoče s prijetnim vonjem, ki se dviga iznad pečice, in klaci. Francozi, kdo bi drug, so pred kakim poldrugim stoljetjem izpolnili postopek za množično pripravo glaziranih kostanjev (marron glacé), ki naj bi sicer že v sedemnajstem stoletju razveseljevali razvajene brbončice Ludvika XIV, Sončnega kralja (na prestolu od 1643 do 1715), čeprav nekateri njihov izum postavljajo že v šestnajsto stoletje v piemontski Cuneo.

Kostanj je cenjen nadve perutnine in pogosto spremlja mesne, zlasti divjadičinske jedi. Kuhanje zahteva nekaj več časa kot pečenje, vendar je uporaba kuhanega kostanja večja. Lahko ga pretlačimo in uporabimo za sladki namaz, primeren za palačinke, potice in štruklje, iz kostanja lahko naredimo zmrzlino in sladloled, z moko, ki že dolgo časa ni več cenejša od pšenične, damo nekaj barve in okusa krompirjevem svaljkom, sladkemu kruhu in raznim drugim dobrotam.

Saj na koncu vedno velja, da je edina omejitev zgolj naša domišljija.

RAI3bis**SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103**

20.00 Tv Kocka: Zlata grla – 2. del **20.30**
Deželni Tv Dnevnik **20.40** Lynx, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.30 UnoMattina in famiglia **7.00** 8.00, 9.00, 13.30, 16.30, 19.30, 0.00 Dnevnik **9.45** A Sua immagine, vmes maša in angelus **12.20** Linea verde **14.00** L'arena **16.35** Domenica In **19.25** Avtomobilizem: Formula 1, VN ZDA, dirka

22.00 Film: Metro (akc.)

RAI2

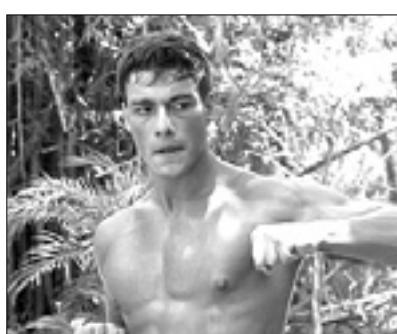
6.30 Nautilus **7.00** Serija: Due uomini e mezzo **7.20** Serija: Once Upon a Time **8.00** Serija: Heartland **8.45** Serija: Il nostro amico Charly **9.30** I nostri amici animali **10.15** Cronache animali **11.00** Mezzogiorno in famiglia **13.00** 17.05, 20.30 Dnevnik, vreme in šport **13.45** Quelli che aspettano **15.30** Quelli che il calcio **17.10** 90° minuto **19.35** Serija: Squadra Speciale Cobra **11.21.00** Serija: N.C.I.S. **22.40** La domenica sportiva

RAI3

6.00 Fuori orario **6.55** Serija: Zorro **7.45** Film: Lazzarella (kom.) **9.20** Community – Le storie **10.00** The Cooking Show – Il mondo in un piatto **11.05** Ritratti **12.00** 14.00, 15.00, 18.55, 23.30 Dnevnik, vreme in rubrike **12.25** E lasciatevi divertire **13.15** Geo **13.25** Fuori quadro **14.30** In 1/2 ora **15.05** Kilimangiaro **20.00** Blob **20.10** Che tempo che fa **21.45** Report **23.45** Gažebo

RAI4

14.10 Film: The Code (akc.) **15.55** 17.05 Delitti in paradiso **17.00** Novice **18.10** Zoo **19.45** Supernatural **20.30** Teen Wolf **21.15** Marvel's Agents of S.H.I.E.L.D.

22.50 Film: Kickboxer – Il nuovo guerriero (akc.)

Rai Nedelja, 25. oktobra
Raimovie, ob 21.15

A Royal weekend

Velika Britanija 2012

Režija: Roger Michell

Igrajo: Bill Murray, Olivia Williams, Olivia Colman in Samuel West

Leta 1939 je britanski kraljevi par odpotoval na obisk v ZDA, k ameriškemu predsedniku Franklinu Rooseveltu. Kraljica Elizabeta in njen so-preg sta se za prvi uradni obisk čez ocean podala, da bi ameriško vlado zaprosila za zaveznosti in pomoč v vojni proti nacistični Nemčiji.

Ameriški predsednik pa je na domu, v rezidenci v Hyde Parku, kjer je z že-nou Eleanor sprejel angleška gosta bolj malo razmišljal o mednarodni politiki.

Nekaj hiš stran je namreč živelaj njegova dalja sestrica Daisy Suckley v katero se je Franklin naro zaljubil.

Franklina Delano Roosvelta igra prepriljivi Bill Murray, ki zagotavlja filmu nadvse simpatično dodano vrednost.

RAI5

14.15 Capolavori della natura **15.10** Perù estremo **16.10** Contact **16.35** Gledališče: Cirque du Soleil – Delirium **18.15** Novice **18.20** C'è musica e musica **19.10** Petruška presenta **19.15** Kaash **20.15** Come si guarda un'opera d'arte **20.40** Cult Book **21.15** Palmyra, la meraviglia del deserto **22.05** Alfabeta5

23.05 Film: Viaggio verso il sole (dram.)

RAI MOVIE

14.10 Moviefutura **14.45** Film: La battaglia di Midway (voj., '76, i. H. Fonda) **17.05** 0.20 Novice **17.10** Film: Walesa – L'uomo della speranza (dram.) **19.15** Film: Torna "El Grinta" (western, '75) **21.15** Film: A Royal Weekend (biogr., '12, i. B. Murray) **22.55** Serija: Hell on Wheels

RAI PREMIUM

11.00 Nad.: La Certosa di Parma **14.50** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **14.55** GranPremium **15.05** Serija: Padre Brown **16.40** Nad.: Compagni di scuola **17.35** Novice **17.40** Nad.: Una buona stagione **19.30** Nad.: Linda e il brigadiere **21.20** Tale e Quale Show **23.45** Mister Premium

RETE4

7.25 Media Shopping **7.55** Super Partes **8.25** Serija: Due per tre **8.55** 0.30 Terra! **10.00** Maša **10.50** Le storie di viaggio a... **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: La signora in giallo **13.50** Donnaventura **14.50** Film: Arn – L'ultimo cavaliere (pust.) **19.30** Nad.: Tempesta d'amore **21.15** Film: Nella morsa del ragno (triler, '01, i. M. Freeman) **23.30** Cinefestival

23.35 Film: Amelia (biogr., '09, i. H. Swank, R. Gere)

CANALE5

6.00 Pregled tiska **7.55** Promet, vremenska napoved in dnevnik **9.10** Le frontiere dello spirito **10.10** Pianeta mare **11.00** Le storie di Melaverde **12.00** Melaverde **13.00**

VREDNO OGLEDÁ

19.55 Dnevnik in vreme **13.40** L'arca di Noè **14.00** Domenica Live **18.45** Igra: Avanti un altro **20.40** Show: Paperissima Sprint **21.10** Nad.: Il segreto **22.50** X-Style **23.30** Speciale Premium

ITALIA1

7.00 Super Partes **7.30** Risanke in otroške serije **8.15** Film: Lupin III – Una cascata di diamanti (anim.) **10.15** Film: Il segreto del mio successo (kom.) **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.00** Grande Fratello **13.25** Šport **14.00** Film: Shrekkato da morire (anim.) **14.30** Film: Robin Hood – Il segreto della foresta di Sherwood (pust.) **16.25** Film: Piccola peste si innamora (kom.) **18.05** Nan.: Camera Café **19.00** Film: The Twilight Saga – Eclipse (fant., '10, i. K. Stewart, R. Pattinson) **21.25** Open Space

IRIS

12.15 Film: Revolutionary Road (dram., '08, i. L. DiCaprio, K. Winslet) **14.35** Film: Respiro (dram.) **16.20** Note di cinema **16.30** Film: Si può fare (kom., It., '08, i. C. Bisio) **19.00** Film: Non ti muovere (dram.) **21.00** Film: Duplicity (krim., '09, i. J. Roberts, C. Owen) **23.25** Film: Nella mente del serial killer – Mindhunters (triler)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.10 Dnevnik **7.50** Vreme **7.55** Omnibus **9.45** L'aria che tira – Il diario **11.00** Gustibus **11.45** Film: Totò sceicco (kom.) **14.00** Kronika **14.40** Serija: La libreria del mistero **16.30** Serija: Josephine, ange gardien **20.35** Crozza nel Paese delle Meraviglie **21.10** Il boss dei comici

LA7D

6.20 I menu di Benedetta – Ricetta Sprint **6.30** 11.00 Cuochi e fiamme **8.20** 17.40 I menu di Benedetta **12.30** Chi guida meglio? **13.10** 19.00 Chef per un giorno **15.15** Film: Jacob il bugiardo (dram., '99, i. R. Williams) **18.55** Dnevnik **21.10** Film: Casanova (kom., '05, i. H. Ledger) **23.15** Film: Sognando l'Africa (dram., '00, i. K. Basinger)

TELEQUATTRO

6.30 Le ricette di Giorgia **7.00** Sveglia Trieste! **9.30** 19.30, 23.00 Dnevnik **9.45** Apriti cielo **9.50** La parola del signore **10.05** Tisane, uguenti e cachet **13.00** 20.05 Qui studio a voi studio **19.15** 19.50 Dodici minuti con Cristina **19.45** Qua la zampa **23.15** Rotoalco Adnkronos **23.30** Trieste in diretta

LAFFE

11.50 Jamie: Menù in 30 minuti **12.55** 18.35 Il re dello street food **14.05** Posso dormire da voi? **16.05** Film: Another Year (dram.) **19.10** Bourdain: Cucine segrete **20.05** Il cuoco vagabondo **21.05** Film: Great Balls of Fire! – Vampate di fuoco (biogr.) **23.00** Nad.: Tess dei D'Urberville

CIELO

8.40 9.55, 11.15, 13.05 Studio MotoGP **9.00** Motociklizem: Moto3, VN Malezije, dirka **10.20** Motociklizem: Moto2, VN Malezije, dirka **12.00** 20.00 Motociklizem: MotoGP, VN Malezije, dirka **13.30** 14.30 Wrestling **15.30** Film: The Sheik (rom.) **17.30** Film: Benvenuto a bordo (kom.) **19.00** Affari al buio **21.00** Film: Mission Park (triler)

DMAX

13.20 Come è fatto il cibo **14.10** 22.55 Unite e bisunti **15.05** La prova del diavolo **16.50** 21.10 Affari a quattro ruote **18.35** Affare fatto! **19.30** Cacciatori di tesori **20.20** Banco dei pugni **22.00** Auto da rockstar

SLOVENIJA1

7.00 18.40 Risanke in otroške nanizanke **10.45** Prisluhnimo tišini **11.20** Ozare **11.25** Obzorja duha **12.00** Ljudje in zemlja **13.00** 17.00, 18.55, 23.15 Poročila, šport in vreme **13.25** Slovenski pozdrav **14.55** Film: Vemo smo najboljše (dram.) **16.35** Dok. serija: Village Folk – Ljudje podeželja **17.20** Vikend paket **19.25** Zrcalo tehdna **20.20** Nad.: Nova dvajseta **20.30** Zaključna prireditev 50. Festivala Borštnikovega srečanja, prenos **22.10** Igralci brez maske **23.45** Film: Nočni pogovori (dram.)

SLOVENIJA2

6.55 Duhovni utrip **7.25** Koncert: Festival Seviq Brežice – Violino Fantastico **7.55** Po-sredna ponudba **8.40** 10.35 Nad.: Blisk **9.15** Alpsko smučanje: SP, veleslalom (m), 1. vožnja, prenos **12.30** Alpsko smučanje: SP, ve-

leslalom (m), 2. vožnja, prenos **13.45** Žogarija **14.15** Šport & Špas **14.45** Zvezdana **15.40** Koncert: Peter Opeka za prijatelje **17.20** Dok. film: Beži če vejdš v epizodi Kirigizija **18.10** Avtomobilnost **18.40** Dok. film: 50 let Hale Tivoli **19.35** Žrebjanje Lota **19.50** Avtomobilizem: Formula 1, VN ZDA, prenos dirke **21.50** Vse je mogoče **23.25** Serija: Nujni primeri **0.55** Vikend paket

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.10** Evronovice **14.35** Tednik **15.05** Vrt sanj **15.50** Dok. odd.: K2 **16.20** 4. Mednarodni Bienale sodobne glasbe Koper 2014 **17.05** Avtomobilizem **17.25** Najlepše besede **18.00** Ljudje in zemlja **18.50** Spomini **19.00** 22.00, 23.55 Vsesedane - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Avtomobilizem **19.45** Glasba zdaj **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.00** Klepet z... **21.30** Dok.: Tremitsko otoče **22.15** Alpe Jadran **22.45** 8. Mednarodni zborovski festival Koper **23.25** Sredozemlje

POP TV

7.05 Risanke, otroške in zabavne serije **11.05** 13.05 Tv prodaja **11.20** Film: Nedelje in Tiffany (dram.) **13.20** Kuharski dvojboj tortic **14.15** Film: Pogled nazaj (krim.) **16.05** Film: Alvin in veverički 3 (druž.) **17.40** Zdravo, Tereza! **1**

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.30 Deželni Tv Dnevnik, sledi Čezmejna
 Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.45 Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 9.55, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik, vreme in rubrike **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** La prova del cuoco **14.05** 16.40 La vita in diretta **15.00** Torto o ragione? - Il verdetto finale **18.45** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.20** Serija: Il giovane Montalbano **23.40** Uomini senza volto

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.35** Sorgente di vita **8.05** Serija: Le sorelle McLeod **9.30** 13.30, 17.45 Rubrike **10.30** Cronache animali **11.00** I fatti vostri **13.00** 18.20, 20.30 Dnevnik in vreme **16.15** Serija: Senza traccia **18.00** Šport **18.50** Serija: Hawaii Five-0 **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** LOL **21.15** Pechino Express - Il nuovo mondo **23.35** 2Next – Economia e futuro

RAI3

6.00 Novice **6.30** Rassegna stampa **7.00** TGR Buongiorno Italia **7.30** TGR Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Parlamento Spaziolibero **10.10** Mi manda Rai-Tre **11.00** Elisir **11.55** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **15.15** Nad.: La casa nella prateria **15.55** Aspettando Geo **16.40** Geo **20.00** Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Amore criminale **23.00** Il processo del lunedì

RAI4

13.10 Switched at Birth **14.00** Sabrina, vita da strega **14.50** Stargate Atlantis **15.35** Andromeda **16.25** Star Trek: Enterprise **17.10** Novice **17.15** Robin Hood **18.05** Beauty and the Beast **18.45** Reign **19.35** Under the Dome **20.20** Vikings **21.10** Zoo

22.45 Film: Kill List (horor)**RAI5**

14.20 Capolavori della natura **15.15** Perù estremo **16.15** Cinque buoni motivi **16.20** Dok. film: Nata per volare **17.45** Scaramouche Scaramouche **18.10** Novice **18.15** 20.45 Passepartout **18.50** I tesori perduto di Kabul **19.50** Art of... Germania **21.15** Gledališče: L'altro enigma **22.50** Gledališče: I Turcs tal Friuli

RAI MOVIE

14.30 Film: Sūskind – Le ali dell'innocenza (dram.) **16.35** Film: La carovana dell'allegria (western, '65, i. B. Lancaster) **19.00** 0.40 Novice **19.05** Film: Zorro (pust.) **21.10** Film: Il diario di un condannato (western, '53)

22.50 Film: Lontano dal paradiso (dram., '03, i. J. Moore, D. Quaid)**RAI PREMIUM**

11.25 Nad.: Un posto al sole **12.20** 19.25 Nad.: Terra nostra **13.05** Nad.: Rosso San Valentino **13.55** Serija: I misteri di Murdoch

14.45 Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **14.50** Serija: Impazienti **15.05** Serija: Un medico in famiglia **17.00** Nad.: Legami **17.45** Novice **17.50** Nad.: Valeria **18.40** Nad.: La signora in rosa **20.15** Nad.: Il restauratore **21.20** Serija: Last Cop – L'ultimo sbirro

RETE4

6.50 Serija: Rescue Special Ops **9.10** Nad.: Bandiera **9.40** Serija: R.I.S. - Delitti imperfetti **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Flükken – Coppia in giallo **16.35** Serija: Julie Lescaut **19.30** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Quinta Colonna

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **14.45** Uomini e donne **16.00** 23.05 Grande Fratello **16.10** Nad.: Il segreto **17.00** Pomeriggio Cinque **18.45** Igra: Avanti un altro **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'invadenza

21.10 Film: Taken – La vendetta (triler, '12, i. L. Neeson)**ITALIA1**

6.45 Risanke in otroške oddaje **8.25** Serija: Settimo cielo **10.25** Serija: Royal Pains **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.00** Grande Fratello **13.25** Šport **14.00** Nan.: Simpsonovi **14.25** Nan.: Futurama **14.55** Serija: The Big Bang Theory **15.25** Nan.: 2 Broke Girls **15.55** Nan.: E alla fine arriva mamma! **16.45** Nan.: La vita secondo Jim **17.40** Serija: Mike & Molly **18.05** Nan.: Camera Café **19.25** Serija: C.S.I. - Scena del crimine **21.10** Le Iene Show

IRIS

13.35 Film: Roma a mano armata (det., It, '76) **15.30** Film: I due sergenti del generale Custer (kom.) **17.25** Note di cinema **17.30** Film: Dinamite Jim (western, '66) **19.15** Serija: Renegade **20.05** Serija: Walker Texas Ranger **21.00** Film: 2001 – Odissea nello spazio (zf, '68, r. S. Kubrick) **23.55** Film: 2010 – L'anno del contatto (zf, '84, r. P. Hyams)

LA7

6.30 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.50 Dnevnik **7.50** Vreme **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.40** Tagadà **16.15** Serija: Ironside **18.15** Serija: Il commissario Cordier **20.35** Otto e mezzo **21.10** Nad.: Grey's Anatomy

6.20 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **6.40** 11.25, 19.00 Cuochi e fiamme **8.40** I menù di Benedetta **13.30** Nad.: Grey's Anatomy **15.25** Serija: Providence **17.10** 0.10 Cambio moglie **18.55** Dnevnik **21.10** SOS Tata

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **12.30** Aktualno: Mursa Tv **12.45** Italia economia e prometeo **12.55** Le ricette di Giorgia **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **13.45** 23.30 Košarka: Pallacanestro Trieste – Basket Bologna **18.00** Trieste in diretta **19.00** Tisane, uguenti e cachet **19.20** Qua la zampa **20.00** Happy Hour **21.00** Il caffè dello sport **22.30** Live

LAEFFE

11.25 13.25 Il cuoco vagabondo **12.25** Bourdai: Cucine segrete **14.30** Silvia, pepe quanto basta **15.30** David Rocco: Dolce Amalfi **16.35** Jamie: Menù in 30 minuti **17.35** Jamie: Comfort Food **18.35** Il re del-

lo street food **19.50** Novice **20.00** Racconti sul corpo

21.05 Film: Il figlio dell'altra (dram.) **23.10** Film: Le particelle elementari (dram.)

CIELO

12.15 13.15 MasterChef USA **13.00** Novice **14.15** 15.15 MasterChef Nuova Zelanda **16.15** Agenti Speciali Property – New York **17.15** Buying & Selling **18.15** Love It or List It – Prendere o lasciare **19.15** Affari in grande **20.15** Affari di famiglia

21.10 Film: Boat Trip – Crociera per single (kom.)

DMAX

13.20 Cattivissimi amici **14.10** 19.30 Rimozione forzata **15.05** Incidenti di percorso **15.55** Te l'avevo detto **16.50** Property Wars **17.45** Cacciatori di tesori **18.35** Affare fatto! **20.20** Affari a quattro ruote **22.00** Come è fatto il cibo USA

SLOVENIJA1

6.15 Utrip **6.30** Zrcalo tedna **6.55** Dobro jutro **10.15** Z vrta na mizo **10.40** 10 domaćih **11.10** 18.20 Kvizi: Vem! **11.50** NaGlas! **12.25** Nan.: Se zgodi **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, vreme in šport **13.30** Sveto in svet **14.40** Dok. serija: Village Folk – Ljudje podežela **15.10** Dober dan, Koroška! **15.40** 18.10 Risanke **16.00** Točka preloma **16.30** Duhovni utrip **17.30** Alpe-Dolina-Jadran **17.55** Novice **18.00** Infodrom **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tednik **21.00** Studio City **22.00** Odmevi **23.05** Podoba podobe **23.40** Glasbeni večer

SLOVENIJA2

6.00 Odroški kanal **7.00** 19.00 Risanke in otroške oddaje **9.30** Žogarija **10.00** Nad.: Ostržek **11.00** 17.00, 0.05 Halo TV **12.00** Dobro jutro **14.20** Polnočni klub **15.30** Ljudje in zemlja **16.25** Avtomobilnost **18.00** Nad.: Poklicite babico **19.30** Kratki film: Rebe **19.45** Infodrom **20.00** Nad.: Žena, mož in nepridrživi **20.55** Serija: Inšpektor Banks **22.30** Dok. odd.: Narkokultura

13.45 Dnevni program **14.00** 23.25 Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** Vsedanes – Vzgoja in izobraževanje **15.00** Ciak Junior **15.30** 8. Mednarodni zborovski festival Koper **16.05** Vesolje je... **16.35** Tednik **17.10** TG dogodki **17.25** Istra in... **18.00** 22.25 Športel **18.35** 23.20 Vremenska napoved **18.40** 22.30 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **20.00** Sredozemlje **20.30** City Folk **21.00** Meridiani **22.15** Glasba zdaj

KOPER

6.50 Risanke in otroške serije **7.50** 9.30, 10.45, 12.05 Tv prodaja **8.05** 17.20 Nad.: Odpuščanje ljubezni **9.50** Sanjska ženska **11.05** Nad.: Grehi preteklosti **12.20** 20.00 Gostilni na išče šefa **13.50** 21.30 Nad.: Usodo vina **14.50** Nad.: Plamen v očeh **16.00** Nad.: Karbo, pa bo **17.00** 18.55, 22.25 Novice **22.55** Serija: Dekle s popolnim spominom **23.50** Serija: Na kraju zločina – Miami

POP TV

6.50 Risanke in otroške serije **7.50** 9.30, 10.45, 12.05 Tv prodaja **8.05** 17.20 Nad.: Odpuščanje ljubezni **9.50** Sanjska ženska **11.05** Nad.: Grehi preteklosti **12.20** 20.00 Gostilni na išče šefa **13.50** 21.30 Nad.: Usodo vina **14.50** Nad.: Plamen v očeh **16.00** Nad.: Karbo, pa bo **17.00** 18.55, 22.25 Novice **22.55** Serija: Dekle s popolnim spominom **23.50** Serija: Na kraju zločina – Miami

7.30 Magazin Lige prvakov **8.00** Risanke in otroške oddaje **8.35** 12.40 Serija: Moj razred **8.55** 16.30 Serija: Zmešana sosedja: iz stanovanja **23.90** **13.40** Serija: Beverly Hills 90210 **10.10** 11.30, 13.05 Tv prodaja **10.30** Serija: Beli ovratnik **11.45** 17.00 Serija: Le-

KANAL A

7.30 Magazin Lige prvakov **8.00** Risanke in otroške oddaje **8.35**

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLZINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.34 in zatone ob 17.04
Dolzina dneva 10.30

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 16.03 in zatone ob 4.57

NA DANASNI DAN 1964 - Dolgotrajno silovito deževje v hribovitem svetu se je do jutra umirilo, marsikje v zahodni in severni Sloveniji je padlo nad 200 mm padavin v preteklih 48 urah. Obilno deževje je skupaj s predhodno namočenimi tlemi povzročilo obsežne poplave v severni polovici Slovenije.

PLIMOVANJE

Danes: ob 2.11 najvišje -40 cm, ob 8.19 najvišje 50 cm, ob 15.02 najvišje -45 cm, ob 20.44 najvišje 36 cm.
Jutri: ob 2.47 najvišje -41 cm, ob 8.52 najvišje 56 cm, ob 15.40 najvišje -54 cm, ob 21.24 najvišje 37 cm.

MORJE

Morje je rahlo razgiban, temperatura morja 17,5 stopinje C.

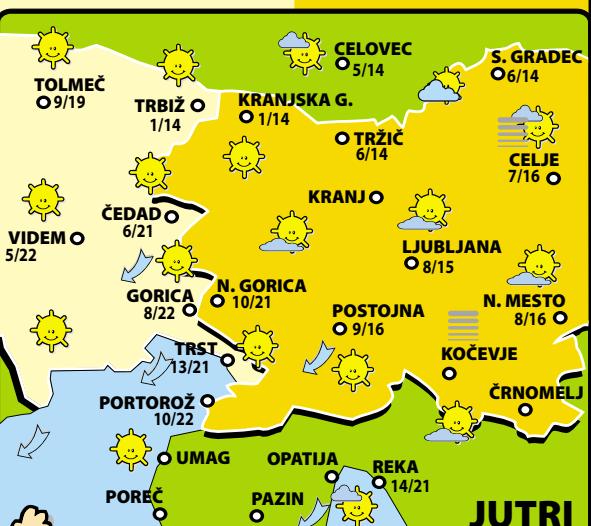
TEMPERATURE °C
500 m ..... 15 2000 m 8
1000 m ..... 13 2500 m 7
1500 m ..... 10 2864 m 4
UV indeks bo po jasnom vremenu sredi dneva po nižinah 3.

Rahlo oblăčno do spremenljivo bo z visoko koprenasto oblăčnostjo, ki bo lastni popoldan nekod gostejša in bo zakrivala sonce. V nižinah bo v hladnejših urah možna megla, zlasti na meji z Venetom. Toplotna inverzija v gorah s prijetnimi temperaturami v višinah.

Danes bo sprva precej jasno, popoldne se bo od severozahoda zmerno pooblačilo. Deloma popoldne bo po kotinah megla. Najnižje jutranje temperature bodo od -1 do 4, ob morju okoli 8, najvišje dnevne pa od 13 do 17, na Primorskem do okoli 19 stopinj C.

Jutri bo lepo vreme, v glavnem jasno. Ob obali bo pihala zmerna burja.

Jutri in v torek bo dopoldne v notranjosti Slovenije zmerno do pretežno oblăčno, čez dan se bo zjasnilo. Na Primorskem bo jasno, jutri bo prehodno spet zapihala šibka burja.

Assange svetuje uporabo običajne pošte

BRUSELJ - Ustanovitelj WikiLeaks Julian Assange svetuje novinarjem, naj uporabljajo običajno pošto, s čimer bodo preprečili, da bi oblasti vohunile za njimi. »Ljudem, ki nimajo deset let izkušenj s kriptografijo, priporočam, naj se vrnejo k starm metodam in uporabljajo tradicionalne poštne storitve,« je dejal Assange v pogovoru za belgijski časnik Le Soir. »Obveščevalne službe novinarje obravnavajo kot vohune,« je zatrdil Assange: »Zdaj se morajo novinarji naučiti protiobveščevalnih metod za zaščito svojih virov.« WikiLeaks je v četrtek objavil drugi sveženj dokumentov iz osebnega elektronskega naslova direktorja ameriške obveščevalne službe Cia Johna Brennana, v katerega je vdrl heker.

Na Maldivih podpredsednik osumljen atentata na predsednika

MALE - Maldivske oblasti so včeraj arretale podpredsednika Ahmeda Adeeba zaradi načrta za atentat na predsednika Abdulle Yameena. Ta je prejšnji mesec preživel eksplozijo na gliserju, s katerim je potoval. Yameen je tremi meseci že odstavl svojega prejnjega namestnika Mohameda Jameela na podlagi očitkov o izdaji, pred desetimi dnevi pa še obrambnega ministra Mooso Alija Jaleela, potem ko je 28. septembra na gliserju, s katerim se je vračal z letališča, odmeknila eksplozija. Maldivske oblasti so tudi arretale dva pripadnika varnostnega osebja. Predsednik v eksploziji ni bil poškodovan, ranjena pa je bila njegova soprga.

IZPLAČA SE! www.coopnordest.com
ipercoop

LINIJA PERLE zaferano

NOVO NABIRANJE

od 26. oktobra
do 31. decembra 2015

Zbirajte kozarce serije **LINIJA PERLE** di Zafferano.

Prejeli boste eno nalepko za vsak nakup v vrednosti 20,00 € (oz. za vsakih 20,00 € vrednosti ob istem nakupu). S tremi nalepkami boste ob doplačilu samo 4,90 € lahko že izbrali svoj najljubši kozarec.

Pravilnik dobite na prodajnih mestih, ki so vključena v akcijo. Omejitve so opredeljene v pravilniku, ki ga dobite na prodajnih mestih.

Velja v vseh hipermarketih in supermarketih Coop Consumatori Nordest.

COOP CONSUMATORI NORDEST

“Center Torri d’Europa”, v nedeljo, 25. oktobra, ODPRTO od 10.00 do 21.00
“Montedoro Freetime” v nedeljo, 25. oktobra, ODPRTO od 10.00 do 20.30
“Tiare” ODPRTO vse dni od 9.00 do 20.30

RUTAR. group

Rutar Group sodi med vodilna pohištvena podjetja v srednji Evropi in zaposluje več sto sodelavk in sodelavcev. Naša uspešna poslovna skupina ima upravni sedež na avstrijskem Koroškem in je vse od ustanovitve v družinski lasti. S prodajnima distribucijama RUTAR in DIPO nudi izjemno kvaliteto, odličen servis in vrhunske nakupne pogoje na kar 13 lokacijah v Avstriji in Sloveniji.

Odpiramo nove poslovalnice v Furlaniji-Julijski Krajini, zato na območju Vidma iščemo:

- **VODJO BLAGAJNE** (m/ž)
- **BLAGAJNIKE** (m/ž)
- **VODJO SKLADIŠČA** (m/ž)
- **SKLADIŠČNIKE** (m/ž)
- **MONTERJE** (m/ž)

Pričakujemo:
samoiniciativnost, samoodgovornost in motiviranost

Prijave z življenjepisom, dokazili o izobrazbi, s sliko ter kronološkim pregledom dosedanje kariere pošljite do 1.11.2015 na

jobs@rutar.at